Larvik kommune

Korrigert utgave 28.10.26

Kommunedirektørens forslag

Handlings- og økonomiplan 2027-2030

Innholdsfortegnelse

PROFIL OG PRIORITERINGER ... 3
Kommunedirektørens innledning ... 3
Oppbygging av Handlings- og økonomiplan ... 6
Kommuneplanens samfunnsdel ... 7
Plangrunnlag og planbehov i perioden ... 8
ØKONOMISKE HOVEDTALL ... 10
Kommunale begreper ... 10
Budsjettpremisser ... 11
Sentrale poster drift ... 12
Investeringer i økonomiplanen ... 17
Finansielle styringsmål i økonomiplanperioden ... 18
Klimabudsjett (i web-utgaven) ... 21
INNSATSOMRÅDER (i web-utgaven) ... 21
TJENESTEOMRÅDER ... 22
Helse og mestring ... 22
Tjenesteområdet består av ... 22
Netto driftsramme per enhet ... 22
Investeringstabell for området ... 22
Gjeldende planer for tjenesteområdet ... 23
Måltabell for området ... 24
Oppdrag for området ... 24
Tjenesteområdets virksomheter ... 26
Oppvekst ... 41
Tjenesteområdet består av ... 42
Netto driftsramme per enhet ... 42
Investeringstabell for området ... 42
Gjeldende planer for tjenesteområdet ... 42
Måltabell for området ... 43
Oppdrag for området ... 43
Tjenesteområdets virksomheter ... 45
Samfunn og miljø ... 55
Tjenesteområdet består av ... 56
Netto driftsramme per enhet ... 56
Investeringstabell for området ... 56
Gjeldende planer for tjenesteområdet ... 62
Måltabell for området ... 64
Oppdrag for området ... 64
Tjenesteområdets virksomheter ... 66
Arbeid og medborgerskap ... 75
Tjenesteområdet består av ... 76
Netto driftsramme per enhet ... 76
Investeringstabell for området ... 76
Gjeldende planer for tjenesteområdet ... 77
Måltabell for området ... 77
Oppdrag for området ... 77
Tjenesteområdets virksomheter ... 79
KOMMUNEDIREKTØRENS STAB ... 89
Organisasjon ... 89
Økonomi- og virksomhetsstyring ... 93
Kommunens overføringer ... 96
FORSKRIFTSSKJEMA ... 100
GEBYR- OG BETALINGSSATSER ... 106

PROFIL OG PRIORITERINGER

Kommunedirektørens innledning

Et krevende, men nødvendig taktskifte
Det skal ikke legges skjul på at det har vært en krevende øvelse å sette sammen årets forslag til handlings- og økonomiplan. Målet har vært å levere et realistisk og balansert budsjett som ivaretar innbyggernes behov for kommunale tjenester, samtidig som det skal ivareta våre finansielle styringsmål.

Forslaget bygger på tidligere års vedtatte planer og det økonomiske handlingsrommet blir ikke større fremover. Forslag til statsbudsjett gav oss ingen drahjelp, snarere tvert i mot. Dette betyr at vi fortsatt må prioritere tøft. Vi må tenke nytt om velferd og bruke hver krone der den skaper størst verdi for innbyggerne.

Finansielle rammer og styringsmål
Finansielt er årets forslag noe sammensatt. Resultatgraden ligger godt over styringsmålet på 1,5 % i 2027 og 2028, men ligger noe under i 2029 og 2030. På snitt ligger resultatgraden på 1,7 % i perioden. Det er nødvendig, da kommunen må kunne sette av tilstrekkelig med egenfinansiering for de store investeringsprosjektene som kommer i årene framover. For 2027 legges det opp til et netto driftsresultat på 2,2 %. Kjernegjelden vil ved utgangen av 2030 kunne øke til 76 %, som overskrider målet om å få den ned mot 70 % over tid.

Den frie delen av disposisjonsfondet er anslått til å ligge over styringsmålet på 5 % i alle år. For å visualisere hvordan vi ligger an mot de finansielle styringsmålene, bruker vi en trafikklysmodell som gir et tydelig bilde av den økonomiske helsetilstanden vår.

Befolkningsendringene krever strukturelle grep
Befolkningsutviklingen i Larvik gir oss både nye muligheter og et klart omstillingsoppdrag. Flere eldre innbyggere er en styrke for lokalsamfunnet, men det fordrer at vi tilpasser tjenestene våre tidlig slik at vi kan ivareta et voksende omsorgsbehov på en tilfredsstillende måte.

Det er på bakgrunn av dette vi foreslår å investere tungt i et nytt omsorgssenter ved Martineåsen. Selv med denne store investeringen må vi være ærlige: Vi kan ikke bygge oss ut av eldrebølgen ved å bare bygge tradisjonelle institusjonsplasser.

At vi ikke når målet for antall sykehjemsplasser, viser at vi må endre måten vi gir omsorg på. Framtidens eldreomsorg i Larvik skal i langt større grad handle om trygghet i eget hjem, styrket av en betydelig satsing på velferdsteknologi, forebygging og hjemmetjenester.

For å begrense og utsette behovet for omfattende helsehjelp for eldre, legger vi til rette for nye tilpassede boligprosjekter i aldersvennlige lokalsamfunn. Dette må løses i samarbeid med utbyggere, frivillige og kommunen.

Samtidig som vi blir flere eldre, viser prognosene at det blir færre unge i kommunen. Dette betyr at vi må omprioritere midler til de tjenestene der behovet øker mest. Derfor kommer vi heller ikke i år utenom å foreslå strukturtiltak. I år gjelder dette ikke bare skolestruktur, men også strukturelle endringer i barnehagesektoren.

Menneskelige ressurser, helse og utenforskap
I dag står 6 800 personer i yrkesaktiv alder i Larvik utenfor arbeid eller utdanning. Det betyr at én av fire i yrkesaktiv alder står utenfor fellesskapet i arbeids- og utdanningslivet. Dette er en av våre største samfunnsutfordringer, men her ligger også en del av løsningen: Disse menneskene representerer et ubrukt potensial og framtidig arbeidskraft.

For å bekjempe utenforskapet må vi skape et mer inkluderende samfunn der alle, uavhengig av bakgrunn, har en reell vei inn i fellesskapet og arbeidslivet. Vi må flytte innsatsen fra stønader til målrettet kvalifisering. Slik hjelper vi den enkelte til å oppleve mestring, bli økonomisk selvhjulpen og bidra til fellesskapet.

Å forebygge utenforskap starter i livets første fase. Ved å prioritere barnets første 1000 dager og sikre tidlig innsats gjennom barnehage og skole, ruster vi barna for framtiden. Det øker sjansen for at de fullfører skolegang og blir en del av arbeids- og samfunnslivet som voksne.

Larvik kommune skal gå foran som en inkluderende arbeidsgiver. Vi åpner dørene og hjelper flere inn i arbeid, spesielt unge, minoritetsspråklige og personer som trenger tilrettelagt arbeid. Samtidig skal vi utløse innbyggerkraft og deltakelse i tett samspill med nærmiljøene, frivilligheten og næringslivet.

Psykiske helseutfordringer og utenforskap henger sammen. Også på dette området må vi vri innsatsen fra sen behandling av etablert uhelse, over til tidlig forebygging og tiltak som styrker den enkeltes mestringsevne og deltakelse.

Store investeringer og byutvikling
Larvik skal utvikles for framtiden. Arbeidet med indre havn og knutepunktsutviklingen vil legge premissene for hvordan byen vår skal se ut og fungere de neste 50 årene. I tillegg må vi finne rom for helt nødvendige investeringer. Martineåsen omsorgssenter, nytt rådhus, ny legevakt, i tillegg til prosjektene knyttet til gamle Mesterfjellet og Herregårdshagen, er alle avgjørende løft for kommunen vår og viktige strategi- og verdivalg.

Å realisere disse prosjektene vil gjøre kommunen til en mer attraktiv arbeidsgiver. Dette blir avgjørende når kampen om arbeidskraften spisser seg til. Det nye rådhuset skal legges til rette for god samhandling og deltakelse mellom innbyggere, folkevalgte og ansatte. Det kan således bli en viktig faktor for å lykkes med å bygge en kommune kjennetegnet av samarbeid og tillit.

Men disse investeringene har en pris: For å kunne gjennomføre byggingen av Martineåsen, legevakt og rådhus, må driftsnivået i kommunen justeres ytterligere ned i 2029 og 2030. I tillegg må vi ta vår del av ansvaret for miljøet og naturen rundt oss – "slaget om Oslofjorden" krever handling også fra vår side.

Samfunnssikkerhet og et skjerpet trusselbilde
Vi må også ta inn over oss endringer i omgivelsene rundt oss. Et stadig mer krevende og uforutsigbart sikkerhets- og trusselbilde setter kommunens samfunnssikkerhet og beredskap på prøve.

Fram mot kommunevalget i 2027 står vi overfor en skjerpet risiko for ytre påvirkning, der aktive desinformasjonskampanjer og digitale angrep kan bli brukt til å påvirke valgets utfall og destabilisere lokalsamfunnet vårt. Dette må vi gi høy oppmerksomhet for å sikre demokratiske prosesser, beskytte kritisk infrastruktur og ivareta sensitive data.

Samtidig blir befolkningens egenberedskap stadig viktigere. Kommunen skal fortsette å veilede og bevisstgjøre innbyggerne våre, slik at vi som samfunn står sterkere rustet til å håndtere uforutsette kriser.

Mine forventninger til organisasjonen
For å oppnå en varig reduksjon av driftsnivået og skape økonomisk handlingsrom, stiller jeg tydelige strategiske krav til våre ledergrupper og organisasjon fremover. Vi innfører en strammere bemanningsstyring og ansettelseskontroll. Hovedregelen ved naturlig avgang blir nå å vurdere ny oppgavefordeling, og terskelen for å lyse ut stillinger eksternt heves vesentlig. Unntak skal utelukkende gjøres for kritiske tjenester knyttet til liv og helse.

Vi skal i langt større grad tenke «én kommune». Det betyr at vi aktivt må dele på, og bruke hele den kompetansen vi allerede har på tvers av tjenesteområder for å fylle kritiske hull. For å redusere sårbarhet og administrative kostnader, forventer jeg også at ledere gjennomfører sammenslåinger av små avdelinger til større, slik at vi får mer robuste fagmiljøer.

Videre skal vi i planperioden hente ut konkrete effektiviseringsgevinster ved å bruke ny teknologi og kunstig intelligens – formålet er at vi skal jobbe smartere, ikke hardere.

Til slutt krever et vedvarende høyt sykefravær at vi tenker nytt for å redusere vikarbruken. Gjennom persontilpasset helseveiledning og en aktiv bruk av medarbeidernes restarbeidsevne, skal vi gi en mer helhetlig og tett oppfølging av våre ansatte. Slik kobler vi ledig kapasitet med uløste oppgaver, og tar vare på folka våre på en bedre måte.

En helhetlig plan for omstilling
Det er fortsatt helt nødvendig med omstilling. Løsningen krever at vi fornyer tjenestene våre, leder mer helhetlig på tvers og inviterer innbyggerne tettere inn i utformingen av lokalsamfunnet Dette fordrer en kulturendring i organisasjonen, der vi i større grad går fra å være en ren myndighetsutøver til å bli en samarbeidspartner for innbyggerne og næringslivet.

Som kommunedirektør legger jeg med dette frem en helhetlig plan for perioden. Forslagene henger tett sammen gjennom komplekse tjenestekjeder og indre avhengigheter. Jeg vil derfor oppfordre til at vi vurderer helheten hvis det gjøres endringer

på enkeltområder – uten å se sammenhengen andre steder. Klassiske problemstillinger krever nå at vi ser sammenhengene mellom forebygging, strukturendringer og nye måter å levere tjenestene våre på.

Larvik kommune har et enormt potensial, men vi må ta de tøffe og helhetlige valgene i dag for å sikre en bærekraftig velferd i morgen.

Marit Kobro
Kommunedirektør
27.oktober 2026

Oppbygging av Handlings- og økonomiplan

Handlings- og økonomiplan (HØP) er handlingselementet til Kommuneplanen, med årsbudsjett og økonomiplan for Larvik kommune. Hvert år legger administrasjonen fram sitt forslag til rullering av aktuelle planer og årsbudsjett og økonomiplan til behandling i kommunestyret.

Du kan oppleve å finne igjen det samme innholdet flere steder, fordi de ulike seksjonene har ulik innfallsvinkel. For eksempel kan du se detaljer for målbildet og virksomhetsstyring, både via kapittelet via "Kommunens tjenesteområder" (sortert på tjenestene) og "Kommunens innsatsområder" (for helheten).

I web-utgaven vil du finne igjen seksjonene og kapitlene under hver av dem ved å trykke på "meny" oppe i høyre hjørne. Du kommer tilbake til forsiden ved å klikke på kommunevåpenet oppe i venstre hjørne.

Handlings- og økonomiplan er bygget opp med seks hovedseksjoner; Profil og prioriteringer, Økonomiske prioriteringer inkludert gebyrer, Innsatsområder, Tjenesteområder, Grafikk og nøkkeltall og Forskriftsskjema.

PROFIL OG PRIORITERINGER

- **Kommunedirektørens innledning**
- **Oppbygging av Handlings- og økonomiplan**
- **Kommuneplanens samfunnsdel**
    - Kommuneplanens samfunnsdel er den langsiktige og strategiske planen som skisserer ønsket utvikling innenfor områdene samfunn, areal og tjenestene i Larvik kommune
- **Plangrunnlag og planbehov i perioden**
    - Kommunens plansystem og -strategi beskrives.

ØKONOMISKE PRIORITERINGER

- **Økonomiske hovedtall**
    - Kapittelet omfatter sentrale poster i budsjettet, kommunale begreper, budsjettpremisser og deler av innholdet fra forskriftsskjemaene
- **Investeringer i økonomiplanen**
- **Finansielle styringsmål i økonomiplanperioden**
- **Klimabudsjett**
    - Kapittelet fremkommer kun i web-utgaven

INNSATSOMRÅDER

Innsatsområdene fra Kommuneplanens samfunnsdel presenteres hver for seg, med tilhørende mål og oppdrag, uavhengig av tjenesteområde. Kapittelet fremkommer kun i web-utgaven.

TJENESTEOMRÅDER

Tjenesteområdene presenteres hver for seg med detaljer for tjenesteområdet, tilhørende mål, planer og investeringer, samt driftsbudsjett per virksomhet.

GRAFIKK OG NØKKELTALL

Kapittelet er kun tilgjengelig i web-utgaven.

FORSKRIFTSSKJEMAER

Etter forskrift i kommuneloven må kommunen vedta økonomiplanen etter gitte økonomiske oppstillinger. Disse økonomiske oversiktene viser typer av inntekter, innbetalinger, utgifter, utbetalinger, avsetninger og bruk av avsetninger.

Gebyr- og betalingssatser

Kommunestyret vedtar betalingssatsene og gebyrer for kommende år. Nye satser er listet opp per område.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er det øverste strategiske styringsverktøyet i kommunen. Gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valgene som kommunen tar. Kommunestyret vedtok 11.12.2024 kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040 i KST-318/24.

Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040 er en rullering av tidligere samfunnsdel og følger opp kommunestyrevedtaket om å beholde gjeldende bærekraftsmål og innsatsområder.

Visjon, verdier og filosofi

I kommuneplanens samfunnsdel er vår visjon og verdier vedtatt. Disse er viktige for at vi skal lykkes sammen og nå våre felles mål. Visjon: *Sammen skaper vi gode dager.* Verdier: *Nysgjerrig - Ærlig - Raus – Engasjert; NÆRE.* Les mer om visjon og verdier i kapittel innledning innsatsområder.

Innsatsområder og mål

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder fire innsatsområder for å utvikle Larvik som samfunn og kommuneorganisasjon. De fire innsatsområdene i Larvik, utdypes i web-versjonen av HØP i kapitlene: Samarbeide i Larvik, Leve og bo i Larvik, Skape i Larvik, Møte fremtiden i Larvik.

Samfunnsdelens *fire innsatsområder* setter kursen mot vår visjon *"Sammen skaper vi gode dager"*.

For å følge opp innsatsområdene har vi bestemt at vi skal prioritere følgende mål;

1. Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats
2. Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper
3. Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det
4. Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket
5. Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner
6. Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap

Målene bidrar til en helhetlig tilnærming der verdiskaping, inkludering og bærekraft henger sammen. Gjennom systematisk og kunnskapsbasert felles innsats og samarbeid på tvers av næringsliv, frivillighet, lokalsamfunn og medborgere, legger vi grunnlaget for å nå målene om et robust og levende samfunn. Se kapittel om innsatsområder og mål på tjenesteområdene, for delmål og handlingselementer knyttet opp mot målene.

Følge opp kommuneplanen

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan samfunnsdelen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlings- og økonomiplan (dette dokumentet) med årsbudsjett og økonomiplan er kommuneplanens handlingsdel. Her finnes budsjett for kommende år, økonomiplan for de påfølgende tre årene samt oppdragene kommunen skal arbeide med i fireårsperioden for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Handlingsdel med budsjett og økonomiplan gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser og oppgaver de neste fire årene. Den omfatter hele kommunens virksomhet og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden.

Plangrunnlag og planbehov i perioden

Kommunens plansystem

Kommunens planer er våre viktigste verktøy for styring og prioritering. Et velfungerende kommunalt plansystem krever god sammenheng og arbeidsdeling mellom tre politisk vedtatte plannivå som også speiles i virksomhetsstyringen:

- Overordnet strategisk nivå med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel
- Underliggende nivå med strategisk utdyping og fokus på at planene skal føre til handling
- Prioritering gjennom kommuneplanens handlingsdel, budsjett og økonomiplan

Rullering av planstrategi

Planstrategien fungerer som et styringsverktøy for å sikre at kommunens utvikling går i tråd med de prioriterte innsatsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Planstrategien inneholder en oversikt over hvilke planer kommunestyret prioriterer å utarbeide i perioden. Planstrategien skal, i henhold til Plan- og bygningsloven §10-1, vedtas i løpet av det første året i hver valgperiode. Hensikten med utarbeidelse av en planstrategi er at kommunen skal ha et bevisst forhold til, og prioritere hvilke kunnskapsgrunnlag det er behov for å utarbeide i den kommende fireårsperioden.

Overordnet planstrategi ble vedtatt 11.12.2024 i KST 314/24. Overordnet planstrategi har redusert antall planer, for å forenkle og legge til rette for sammenhengende tjenester gitt på nye måter fremover. Totalt ble det vedtatt å redusere antallet planer fra 42 i forrige planstrategi til 24 i perioden 2024-2027. Videre reduksjoner i antall planer vurderes fortløpende.

Handlings- og økonomiplan (dette dokumentet) er Kommunedirektørens vurdering av planer for kommende periode, altså rullering av planstrategien.

Administrativ oppfølging av de politisk vedtatte planene skjer gjennom virksomhetsplaner og oppdrag. Gjeldende planer for perioden presenteres på hvert tjenesteområde. Rapportering følger ordinær politisk rapportering gjennom året.

Nye planer i perioden

Kommunedelplan, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Bevaringsplan (detaljert reguleringsplan) for Nevlunghavn (oppstart 2027)

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Temaplan for næringsutvikling (oppstart 2026)
- Temaplan for bygningsstruktur tilknyttet innbyggertjenester (oppstart 2026)

Planer som rulleres i perioden

Kommuneplanens arealdel

- Kommuneplanens arealdel 2025-2037
- Kommunedelplan for Stavern by 2025-2037 (foreslås inn i Kommuneplanens arealdel)
- Kommunedelplan for Larvik by 2025 -2037 (foreslås inn i Kommuneplanens arealdel)
- Formingsveileder for Stavern by

Kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Kommunedelplan for Steinressurser 2013-2025

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Hjorteviltplanen (2026)
- Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, vedtatt 11.12.2024, jf. KST-sak 318/24

Kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Områdeplan for Tenvik
- Reguleringsplan for Martineåsen omsorgssenter
- Områdeplan for Martineåsen
- Plan for utvikling av Knutepunkt Larvik og indre havn
- Regulering av Gamlebyen: Herregården, hageanlegget, Larvik museum
- Reguleringsplan for Herland elvepark

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Plan for kulturminner og kulturmiljøer 2024-2040 (KST-sak 304/24)
- Bypakke Larvik (inkludert Mobilitetsplan for Larvik (Jf. KST-109/26))
- Handlingsplan mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme
- Trafikksikkerhetsplan 2026-2029 (KST-196/26)
- Kommunalteknisk plan 2026-2033
- Temaplan for innbyggertjenester, jf KST-144/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)
- Kommundelplan for naturmangfold (2025-2037) KST-317/24
- Reguleringsplan for Skjærsjø, KST-118/26
- Temaplan for innovasjon og digitalisering (KST-016/23)
- Overordnet beredskapsplan (revidert april 2026 administrativt)
- Arbeidsgiverpolitikk, jf vedtak KST-123/24

Videreføres inntil ny temaplan for næringsutvikling er vedtatt:

- Næringsplanen og næringsplanens handlingsprogram

Videreføres inntil ny temaplan for bygningsstruktur knyttet til innbyggertjenester er vedtatt:

- Eiendomsstrategi

Andre planer

- Veteranplan
- Detaljreguleringsplan Sikatomta Godsterminal, jf. KST-236/25
- Temaplan for anskaffelse, jf. KST-145/26
- Vedlikeholdsplan formålsbygg 2022-2025 (til behandling desember 2026)
- Mobilitetsplan (Jf. KST-109/26)
- Overordnet plan for Bypakke Larvik - Fase 1

ØKONOMISKE HOVEDTALL

Kapittelet omfatter beskrivelse av kommunale begreper, budsjettpremisser samt deler av innholdet fra forskriftsskjemaene. Postene som trekkes fram er *sentrale inntekter* og *utgifter*, *finansinntekter og -utgifter*, og *avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner*.

Forskriftsskjemaene vises i eget kapittel. Delegerte budsjetter på drift og investering vises på tjenesteområdene.

Kommunale begreper

Bruken av ulike mål på kommunalt regnskapsresultat kan være egnet til å forvirre. I Kommunelovens §48 om årsregnskap og årsberetning omtales regnskapsmessig mer- og mindreforbruk, mens det i den obligatoriske hovedoversikten over kommunens drift er innført begrepene brutto og netto driftsresultat. Nedenfor omtales disse og andre begrep som brukes i de kommunale dokumentene.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat utgjør differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter, der driftsutgiftene også inkluderer avskrivninger. Et positivt brutto driftsresultat vil være nødvendig dersom finansutgiftene (renteutgifter og avdrag) er større enn finansinntektene (renteinntekter og utbytte). Begrepet blir relativt lite benyttet.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det mest brukte resultatbegrepet i kommunesektoren og viser resultatet etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Teknisk beregningsutvalg (TBU) betegner netto driftsresultat som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren og anbefaler at det utgjør minimum 1,75 % av kommunens driftsinntekter. Et positivt netto driftsresultat er en forutsetning for å kunne egenfinansiere investeringer (redusere nye låneopptak) og bygge opp disposisjonsfond (etablere buffere).

Frie inntekter

Frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Skatteinntektene inkluderer inntektsutjevninga som blir budsjettert og bokført med rammetilskuddet, mens rammetilskuddet inkluderer utgiftsutjevninga. Kort forklart innebærer inntektsutjevningen at kommuner med høyere skatteinntekter enn landsgjennomsnittet overfører en andel av sine skatteinntekter til kommuner med lavere skatteinntekter enn landsgjennomsnittet. Målet er å redusere forskjellene i de økonomiske rammene for kommunene slik at alle innbyggere skal få tilbud om likeverdige tjenester uavhengig av hvor i landet de bor.

Utgiftsutjevningen innebærer at kommuner som har høye utgifter får kompensert dette til fordel for kommuner med lave utgifter. Dette beregnes ut fra faktorer som befolkningssammensetning, sosioøkonomiske forhold, toppfinansieringsordninga for ressurskrevende tjenester og geografiske forhold.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er all lånegjeld minus lån som videreutlånes, det vil si lånes ut til andre, feks. Startlån.

Kjernegjeld

Kjernegjeld er Larvik kommunes eget begrep på netto lånegjeld minus VAR gjeld.

VAR gjeld

VAR står for vann, avløp og renovasjon. Renter og avdrag som knytter seg til VAR gjeld er inkludert i gebyrer som dekkes av kommunens innbyggere.

Budsjettpremisser

Det følger av den nye kommuneloven fra 2020, §14-4 andre ledd, at årsbudsjettet skal vise de mål og premissene budsjettet bygger på. Strategidokument 2025-2028 følger følgende budsjettpremisser:

- Gjennomgang av kommunens plangrunnlag, de utviklingstrekkene som påvirker planbehovet og hovedprofil/prioriteringer i perioden. Dette er et oppspill til de bevilgningsforslagene som fremmes for hver enkelt virksomhet.
- For tjenesteområdene er det redegjort for samlede økonomiske rammer, planer og oppfølging av planer.
- Gjennomgang av målene for tjenesteområdet som adresseres til riktig virksomhet for konkret oppfølging.

Finansielle styringsmål

Kommunestyret har vedtatt 4 finansielle styringsmål, jfr. Strat.dok. 2019-2022 (vedtak KST-293/18), og tillegg i vedtak KST-120/21 (her gjentatt i forenklet utgave):

1. Handlingsregelen for gjeld.
   Gjelda skal ikke vokse mer enn de frie inntektene. Egenkapital ved investeringer skal være på minst 15 %.
2. Netto driftsresultat og utvikling over tid.
   Budsjett og økonomiplan skal ha et årlig netto driftsresultat på minimum 1,5 %.
3. Hovedregel om at regnskapsmessig mindreforbruk skal brukes på å styrke disposisjonsfondet.
   Den frie delen av disposisjonsfondet skal være på minimum 5 % av driftsinntekter.
4. Nivået på kjernegjeld.
   Kjernegjelden skal på sikt ikke utgjøre mer enn 70 % av de frie inntektene.

Utdypende beskrivelse av de finansielle styringsmålene finnes i eget kapittel.

Rammesak

I Rammesak for 2027-2030, jfr. vedtak KST-101/26, ble det vedtatt hvilke føringer som skal styre budsjettarbeidet for Handlings- og økonomiplan 2027-2030:

1. Rammesaken legges til grunn for det videre arbeidet med Handlings- og økonomiplan 2027-2030
2. Skatt og statlig rammetilskudd budsjetteres for 2027 i tråd med de signalene som er gitt i kommuneproposisjonen for 2027, og ut fra det som kan avledes av de forutsetninger statsbudsjettet har om frie inntekter. For årene 2028-2030 budsjetteres det med 1 % realvekst.
3. Det finansielle styringsmålet for resultatgrad vedtas til minimum 1,5 %.
4. De tre andre finansielle styringsmålene opprettholdes på tidligere vedtatt nivå for økonomiplanperioden 2027-2030:
    1. Handlingsregelen for lånegjeld: Lånegjelda skal ikke vokse mer enn kommunens driftsinntekter. For å holde låneopptaket nede skal egenfinansiering ved investeringer ligge på minimum 15 %.
    2. Styrket disposisjonsfond: Den frie delen av disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 5 % av driftsinntektene. Avsetninger utover dette skal i utgangspunktet benyttes til egenandel ved investeringer.
    3. Nivået på kjernegjeld: Kjernegjelden skal på sikt ikke utgjøre mer enn 70 % av de frie inntektene.
5. Investeringsplanen utarbeides med et 8-årig perspektiv for perioden 2027-2034, og rulleres i forbindelse med Handlings- og økonomiplan 2027-2030.

Sentrale poster drift

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2025	Rev. bud. 2026	2027	2028	2029	2030
Skatt på inntekt og formue	-1 740 644	-1 890 306	-1 960 427	-1 980 031	-1 999 832	-2 019 830
Ordinært rammetilskudd	-1 980 381	-2 020 987	-2 112 226	-2 133 348	-2 154 682	-2 176 229
Andre generelle statstilskudd	-16 920	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600
Sum sentrale inntekter	**-3 737 944**	**-3 923 893**	**-4 085 253**	**-4 125 979**	**-4 167 114**	**-4 208 659**

Sentrale inntekter består av kommunens skatteinntekter, rammetilskudd fra staten og rentekompensasjonsinntekter for investeringer innenfor sykehjem, skolebygg og kirker. Tallene finnes igjen i Forskriftsskjema "§5-4 Bevilgningsoversikt drift" under "sum generelle driftsinntekter".

Skatt på inntekt og formue
I forslag til Statsbudsjett 2027 legges skatteanslaget for kommunenes skatteinntekter fram. I beregningene er det lagt til grunn innbyggertall og forventet vekst i årene fremover i tråd med SSBs middelalternativ. Anslaget for 2027 bygger blant annet på en årslønnsvekst på 4,0 % og en merkostnad for pensjon på 0,5 %. Samlet er kommunal deflator 3,8 % i 2027. Dette er en nedgang fra 4,0 % i 2026. Tallene for kommunenes skatteinntekter presenteres i «Grønt hefte». I prognosemodellen fra KS er forutsetningene om skatt og folketall noe annerledes ved at det brukes et gjennomsnitt for kommunens skatteinntekter de siste 3 årene, samtidig som det benyttes et anslag for folketall pr 1.1.2027. Det gjør at det er mer presist å følge KS sin prognosemodell for skatteinntekter. Det er denne beregningen som ligger til grunn for skatteanslaget på 1,96 mrd kr i 2027. For årene 2028-2030 er det budsjettert med 1 % realvekst.

Rammetilskudd
Gjennom inntektssystemet fordeles det statlige rammetilskuddet til kommunene. Målet med fordelingen er å legge til rette for at alle kommuner skal gi gode og likeverdige tjenester til sine innbyggere. Kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov vil få kompensasjon for dette i rammetilskuddet via utgiftsutjevningen. Den beregnes ut fra statistiske data og kostnadsnøkler knyttet til befolkning, levekår og geografi. Ut fra disse dataene ender Larvik kommune opp med en samlet kostnadsindikator på 1,0039 i 2027. Det betyr at Larvik kommune samlet sett er en kommune med et beregnet kostnadsnivå over normalen på 1,0000. Etter endring i kostnadsnøklene fra 2025 til 2026 gikk Larvik ned fra en kostnadsindikator på 1,0035 i 2025 til 1,0002 i 2026. I 2027 er Larvik igjen på nivå som i 2025. Det betyr at Larvik ifølge prognosemodellen får 13,6 mill kr høyere utgiftsutjevning i 2027 enn i 2026. For 2027 er den totale utgiftsutjevningen beregnet til 30,1 mill kr.

Det er store forskjeller i skatteinntektene mellom kommunene. Gjennom inntektsutjevningen fordeles skatteinntektene fra kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Det er et hovedmål at inntektsutjevningen skal sikre at ingen kommuner har skatteinntekter per innbygger under 95 % av landsgjennomsnittet. I henhold til prognosemodellen til KS er inntektsutjevningen for Larvik i 2027 beregnet til 213,1 mill kr. Dette vil endre seg i løpet av året med utviklingen i skatteinngangen og endringer i landsgjennomsnittet.

Samlet for 2027 er rammetilskuddet budsjettert med 2,11 mrd kr. For årene 2028-2030 er det budsjettert med 1 % realvekst.

Andre generelle statstilskudd
Andre generelle statstilskudd er i hovedsak rentekompensasjonsinntekter knyttet til en del investeringer i sykehjem, omsorgsboliger, skolebygg og kirker. Kommunen har de senere årene fått deler av skoleinvesteringene inn under denne ordningen, samt at en del investeringer i kirkene er godkjent som mottakere av rentekompensasjon.

Sentrale utgifter og tilskudd

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2025	Rev. bud. 2026	2027	2028	2029	2030
Pensjon	-56 172	375 949	313 759	299 325	254 505	285 953
Premieavvik	206 183	-233 000	-177 105	-161 668	-100 471	-144 121
Motpost avskrivninger	-244 390	-217 395	-217 395	-217 395	-217 395	-217 395
Integreringstilskudd	0	-88 584	-72 000	-44 737	-40 031	-31 761
Integreringstilskudd ufordelt ramme	0	7 660	12 462	5 338	5 657	1 752
Fellesutgifter/-inntekter	11 456	0	0	0	0	0
Forvaltning eiendomsskatt	283	80	80	80	80	80
Effektivisering og strukturtiltak	0	-1 027	-1 026	-1 026	-1 026	-1 026
Lønnsreserveavsetning	0	21 997	76 417	76 417	76 417	76 417
Sentrale utgifter og tilskudd	**-82 640**	**-134 319**	**-64 809**	**-43 666**	**-22 265**	**-30 102**

Sentrale utgifter omfatter poster som er felles for alle tjenesteområdene, men som det er hensiktsmessig å budsjettere samlet og ikke fordelt på drift i de ordinære tjenesteområdene. Dette gjelder de store postene som pensjon, premieavvik og lønnsreserven, men også prosjekter som har innsparingsmål samlet for alle tjenesteområdene.

Tabellen viser detaljer fra forskriftsskjema *§5-4 Bevilgningsoversikt drift, netto*, fra linjen som omfatter tjenesteområde "Sentrale poster", fratrukket avskrivninger.

Pensjon

Utviklingen i kommunens pensjonsutgifter er styrt av sentrale avtaler og bestemmelser om opptjeningstid og nivå på pensjonsutbetalingene. Dette påvirkes igjen av alder og antall år i arbeid for de som skal ha pensjon i fremtiden. Kommunen følger i stor grad de prognosene som kommer fra KLP, som er kommunens største pensjonskasse. Avkastningen på kommunens kapital i KLP kan kun benyttes til dekning av pensjonsutgifter, eller midlene kan avsettes i KLP. I sentrale utgifter ligger den variable delen av pensjonskostnaden. Den faste delen belastes den enkelte virksomhet, og bokføres derfor under tjenesteområdene.

Premieavvik

Beregnet premieavvik er differansen mellom beregnet pensjonskostnad og hva som faktisk er innbetalt til KLP/SPK. Premieavviket er negativt (føres som inntekt) de årene hvor beregnet pensjonskostnad er lavere enn hva kommunen faktisk betaler inn, og positivt (føres som kostnad) de årene beregnet pensjonskostnad er høyere enn faktisk innbetalt.

Integreringstilskudd

Integreringsarbeidet ble omorganisert med virkning fra 1. januar 2026. Integreringstilskudd inkludert tilskudd til enslig mindreårige inntektsføres sentralt under "Sentrale utgifter og tilskudd", og fordeles som en ramme til integreringsarbeidet i virksomhetene. Larvik læringssenter har ansvaret for flyktninger i introduksjonsprogrammet. For deltakere som ikke går direkte til jobb eller utdanning etter endt program overtar NAV ansvaret for oppfølgingen.

Et høyt bosettingsvolum i 2022 og 2023 gir et betydelig inntektsfall i 2027 og 2028 når den femårige statlige tilskuddsperioden utløper. Samtidig opprettholdes høye utgifter, blant annet til sosialhjelp for dem som ikke er i arbeid eller utdanning.

Merinntekter fra 2023–2025, ca 65 mill kr, er avsatt til integreringsfond. Fondet skal bidra til å dempe de økonomiske konsekvensene av svingninger i integreringstilskuddet og finansiere tiltak som gir en utgiftsreduksjon for målgruppen. Midlene skal også dekke økte utgifter til sosialhjelp for flyktninger som fortsatt har behov for denne stønaden etter at den statlige tilskuddsperioden utløper. Det er også vedtatt å bruke 1 mill kr årlig i 5 år for å styrke integreringsarbeidet. Slik forutsetningene er i Handlings- og økonomiplanen 2027-2030, vil det være lite midler igjen på fondet etter 2030.

I anmodningssaken for 2026 vedtok kommunestyret å bosette 50 flyktninger. I økonomiplanen 2027-2030 er det lagt til grunn å bosette 30 nye flyktninger hvert år i perioden. Tolketjenesten har fra 2022 fått kommunal ramme og holdes utenfor finansieringen via integreringstilskuddet. Etter omorganiseringen av integreringsarbeidet i 2026 jobbes det videre med å utvikle modellen slik at også deler av tolketjenestens rammer inngår i fordelingen av integreringstilskuddet. Foreløpig beregnet integreringstilskudd for perioden og rammefordeling til integreringsarbeidet er som følgende:

	2027	2028	2029	2030
Integreringstilskudd	−57 500 000	−34 800 000	−30 500 000	−26 100 000
Rammefordeling:				
Larvik læringssenter	20 236 500	14 737 000	14 137 000	12 937 500
NAV	32 000 000	19 000 000	15 000 000	12 000 000
Ufordelt ramme	5 263 500	1 063 000	1 363 000	1 162 500
Sum rammefordeling	57 500 000	34 800 000	30 500 000	26 100 000

Larvik kommune fikk anmodning om 0 enslig mindreårige flyktninger i 2026. Det er derfor lagt til grunn 0 nye bosatte enslig mindreårige flyktninger i kommende økonomiplanperiode. Beregnet integreringstilskudd for enslig mindreårige og rammefordeling er som følgende:

	2027	2028	2029	2030
Integreringstilskudd	−14 500 000	−9 937 000	−9 531 000	−5 661 000
Rammefordeling:				
Larvik læringssenter	1 798 609	1 798 609	1 798 609	1 798 609
Barnevernet	5 503 000	3 863 000	3 438 000	3 273 000
Ufordelt ramme	7 198 391	4 275 391	4 294 391	589 391
Sum rammefordeling	14 500 000	9 937 000	9 531 000	5 661 000

I 2027 er samlet integreringstilskudd beregnet til 72 mill kr.

For nærmere detaljer om arbeidet med integrering, de ulike tilskuddene og utfordringsbildet henvises det til:

- Temaplan for integrering i Larvik kommune 2024-2027 (implementert i Temaplan for innbyggertjenester jf KST-144/26)
- Rammesak 2027-2030 (kapittel 3.6)
- Løypemelding (behandles i kommunestyret november 2026)

Integreringstilskudd ufordelt ramme

I rammefordelingene av beregnet integreringstilskudd er det lagt inn en liten ufordelt ramme som kan benyttes til svingninger i utgiftene. Hvis utgiftene også går utover denne ufordelte rammen, må det inntektsføres fra integreringsfondet. Dersom det er midler igjen av ufordelt ramme ved årsavslutning, kan dette avsettes for å styrke integreringsfondet. I 2027 ligger det ca 12,5 mill kr i ufordelt ramme.

Fellesutgifter/-inntekter

Under Fellesutgifter/-inntekter bokføres blant annet forvaltningskostnadene til primæroppgavefondet (POF), føringene for internlån og avregningen for avsetningen av ressurskrevende tjenester. Dette er poster som bokføres internt uten budsjett.

Forvaltning eiendomsskatt

Eiendomsskatt i Larvik kommune ble vedtatt avviklet fra 2025. For å beholde historikken på utstedt eiendomsskatt budsjetteres det med lisenskostnader for å opprettholde lesetilgang til systemet.

Effektivisering og strukturtiltak

I Strategidokumentet 2019-2022 ble det vedtatt en samlet innsparing på 10 mill kr ved innkjøp og utskifting av biler med fossilt drivstoff til elbiler. Etter hvert som utskifting av biler gjennomføres, fordeles innsparingen til de aktuelle tjenesteområdene. Beløpet som ligger i økonomiplanen viser gjenstående krav til innsparing, som fordeles til de aktuelle enhetene etter hvert som tiltakene gjennomføres.

Lønnsreserveavsetning

Avsetningen til lønnsreserven skal dekke organisasjonens kostnader knyttet til lønnsoppgjøret i 2027. Lønnsoppgjøret for 2027 har en ramme på 4,0 %, hvorav overhenget fra 2026 utgjør 1,7 %. Kommunen har en sentral avsetning for dette fordi profilen i et lønnsoppgjør kan gi betydelige utslag for den enkelte enhet, avhengig av hvilke grupper som får størst uttelling i lønnsoppgjøret. Kommunens avsetning er gjort ut fra de forutsetninger som følger av regjeringens forslag til Statsbudsjett 2027. Avsetning til lønnsoppgjøret for 2027 er 76,4 mill kr.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2025	Rev. bud. 2026	2027	2028	2029	2030
Renteinntekter	-79 126	-47 542	-78 721	-77 684	-75 612	-78 884
Utbytter	-1 604	-3 163	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	262 835	238 842	298 650	333 154	359 218	359 806
Avdrag på lån	202 474	184 664	192 818	215 633	236 569	257 631
Netto finansinntekter/finansutgifter	**384 580**	**372 801**	**411 247**	**469 603**	**518 675**	**537 053**
Finansutgifter i tjenesteområdene	-19	10 821	5 545	5 545	5 545	5 545
Totale finansutgifter	**384 561**	**383 622**	**416 792**	**475 149**	**524 221**	**542 598**
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Tabellen for "Finansinntekter og -utgifter" omfatter renteinntekter og -utgifter for kommunens bankinnskudd og lån, og renteinntekter og -utgifter for innlån og utlån av husbankmidler. Gevinst og tap på finansielle instrumenter samt avdrag på lån er også inkludert i tabellen (ikke Husbanklån, som er på investeringsprosjekter). Denne tabellen viser detaljer fra *"Forskriftsskjema §5-4 Bevilgningsoversikt drift"* under *"Netto finansutgifter"*.

Renteinntekter

Renteinntekter omfatter renteinntekter for kommunens bankinnskudd, og renteinntekter for utlån av husbankmidler. For 2027 er renteinntektene budsjettert med 78,7 mill kr.

Utbytter

I utbyttemodellen mellom Larvik Havn KF og Larvik kommune er det avtalt at årlig utbytte fra Larvik Havn skal utbetales med 20 % av årsresultatet. Dette er med mindre særskilte forhold tilsier noe annet:

- behov for større investeringer, som påfører foretaket en gjeldsgrad på over tre ganger inntekten
- plutselig og betydelig oppstått endring i virksomheten, som alene påvirker foretakets inntektsgrunnlag negativt med 20 % eller mer.

Utbetalingen av et eventuelt utbytte for 2026 bokføres i 2027, etter behandling av årsregnskapet 2026 i første halvår 2027. For perioden 2027-2030 er det budsjettert med 1,5 mill kr i årlig utbytte.

Larvik kommune budsjetterer ikke med gevinst eller tap fra Primæroppgavefondet (POF). Siden fondet har en markedsverdi på nesten 1 milliard kroner, vil den reelle avkastningen, enten den er positiv eller negativ, skape betydelige avvik mellom faktisk resultat og budsjett. Avkastningen fra POF utgjør dermed en vesentlig risiko for kommunens netto driftsresultat.

Renteutgifter, prov. og andre finansutgifter

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter omfatter renteutgifter for kommunens lån, og renteutgifter for innlån av husbankmidler. Høyt gjeldsnivå medfører at kommunen binder opp en stor del av driftsbudsjettet til betaling av renter og avdrag. For 2027 er kostnadene budsjettert med 298,6 mill kr.

Avdrag på lån

Kommunen må årlig minimum nedbetale lånegjeld i henhold til kommuneloven, jfr. § 14-18, som er det Larvik kommune budsjetterer etter. For 2027 er minimumsavdragene budsjettert med 192,8 mill kr.

Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Regnskap 2025	Rev. bud. 2026	2027	2028	2029	2030
Til ubundne avsetninger	171 913	51 284	1 375	29 385	88 430	89 968
Bruk av ubundne avsetninger	17 588	-37 546	-32 750	-6 670	-1 670	-1 670
Overført til investering	43 044	107 014	131 000	100 000	50 000	0
Netto avsetninger	**232 544**	**120 752**	**99 625**	**122 715**	**136 760**	**88 298**
Netto avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner i tjenesteområdene	-6 304	30 754	16 800	-20 500	-66 700	-21 100
Totale avsetninger	**226 277**	**151 506**	**116 425**	**102 215**	**70 060**	**67 198**

Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner gjøres i hovedsak sentralt og ikke ute på prosjekter i de enkelte tjenesteområdene. Ubundne fond er disposisjonsfondet med den frie delen og prosjektmerking fra vedtak i kommunestyret. Bunde fond er prosjektmidler som er mottatt fra eksterne. Det kan være stat, fylke eller private. Dette håndteres i hovedsak i tjenesteområdene hvor prosjektene gjennomføres. De største beløpene i tjenesteområdene er knyttet avsetning og bruk av fond til VAR-gebyrene. Tabellen her viser de sentrale avsetningene. Postene totalt for kommunen vises i *Forskriftsskjema "§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift"* under *"disponering eller dekning av netto driftsresultat"*.

Til ubundne avsetninger

Avsetning til ubundne fond er det som omtales som avsetning til disposisjonsfondet. Det kan være avsetning til prosjekter eller satsinger vedtatt av kommunestyret, eller avsetning til den frie delen. Fra 2027 ligger det en årlig avsetning på 1,375 mill kr til disposisjonsfondet. Dette er ikke avsetning til den frie delen av disposisjonsfondet, men en årlig avsetning til buffer til husleiesubsidier. Avsetning til den frie delen av disposisjonsfondet er 28 mill kr i 2028, 87 mill kr i 2029 og 88 mill kr i 2030.

Bruk av ubundne avsetninger

Bruk av ubundne avsetninger er bruk av disposisjonsfondet. I 2027 inntektsføres det 26,1 mill kr under bruk av ubundne avsetninger. Av dette er 30,3 mill kr fra den frie delen av disposisjonsfondet, 5 mill kr fra avsatte midler til kjøp av bil, 1 mill kr fra integreringsfond og kr 670 000 fra avsatte midler husleiesubsidier. Millionen fra integreringsfond er bevilget årlig i 5 år til styrket integreringsarbeid i KST 019/26. Inntektsføringen fra husleiesubsidiene er en årlig inntektsføring alle år.

Overført til investering

Overføring fra drift til investering er nødvendig for å redusere lånegjelda. De siste årene har kommunen hatt stort fokus på å redusere gjeldsgraden, og i de finansielle styringsmålene er blant annet Handlingsregelen for lånegjeld vedtatt. For å få frigjort egenkapital til investeringer, samtidig som man skal opprettholde sikkerhet i disposisjonsfondet, har det vært nødvendig å levere et budsjett med positivt netto driftsresultat. Siden størrelsen på den frie delen av disposisjonsfondet er innenfor styringsmålet om 5 % av driftsinntektene, prioriteres overføring til investering. Det er budsjettert med 131 mill kr i 2027, 100 mill kr i 2028 og 50 mill kr i 2029.

Investeringer i økonomiplanen

Reglene for budsjettering og regnskapsføring av investeringer er gitt i kommuneloven og forskrifter om årsbudsjett og årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner. Disse reglene gir rammene for innholdet i økonomiplanen, investeringsbudsjettet og investeringsregnskapet.

Kommunens investeringer kan finansieres med løpende inntekter, engangsinntekter, oppsparte reserver eller låneopptak. Det er lov å overføre penger fra drift til investering, men det er strenge regler for når det er mulig å overføre penger fra investering til drift. Årsaken er at kommunen ikke skal kunne bruke engangsinntekter til å finansiere løpende utgifter *(Kilde: Statsforvalteren.no)*.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	1 019 136	1 163 491	1 005 912	515 401
Tilskudd til andres investeringer	8 000	7 000	7 000	7 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum finansieringsbehov	**1 037 136**	**1 180 491**	**1 022 912**	**532 401**
Kompensasjon for merverdiavgift	-69 167	-116 910	-131 642	-59 720
Tilskudd fra andre	-23 000	-151 500	-16 000	-151 500
Salg av varige driftsmidler	-30 000	-54 000	-25 000	-18 000
Bruk av lån	-783 969	-758 081	-782 270	-303 181
Videreutlån	120 000	120 000	120 000	120 000
Bruk av lån til videreutlån	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Avdrag på lån til videreutlån	55 000	50 000	50 000	50 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-55 000	-50 000	-50 000	-50 000
Overføring fra drift	-131 000	-100 000	-50 000	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-18 000	0
Sum finansiering	**-1 037 136**	**-1 180 491**	**-1 022 912**	**-532 401**
Sum finansieringsbehov	**1 037 136**	**1 180 491**	**1 022 912**	**532 401**
Sum finansiering	**-1 037 136**	**-1 180 491**	**-1 022 912**	**-532 401**
Udekket finansiering	**0**	**0**	**0**	**0**

Samlede budsjetterte investeringsutgifter er på over 1,0 mrd kr i 2027. Den enkelte investering omtales på tilhørende tjenesteområde. De største investeringene er knyttet til tjenesteområdet Samfunn og miljø og omtales der. De to største investeringene i 2027 er på VAR-området og er avgiftsfinansiert av innbyggerne. Det er "Lillevik sekundærrensing og nitrogenfjerning" som er budsjettert med investeringsutgifter på 300 mill kr, og "Kvelde avløpsrenseanlegg" med 155 mill kr. Av kommunens kjerneinvesteringer er det "Hanna Winsnesvei 5 - Boliger for unge med funksjonsnedsettelse" som er størst i 2027, med 53 mill kr. Investeringene "Martineåsen omsorgssenter" og "Rehabilitering Gamle Mesterfjellet skole" ligger begge budsjettert med 50 mill kr i 2027.

I 2027 finansieres investeringene i hovedsak av låneopptak på 784 mill kr, overføring fra drift med 131 mill kr og momskompensasjon på 69 mill kr.

Videreutlån gjelder i hovedsak Startlån, og er budsjettert med 120 mill kr hvert år. Tilsvarende er bruk av lån til videreutlån redusert, og det samme for avdrag og mottatte avdrag for videreutlån.

Se kommunens investeringsbudsjett i *"Forskriftsskjema §5-5 1. ledd Bevilgningsoversikt investering"*, og ytterligere omtale av alle investeringsprosjekter på det enkelte tjenesteområde, og *samlet tabell for alle investeringer i kommunen*.

Finansielle styringsmål i økonomiplanperioden

I henhold til Kommunelovens § 14-1, som gjelder grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, skal *"Kommuner og fylkeskommuner* (...) *forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid".* Det er viktig at tjenestene til innbyggerne opprettholdes over tid, og kommunen må ha en bærekraftig økonomi for at velferdstilbudene skal være stabile og forutsigbare. Kommunestyret har derfor over tid vedtatt 4 finansielle styringsmål. De ble sist vedtatt i Rammesak 2027-2030, KST-101/26.

Finansielt er årets forslag noe sammensatt. Resultatgraden ligger godt over styringsmålet på 1,5 % i 2027 og 2028, men ligger noe under i 2029 og 2030. På snitt ligger resultatgraden på 1,7 % i perioden. Det er nødvendig, da kommunen må kunne sette av tilstrekkelig med egenfinansiering for de store investeringsprosjektene som kommer i årene fremover. For 2027 legges det opp til et netto driftsresultat på 2,2 %. Kjernegjelden vil ved utgangen av 2030 kunne øke til 76 %, som overskrider målet om å få den ned mot 70 % over tid. Den frie delen av disposisjonsfondet er anslått til å ligge over styringsmålet på 5 % i alle år.

Dette vises i følgende oppsummering av statusen på styringsmålene i økonomiplanperioden:

- Handlingsregelen for lånegjeld
  - Vekst kjernegjeld < vekst frie inntekter. Minst 15 % egenfinansiering.
  - Vekst er innenfor totalt for perioden, men handlingsregelen brytes i 2029.

- Netto driftsresultat
  - skal være på minimum 1,5 % i økonomiplanperioden.
  - Resultatgraden er godt over styringsmålet i 2027 og 2028 og over for perioden som helhet.

- Disposisjonsfond
  - Den frie delen skal være på minst 5 % av driftsinntektene.
  - Oppfylt alle år i perioden.

- Nivået på kjernegjeld
  - Skal på sikt ikke utgjøre mer enn 70 % av de frie inntektene.
  - Kan oppfylles i år 1 og 2, men vil øke i år 3 og 4.

Handlingsregelen for lånegjeld

Handlingsregelen for lånegjeld ble vedtatt i Strategidokumentet for 2019–2022 (KST-293/18). Regelen sier at kommunens lånegjeld ikke skal vokse mer enn økningen i driftsinntektene. Intensjonen bak den vedtatte handlingsregelen er at kommunens gjeldsgrad skal reduseres over tid. For å oppnå dette bør egenkapitalen ved investeringer være minst 15 %. Handlingsregelen følges opp ved å se på kommunens kjernegjeld mot veksten i de frie inntektene. Kjernegjeld er definert som netto lånegjeld minus VAR-gjeld, gjeld med rentekompensasjon og gjeld i Husbanken som videreutlånes. VAR gjelden og VAR inntektene holdes utenfor siden det er renter og avdrag fra kommunens kjernegjeld som belastes kommunekassa og som må betjenes innenfor kommunens budsjett.

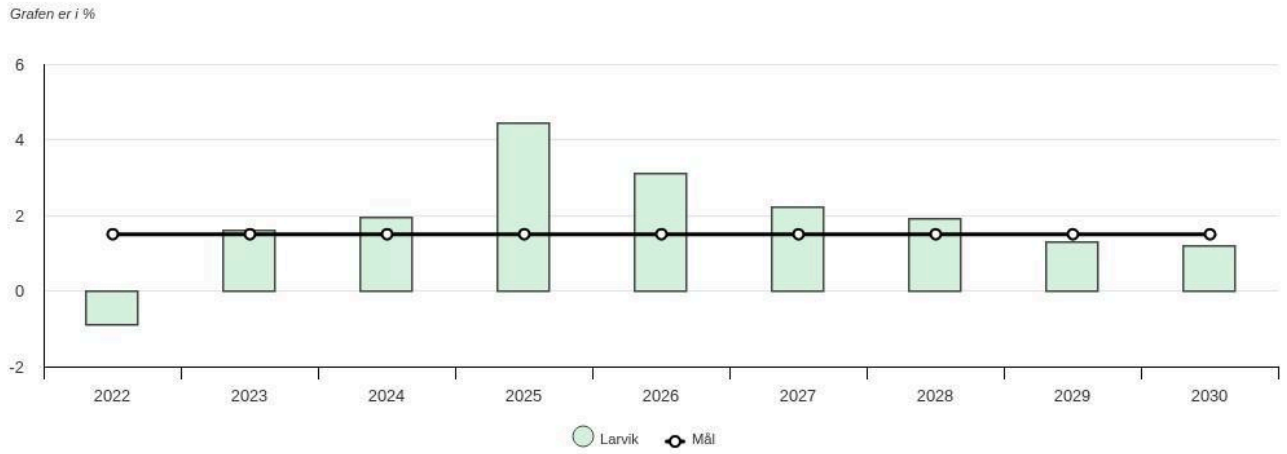
Som et resultat av store lånefinansierte investeringer over tid er kommunens netto lånegjeld høy sammenlignet med driftsinntekter. Samtidig fortsetter presset mot kommunens driftsbudsjett. Den økonomiske risikoen knyttet til den høye lånegjelden er fortsatt betydelig, spesielt med tanke på rentenivået. Veksten i lånegjelden må derfor over tid være lavere enn veksten i driftsinntekter for å imøtekomme handlingsregelens intensjon. Gjeldsgraden vil forbedre seg raskere dess lavere

gjeldsveksten er i forhold til veksten i inntekter. Kommunedirektøren har hvert år et mål om at den budsjetterte veksten i kjernegjelden skal være betydelig lavere enn den forventede veksten i frie inntektene, slik at kjernegjelden reduseres mot 70 % av de frie inntektene.

I Handlings- og økonomiplan 2027-2030 øker kjernegjelden på snitt 3 % årlig. Dette forventes å være lavere enn veksten i de frie inntektene i samme periode. Handlingsregelen brytes imidlertid i 2029, hvor kjernegjelden er budsjettert til å øke med over 11 %. Samlet vurdering er derfor at styringsmålet er satt til gult. Egenkapitalkravet på 15 % ved investeringer er oppfylt. I forslaget er det lagt fram overføring fra drift til investering på 131 mill kr i 2027, 100 mill kr i 2028 og 50 mill kr i 2029.

Avdragstiden på lånegjelden er også knyttet til handlingsregelen. Allerede i Strategidokumentet 2019-2022 tok Larvik kommune høyde for de skjerpede kravene til minimumsavdrag i ny kommunelov, jf § 14-18. Avdrag på lån. Det er dermed kravene i lovverket, og ikke lånenes løpetid, som styrer hvor raskt en kommune nedbetaler lånegjelden. I 2015 var kommunens nedbetalingstid på nesten 34 år. I 2026 var den 22,7 år. For 2027 og årene deretter er nedbetalingstiden økt til 25,9 år som følge av nye avskrivningsregler på vann og avløp.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	KOSTRA 2025	Budsjett 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029	Økplan 2030
Larvik	-0,9 %	1,6 %	1,9 %	4,4 %	3,1 %	2,2 %	1,9 %	1,3 %	1,2 %
Mål	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

Styringsmålet i Larvik kommune sier at budsjett og økonomiplan skal ha et årlig netto driftsresultat på minimum 1,5 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat er det mest brukte resultatbegrepet i kommunesektoren og viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Teknisk beregningsutvalg (TBU) betegner netto driftsresultat som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren og anbefaler at det utgjør minimum 1,75 % av kommunens driftsinntekter. Et netto driftsresultat med minus fortegn foran beløp, viser til et positivt resultat hvor driftsinntektene er større enn utgiftene. Dette er en forutsetning for å kunne egenfinansiere investeringer (redusere nye låneopptak) og bygge opp disposisjonsfond (etablere buffere).

I Rammesak 2027-2030 ble det vedtatt å beholde målet om en resultatgrad på minimum 1,5 %. Dette var nødvendig for å overholde den vedtatte handlingsregelen for lånegjeld, og for å samtidig bevare et disposisjonsfond på minst 5 % av inntektene. Kombinert med nye tiltak og nye innsparinger i drift er forslag til Handlings- og økonomiplan 2027-2030 lagt fram med positivt netto driftsresultat over styringsmålet i snitt for perioden. Netto driftsresultat er budsjettert med 2,2 % i 2027, 1,9 % i 2028, 1,3 % 2029 og 1,2 % i 2030. Samlet for perioden er resultatgraden 1,7 %. Netto driftsresultat for 2027 utgjør 116 mill kr. Resultatet blir i hovedsak overført til disposisjonsfond og som egenkapital til investeringer.

Styrket disposisjonsfond

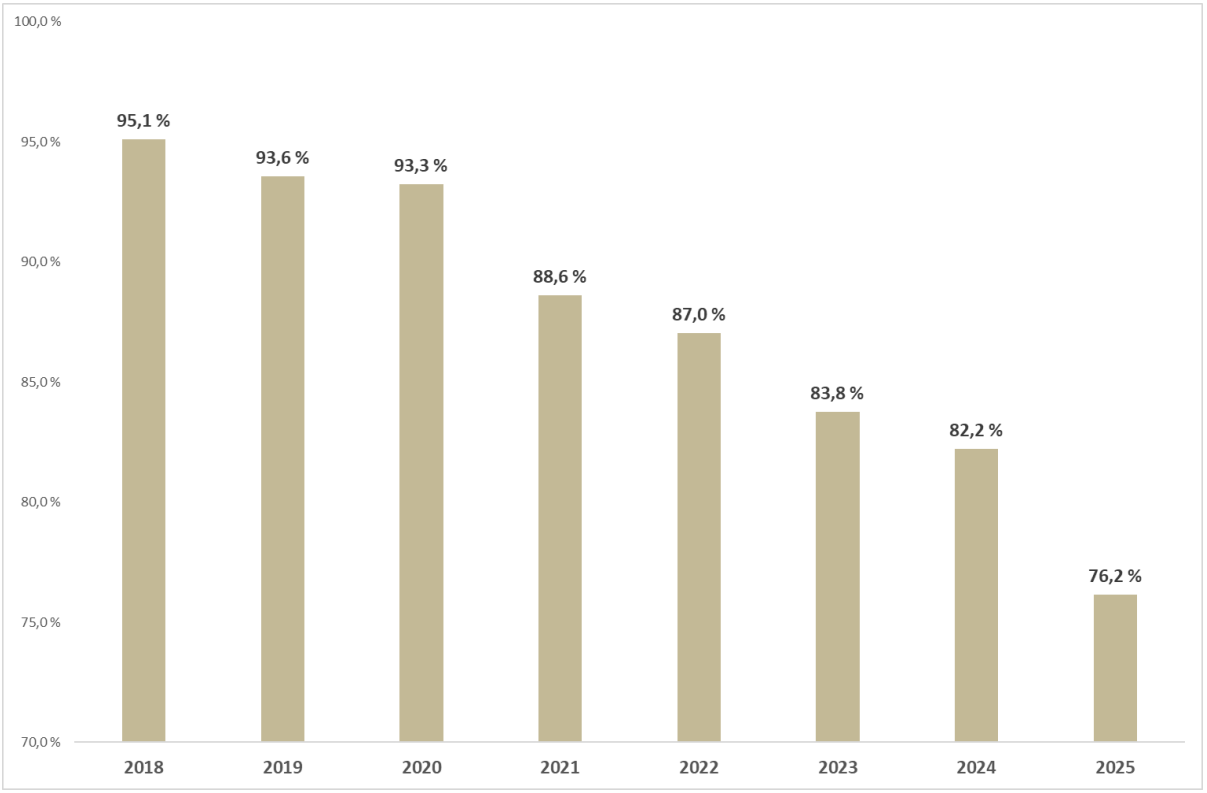
Disposisjonsfondet gir oss en grunnleggende finansiell base for å takle uforutsette situasjoner gjennom året og sikre finansieringen av viktige investeringer i årene fremover. Kommunens finansielle styringsmål sier at den frie delen av disposisjonsfondet bør minimum utgjøre 5 % av kommunens driftsinntekter. Per 31.12.25 var denne frie delen 418 mill kr, og utgjorde 8,2 % av driftsinntektene. Den frie delen av disposisjonsfondet var derfor godt innenfor målet.

I Handlings- og økonomiplan 2027-2030 er den frie delen av disposisjonsfondet budsjettert til å ligge på 8,4 % i snitt for perioden. Den er 6,9 % i 2027, 7,4 % i 2028 og stigende til 8,9 % i 2029 og 10,5 % i 2030. Den budsjetterte størrelsen på den frie delen av disposisjonsfondet er derfor innenfor det vedtatte styringsmålet i perioden. Dette forutsetter at netto driftsresultat blir som budsjettert og at fondet kun benyttes til egenfinansiering av investeringer.

Nivået på kjernegjeld

I 2021 så man et behov for å redusere kommunens kjernegjeld ytterligere. I KST 120/21 ble det vedtatt et måltall, "kjernegjeldsgrad", på 70 %. I 2025 var de frie inntektene 3,721 mrd kr og kjernegjelda var 2,834 mrd kr. Dette gir en kjernegjeldsgrad i 2025 på 76,2 %.

Som grafen viser, har kommunens kjernegjeldsgrad utviklet seg i riktig retning i samtlige år siden 2018.

I forslag til Handlings- og økonomiplan 2027-2030 kan målet om 70 % bli nådd i 2027 da kjernegjelden i prosent av frie inntekter er beregnet til 69 %. Styringsmålet overholdes også i 2028 med 70 %, men utfordres utover i perioden da den er anslått økt til 77 % i 2029 og 76 % i 2030. Samlet for perioden er gjennomsnittet 73 %. Styringsmålet settes derfor i gult. Den økte gjeldsgraden er i hovedsak knyttet til de tre store investeringene Martineåsen omsorgssenter, ny legevakt og Torget 1.

Klimabudsjett (i web-utgaven)

Kapittelet er kun tilgjengelig i web-utgaven.

INNSATSOMRÅDER (i web-utgaven)

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument og setter retning for utviklingen av Larvik. Kommuneplanen består av en samfunnsdel med arealstrategi og en arealdel. Samfunnsdelen inneholder fire innsatsområder for utviklingen av Larvik som samfunn og kommuneorganisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2024, ble vedtatt i KST-318/24.

Denne seksjonen beskriver hvert av de fire innsatsområdene, samt en statusbeskrivelse på relaterte oppdrag (handlingselementer) på kommunenivå. Kapittelet fremkommer bare i web-versjonen. Hensikten er å vise en samlet status per innsatsområde:

- Samarbeide i Larvik
- Leve og bo i Larvik
- Skape i Larvik
- Møte framtiden i Larvik

TJENESTEOMRÅDER

Helse og mestring

Tjenesteområdet består av

Helse og mestring gir tjenester til mennesker med funksjonshemminger i alle aldre, til mennesker med psykisk uhelse og avhengighetsproblematikk og til eldre og deres pårørende med behov for hjelp. Tjenesteområdet består av virksomhetene Hjemmetjenester, Sykehjem, Larvik helsehus, Bo og aktivitet, Psykisk helse og avhengighet, Helseforvaltning og Fellesfunksjoner Helse og mestring.

Tjenesteområdet leverer forebyggende tjenester, tjenester i hjemmet, avlastning og dagtilbud, bemannede boliger og institusjonstjenester.

Beløp i 1000

Netto driftsramme per enhet

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Hjemmetjenester	276 671	300 171	334 195	353 795	353 795	353 795
Sykehjem	378 976	395 645	393 483	396 608	390 561	390 561
Larvik helsehus	144 413	151 710	157 041	162 190	160 737	161 268
Bo og aktivitet	248 477	257 488	270 380	269 620	287 220	294 020
Psykisk helse og avhengighet	95 867	95 740	95 831	95 831	95 831	95 831
Fellesfunksjoner Helse og mestring	180 279	198 619	206 502	208 945	212 819	301 129
Helseforvaltning	53 582	59 821	67 388	68 879	69 586	70 203
Sum	**1 378 265**	**1 459 194**	**1 524 820**	**1 555 868**	**1 570 549**	**1 666 807**

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

		Økonomiplan								Øvrige år			
Prosjektkode	Investeringsprosjekter	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2031	2032	2033	2034
	Fellesfunksjoner Helse og mestring												
04329	Helseteknologi	2 000	0	3 000	0	3 000	0	0	0	0	0	0	0
04502	Inventar og utstyr Rekkevik omsorgsbolig	0	0	1 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04603	Utskifting av inventar og medisinsk utstyr	2 000	0	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Fellesfunksjoner Helse og mestring	**4 000**	**0**	**6 700**	**0**	**5 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Larvik helsehus												
04394	Ny legevakt - Inventar	0	0	8 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Larvik helsehus	**0**	**0**	**8 100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Sykehjem												
04395	Nytt sykehjem - Inventar	0	0	0	0	0	0	37 500	0	0	0	0	0
	Sum Sykehjem	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**37 500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Bo og aktivitet												
MP-140	Medisinrom Villaen	125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MP-141	Utbedring bolig for brukere	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MP-142	Utbedring nye lokaler ergo/fysio	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Bo og aktivitet	**735**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for tjenesteområdet

Helseteknologi

Larvik kommune jobber offensivt med bruk av helseteknologi for å redusere veksten i tjenestebehovet. Erfaringer til nå viser at gode investeringer, sammen med omlegging av tjenestene, gir god kvalitet for brukerne, større egenmestring og mindre vekst i tjenestebehovet. I løpet av 2026-2027 vil Larvik kommune anskaffe ny EPJ (Elektronisk pasientjournal).

Ny legevakt - Inventar

Dette er foreløpig estimert behov for nødvendig inventar i ny legevakt. Før endelig beregninger av bygg foreligger, er det for tidlig for endelige beregninger av inventar. Gjenbruk vil ivaretas ved endelig budsjett. Foreløpig tall er basert på kostnader til Porsgrunns legevakt.

Nytt sykehjem - Inventar

Dette er foreløpig estimert behov for nødvendig inventar i nytt sykehjem. Før endelig beregninger av bygg foreligger, er det for tidlig for endelige beregninger av inventar. Foreløpige tall er basert på kostnader til Nygård sykehjem i Sandefjord. Gjenbruk vil ivaretas ved endelig budsjett.

Inventar og utstyr Rekkevik omsorgsbolig

Inventar/utstyr til medisin-, sanse-, fellesrom og personalbase. Se også investeringsprosjekt 04226 - Rekkevik sykehjem - Ombygging til omsorgsleiligheter.

Utskifting av inventar og medisinsk utstyr

Det er årlig store behov for utskifting av inventar og utstyr til tjenestene i Helse og mestring. Dette gjelder slitt og gammelt utstyr opp mot ivaretakelse av pasienter og er helt nødvendig for forsvarlig drift.

Medisinrom Villaen

Psykisk helse flytter inn i Badeparken og der må det gjøres tilpasninger for å få et godkjent medisinrom.

Utbedring bolig for brukere

Investeringen består av tiltak for å skjerme inngangspartiet og sette opp en ny rampe.

Utbedring nye lokaler ergo/fysio

Investeringen består av skilting, utbedre lydisolering og oppgradere resepsjonsområdet i nye lokaler.

Gjeldende planer for tjenesteområdet

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, jfr. KST-sak 318/24

Kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Reguleringsplan for Martineåsen omsorgssenter

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Temaplan for innbyggertjenester, jf KST-144/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)

Andre planer

- Veteranplan

Måltabell for området

Hovedmål	Delmål
KPS 1: Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats	
KPS 2: Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper	
KPS 3: Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det	
KPS 4: Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket	KEP1: Vi skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn
KPS 5: Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner	
KPS 6: Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap	

Oppdrag for området

Oppdrag	Beskrivelse
Bidra til at innbyggerne bor trygt i egnede hjem	Alle virksomheter i Helse og mestring skal systematisk identifisere innbyggere som mottar eller står i fare for å få omfattende tjenester fordi dagens bolig ikke er egnet. Virksomhetene skal bidra til at konkrete bolig-, tilretteleggings- eller tjenesteløsninger vurderes tidlig, slik at flere kan bo trygt og selvstendig hjemme.
Digitalisering og bruk av KI for å forenkle saksbehandling i administrative oppgaver	Vi skal ha fokus på digitalisering og bruk KI for å sikre effektive arbeidsprosesser og tilgjengelighet for innbyggere. Vi skal utforske mulighetene for å bruke KI til å forenkle saksbehandlingsoppgaver. Vi skal jobbe for å digitalisere boligkontoret. Kommunen skal utforske bruk av innbyggerapp og digitalt aktivitetskort for å gjøre tjenestene mer tilgjengelig for flere innbyggere.
Gjennomføre systematisk innbygger-, bruker- og pårørendemedvirkning	Bidra i utviklingen av kraftsentrene. Alle virksomheter skal jobbe med bruker /pasient og pårørendemedvirkning inn mot de forebyggende tjenestene, tjenesteutforming og i den daglige tjenesteleveransen.
Innbyggerkraft	Vi mobiliserer innbyggerkraft gjennom samarbeid med frivilligheten, næringslivet og på tvers av kommunens virksomheter. Vi er en pådriver i utviklingen av nærmiljø og tjenestesonene,- når vi lykkes oppstår kraftsentre. Alle avdelinger skal delta aktivt i drift av tjenestesoner og kraftsentre. Det gjøres ved at hver avdeling skal i løpet av 2027 gjennomføre/delta i minst ett nytt konkret utviklingstiltak på tvers av sektorer og/eller med lokalsamfunnet, med et av kraftsentrene som utgangspunkt. Formålet er å styrke synergier på tvers, og mobilisere innbyggerkraften.
Iverksette handlingsplanen for digitalisering og helseteknologi	Helseteknologi utvikles for å være første valg før tjenester vedtas. Jfr. HOM-028/26, Strategi for helseteknologi, digitalisering og innovasjon i Helse og mestring.

Oppdrag	Beskrivelse
KEP: Vi skal tilby klimasmarte helsetjenester	Optimalisering av tjenestetilbud: Larvik kommune skal gjennomgå tjenesteleveranse for å optimalisere transport. Digital hjemmeoppfølging i hjemmetjenesten: Larvik kommune skal fortsette å jobbe med digital hjemmeoppfølging i hjemmetjenester og reduserer dermed transporten til/fra pasienter. Optimalisering av kjøring i hjemmetjenesten: Larvik kommune skal pilotere ruteplanleggeren fra Visma omsorg (Profil og Gat). Prosjektet startet i 2023 og vil bidra til å redusere kjørte km per år i hjemmetjenesten. Tiltaket vurderes som indirekte utslipp da bilparken i hovedsak er elbiler.
Operasjonalisere temaplan for innbyggertjenester	Vi skal operasjonalisere temaplan for innbyggertjenester ved gjennomgang av tjenesteprofil, nivå og struktur i alle ledd. Sikre helhetlige og effektive bruker- og pasientforløp gjennom å planlegge for og ivareta at innbyggere får nødvendig behandling, rehabilitering, habilitering og oppfølging. Implementere den helhetlige innsatstrappen i alle tjenester, som felles grunnlag for vurdering, tildeling og utvikling av tjenester, og til bruk i møte med innbyggerne. Ta i bruk definerte tiltak som gjør at innbyggere kan mestre hverdagen og bo hjemme lengre. Sikre at praktisk bistand, rehabilitering, helseteknologi etc vurderes, tildeles og brukes systematisk før ordinære tjenester tildeles eller økes, der dette er faglig forsvarlig. Larvikshjelpa videreutvikles som en tilgjengelig inngang til informasjon, veiledning og tidsavgrenset støtte for innbyggere med milde til moderate utfordringer. Tilbudet skal bidra til at innbyggere får rett hjelp tidlig og på lavest mulig nivå, og redusere behovet for mer omfattende tjenester. Mange av våre innbyggere har behov for flere av våre tjenester i et livsløp, ofte også samtidig. Dette krever tett samhandling for å finne de mest hensiktsmessige og målrettede tiltakene. Gjennomføre felles tiltak for samordning av bolig, tjenester og kompetanse for brukere som mottar eller har behov for tjenester fra både VPA og BOA. Jfr. Tjenesteguiden og Den helhetlige innsatstrappen
Planlegge for og gjennomføre strukturendringer i tråd med institusjonsplanen og satsingen på flere under samme tak	Demografiutfordringer og nye behov krever en plan som jobber proaktivt og planlagt slik at vi ruster oss til å kunne ivareta eksisterende og kommende behov for lokaler. Jfr. Institusjonsplan behandlet i HOM-058/24.
Samarbeide for at flere fullfører utdanning, få arbeidspraksis og arbeid	Vi skal delta aktivt i arbeidet med å få flere i arbeid og øke sysselsettingsgraden. Det gjøres ved at hver virksomhet i løpet av 2027 skal etablere, gjennomføre eller delta i minst ett nytt, konkret tiltak rettet mot arbeidsinkludering (for eksempel praksisplasser, tilrettelagt arbeid eller kompetansebygging). Dette skal skje på tvers av sektorer og/eller i tett samarbeid med lokalt næringsliv og samfunnsliv. Formålet er å bryte ned siloer for å skape helhetlige løsninger som senker terskelen til arbeidslivet, styrke verdikjeden fra utenforskap til arbeid og bygge et mer inkluderende lokalsamfunn.
Styrke rekruttering, heltidskultur og kritisk kompetanse	Vi skal sørge for riktig kompetanse på de riktige oppgavene, slik at de som trenger det meste får nødvendig helsehjelp med riktig kompetanse. Vi skal jobbe strategisk mot å rekruttere og beholde ansatte og styrke kompetanse for å ivareta de som trenger det meste. Videreutvikle arbeidstidsplanlegging i henhold til vedtatt struktur og gjennom kontinuerlig evaluering av bemanningsplaner og oppgavefordeling. Jf. HOM-008/25, Strategisk kompetanse- og bemanningsplan Helse og mestring, og Helhetlig plan for å beholde og rekruttere helsepersonell, jf HOM-012/26.
Tidlig innsats de 1000 første dagene	Vi skal delta aktivt i å forankre et overordnet fokus på tidlig innsats de 1000 første dagene i et barns liv, fra unnfangelse til barnet fyller to år. Det gjøres ved at hver virksomhet i løpet av 2027 skal gjennomføre/delta i minst ett konkret utviklingstiltak for tidlig avdekking og målrettet støtte til familier med opphoping av risikofaktorer. Formålet er å forebygge utenforskap før utfordringene rekker å feste seg, trygge foreldrerollen og oppnå maksimal samfunnsgevinst og livslang helse. Vi følger prinsippene til Heckman-kurven, som sier at vi får størst utbytte når vi investerer tidlig i barns liv.
Utvikle og organisere innbyggertjenester og drift inn mot vedtatte rammer	Opprettholdelse av dagens organisatoriske struktur er ikke lenger et forsvarlig alternativ for å ivareta brukernes trygghet. En videreføring av nåværende modell vil med stor sannsynlighet medføre en svekkelse av tjenestekvaliteten i hele kommunen. Det er også nødvendig å vurdere om omstillingshastigheten er høy nok, da endringene skjer fortere enn forutsatt.
Videreutvikle Larvikshjelpa	Larvikshjelpa videreutvikles som en tilgjengelig inngang til informasjon, veiledning og tidsavgrenset støtte for innbyggere med milde til moderate utfordringer. Tilbudet skal bidra til at innbyggere får rett hjelp tidlig og på lavest mulig nivå, og redusere behovet for mer omfattende tjenester. Tjenesten tilbyr tjenester til alle aldersgrupper med behov innenfor målgruppen. I tillegg videreføres tjenester til brukere med behov for mer omfattende tjenester og behov for vedtak.

Tjenesteområdets virksomheter

Hjemmetjenester

Virksomheten består av

- Helsetjenester (hjemmesykepleie) i hjemmet dag, kveld og natt
- Hjelp til egenomsorg som tilrettelegging av måltider og oppfølging av ernæring
- Velferdsteknologi som medisineringsstøtte og digital hjemmeoppfølging/behandling
- Mottak og respons på trygghetsalarmer og annen velferdsteknologi
- Praktisk bistand som hjelp til rengjøring og andre praktiske gjøremål som sengeskift, handling, søppelhåndtering o.l.
- Hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering
- Kreftkoordinator
- Palliativ behandling og omsorg ved livets slutt
- Bøkeskogen omsorgsbolig - heldøgns bemanning

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	285 899	282 205	317 447	337 047	337 047	337 047
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	21 917	18 806	18 979	18 979	18 979	18 979
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 371	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Overføringsutgifter	2 265	2 208	2 208	2 208	2 208	2 208
Finansutgifter	6 630	7 436	7 436	7 436	7 436	7 436
Sum Driftsutgifter	**318 082**	**312 355**	**347 770**	**367 370**	**367 370**	**367 370**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-11 759	-9 100	-10 983	-10 983	-10 983	-10 983
Refusjoner	-29 590	-3 085	-2 592	-2 592	-2 592	-2 592
Overføringsinntekter	-51	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-12	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-41 411**	**-12 185**	**-13 575**	**-13 575**	**-13 575**	**-13 575**
Sum	**276 671**	**300 171**	**334 195**	**353 795**	**353 795**	**353 795**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**281 990**	**281 990**	**281 990**	**281 990**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
0,25 årsverk fra Hjemmetjenester til HR	-186	-186	-186	-186
03 HM: Omorganisering Hjemmetjenester Lågendalen	21 028	21 028	21 028	21 028
Avskrivninger 2026	557	557	557	557
Komp HM andre elementer 2026	2 572	2 572	2 572	2 572
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	7 818	7 818	7 818	7 818
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	354	354	354	354
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	949	949	949	949
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**33 092**	**33 092**	**33 092**	**33 092**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Demografiendring - Hjemmetjenester	5 000	7 000	7 000	7 000
HØP 2026-2029: Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem	-4 100	0	0	0
Strat.dok.2024-2027: Strukturtiltak - Sykehjem	-5 900	-5 900	-5 900	-5 900
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-5 000**	**1 100**	**1 100**	**1 100**
Konsekvensjusteringer	**28 092**	**34 192**	**34 192**	**34 192**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**310 082**	**316 182**	**316 182**	**316 182**
Innsparingstiltak				
HØP 2026-2029: Demografiendring - Hjemmetjenester	-5 000	-7 000	-7 000	-7 000
HØP 2026-2029: Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem	4 100	0	0	0

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Strat.dok.2024-2027: Strukturtiltak - Sykehjem	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Sum Innsparingstiltak	**-4 200**	**-10 300**	**-10 300**	**-10 300**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26	1 674	1 674	1 674	1 674
HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring	25 000	41 000	41 000	41 000
HØP 2027-2030: Husvert omsorgsboliger	0	2 500	2 500	2 500
HØP 2027-2030: Leder omsorgsbolig	0	1 100	1 100	1 100
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	1 611	1 611	1 611	1 611
HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner	28	28	28	28
Sum Nye tiltak	**28 313**	**47 913**	**47 913**	**47 913**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**24 113**	**37 613**	**37 613**	**37 613**
Ramme 2027-2030	**334 195**	**353 795**	**353 795**	**353 795**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Demografiendring - Hjemmetjenester

Befolkningsfremskrivning viser en stor økning i antall eldre over 67 år i årene fremover. Dette vil bidra til et økt behov for hjemmetjenester i befolkningen. *Endring 2027: Dette innsparingstiltaket tilbakestiller fjorårets økning i ramme for hjemmetjenester. Demografifremskrivninger er fra 2027 samlet i fellestiltaket "HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring".*

HØP 2026-2029: Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem

Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem. Dagsenter opprettes i lokalene etter utflytting.

Endring 2027: I HØP 2026-2029 var det lagt inn forslag om å fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem til 2026. Forslaget ble reversert for 2026 og innsparing flyttet til 2027, men for 2027 lå allerede fullårseffekt av nedleggelsen av Søbakken sykehjem.

HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi

Jfr. KST-142/26. Det iverksettes flere tiltak for å begrense utfordringene i demografiendringene.

Strat.dok.2024-2027: Strukturtiltak - Sykehjem

Beskrivelse av omstillingstiltaket: 1. Omgjøre Søbakken til dagsenterplasser. Pasientene fra Søbakken flytter til det nye sykehjemmet. 2. Omgjøre Rekkevik til omsorgsboliger. Pasientene flytter til de nye plassene på Tjølling.
Forventet langsiktig effekt/økonomisk bærekraft: All utsettelse av langtidsopphold har effekt, og et dagopphold gir mye tjenester i forhold til ressursbruk. Det er mulig med opptrapping av tjenestene.
Beregning av økonomisk effekt: Beregnet til 15,1 mill. kr.
Konsekvenser for sosial bærekraft: (innbyggere, brukere): Bygger opp om et av hovedmålene - hjemme lengst mulig. Det bidrar til mestring i et lengre tidsperspektiv.
Konsekvenser for natur og miljømessig bærekraft: Ikke vurdert.
Konsekvenser for ansatte/organisasjon: Ikke vurdert.

Endring 2027: Salg av Søbakken sykehjem medfører at det ikke vil bli igangsatt dagsenter-drift i bygget.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26

Fra 01 mars 2026 gjelder særavtale der arbeidstakere innenfor helse- og omsorgs- og barneverntjenesten i kommuner som er medlemmer i KS' arbeidsgivervirksomhet får utbetalt 500 kr pr. vakt.

HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring

Jfr. KST-142/26. Antall eldre fortsetter å øke de neste årene. Dette legger et stort press på de fleste tjenestene i tjenesteområdet. Deler av beløpet legges til Fellesfunksjoner, slik at kommunedirektøren kan disponere midlene til tjenestene der behovene oppstår.

HØP 2027-2030: Husvert omsorgsboliger

Jfr. KST-147/26. Kriteriene for å få tildelt bolig og tjenester på denne type omsorgsbolig er behov for tjenester på ulike tider av døgnet. Husvertfunksjonen skal ivareta behovet for å skape trygghet, aktivitet og sosialt miljø i bygget, koordinere frivillighet, og få dette til å samvirke til en sosial boform som medvirker til at brukerne reduserer behovet for et høyere omsorgsnivå.

HØP 2027-2030: Leder omsorgsbolig

Jfr. KST-147/26. I første fase av omsorgsboligbyggingen vil det bygges 5 konsepter med fra 30 - 70 boliger. Det skal ansettes husverter og utvikles omsorgsboligkonsepter som skal driftes og må ledes.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)

Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner

Innslagspunkt for ressurskrevende brukere økes i to steg. En økning i grensen for statlig refusjon (innslagspunkt) fører til at Larvik kommune får lavere inntekter. I tillegg fører endringen i beregningsmetodikken til at inntektene flyttes internt mellom sentrale budsjettposter og Helse og mestring.

Statsbudsjettet legger til grunn høyere innslagspunkt for brukere som faller inn under refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester på bakgrunn av en forventet økning i kommunenes bruk av premiefond. Konsekvensene av dette er beregnet til en samlet reduksjon i refusjonsinntektene for Helse og mestring på 1,966 mill kr.

Sykehjem

Virksomheten består av

7 sykehjem; Yttersølia, Furuheim, Lardal, Kvelde, Tjølling, Stavern og Grevle. I tillegg ligger følgende tilbud innenfor virksomheten:

- Faglig oppfølging av Det Nasjonale aldershjem for sjømenn (DNAS)
- Korttidsplasser i institusjon
- Avlastning og trygghetsplasser i institusjon
- Langtidsplasser i institusjon
- Dagsenter
- Dagaktivitetstilbud «Inn på tunet»
- Dagaktivitetstilbud «Villa kveldssol»
- Hukommelsesteam; utredningsteam demenssykdom
- Felles produksjonskjøkken (LKC)
- Driftsfunksjon alle kommunens sykehjemsavdelinger
- Vaskeri

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	399 337	380 922	378 860	381 985	375 938	375 938
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	82 418	80 811	78 453	78 453	78 453	78 453
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 002	846	4 153	4 153	4 153	4 153
Overføringsutgifter	11 087	12 583	12 583	12 583	12 583	12 583
Finansutgifter	23 328	24 607	23 409	23 409	23 409	23 409
Sum Driftsutgifter	**517 172**	**499 768**	**497 458**	**500 583**	**494 536**	**494 536**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-92 142	-88 905	-88 905	-88 905	-88 905	-88 905
Refusjoner	-45 746	-15 218	-15 070	-15 070	-15 070	-15 070
Overføringsinntekter	-223	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-86	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-138 197**	**-104 123**	**-103 975**	**-103 975**	**-103 975**	**-103 975**
Sum	**378 976**	**395 645**	**393 483**	**396 608**	**390 561**	**390 561**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**391 229**	**391 229**	**391 229**	**391 229**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
0,25 årsverk fra Stavern sykehjem til HR	-196	-196	-196	-196
03 HM: Nye sykehjemsplasser Tjølling	3 166	3 166	3 166	3 166
03 HM: Omorganisering Hjemmetjenester Lågendalen	-21 028	-21 028	-21 028	-21 028
Avskrivninger 2026	296	296	296	296
Komp HM andre elementer 2026	1 896	1 896	1 896	1 896
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	10 665	10 665	10 665	10 665
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	303	303	303	303
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	868	868	868	868
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**-4 030**	**-4 030**	**-4 030**	**-4 030**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem	1 800	0	0	0
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**1 800**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**-2 230**	**-4 030**	**-4 030**	**-4 030**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**388 999**	**387 199**	**387 199**	**387 199**
Innsparingstiltak				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
HØP 2026-2029: Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem	-1 800	0	0	0
HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi	-7 642	-9 818	-150	-150
Sum Innsparingstiltak	**-9 442**	**-9 818**	**-150**	**-150**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26	2 036	2 036	2 036	2 036
HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring	10 637	15 938	223	223
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	1 105	1 105	1 105	1 105
HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner	148	148	148	148
Sum Nye tiltak	**13 926**	**19 227**	**3 512**	**3 512**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**4 484**	**9 409**	**3 362**	**3 362**
Ramme 2027-2030	**393 483**	**396 608**	**390 561**	**390 561**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem

Fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem. Dagsenter opprettes i lokalene etter utflytting.

Endring 2027: I HØP 2026-2029 var det lagt inn forslag om å fremskynde nedleggelse av Søbakken sykehjem til 2026. Forslaget ble reversert for 2026 og innsparing flyttet til 2027, men for 2027 lå allerede fullårseffekt av nedleggelsen av Søbakken sykehjem.

HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi

Jfr. KST-142/26. Det iverksettes flere tiltak for å begrense utfordringene i demografiendringene.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26

Fra 01 mars 2026 gjelder særavtale der arbeidstakere innenfor helse- og omsorgs- og barneverntjenesten i kommuner som er medlemmer i KS' arbeidsgivervirksomhet får utbetalt 500 kr pr. vakt.

HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring

Jfr. KST-142/26. Antall eldre fortsetter å øke de neste årene. Dette legger et stort press på de fleste tjenestene i tjenesteområdet. Deler av beløpet legges til Fellesfunksjoner, slik at kommunedirektøren kan disponere midlene til tjenestene der behovene oppstår.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)

Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner

Innslagspunkt for ressurskrevende brukere økes i to steg. En økning i grensen for statlig refusjon (innslagspunkt) fører til at Larvik kommune får lavere inntekter. I tillegg fører endringen i beregningsmetodikken til at inntektene flyttes internt mellom sentrale budsjettposter og Helse og mestring.

Statsbudsjettet legger til grunn høyere innslagspunkt for brukere som faller inn under refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester på bakgrunn av en forventet økning i kommunenes bruk av premiefond. Konsekvensene av dette er beregnet til en samlet reduksjon i refusjonsinntektene for Helse og mestring på 1,966 mill kr.

Larvik helsehus

Virksomheten består av

- Kommunal korttids hjelpemiddelformidling, inklusiv hørsels- og synskontakt
- Ergoterapitjeneste til voksne
- Fysioterapitjeneste til voksne
- Fysioterapeuter med driftstilskudd
- Døgnrehabilitering på institusjon
- Gruppetreningstilbud
- Spesialplasser med Lindrende behandling, avklaringsplasser, korttidsplasser, Øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- Larvik legevakt med vaksinasjon og migrasjonshelse

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	136 717	131 873	136 645	138 712	137 259	137 790
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	15 975	16 171	17 271	20 353	20 353	20 353
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	18 147	18 888	18 334	18 334	18 334	18 334
Overføringsutgifter	3 566	3 421	3 421	3 421	3 421	3 421
Finansutgifter	1 788	2 026	1 866	1 866	1 866	1 866
Sum Driftsutgifter	**176 193**	**172 378**	**177 536**	**182 685**	**181 232**	**181 763**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-11 128	-9 789	-9 789	-9 789	-9 789	-9 789
Refusjoner	-20 322	-10 707	-10 707	-10 707	-10 707	-10 707
Overføringsinntekter	-23	-173	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-306	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-31 780**	**-20 668**	**-20 495**	**-20 495**	**-20 495**	**-20 495**
Sum	**144 413**	**151 710**	**157 041**	**162 190**	**160 737**	**161 268**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**147 133**	**147 133**	**147 133**	**147 133**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	84	84	84	84
Komp HM andre elementer 2026	1 462	1 462	1 462	1 462
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	3 720	3 720	3 720	3 720
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	90	90	90	90
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	326	326	326	326
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**5 682**	**5 682**	**5 682**	**5 682**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Drift bygg ny legevakt	0	3 900	3 900	3 900
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**0**	**3 900**	**3 900**	**3 900**
Konsekvensjusteringer	**5 682**	**9 582**	**9 582**	**9 582**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**152 815**	**156 715**	**156 715**	**156 715**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi	-453	-597	0	0
Sum Innsparingstiltak	**-453**	**-597**	**0**	**0**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26	232	232	232	232
HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring	3 767	5 160	3 110	3 641
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	680	680	680	680
Sum Nye tiltak	**4 679**	**6 072**	**4 022**	**4 553**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**4 226**	**5 475**	**4 022**	**4 553**
Ramme 2027-2030	**157 041**	**162 190**	**160 737**	**161 268**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi

Jfr. KST-142/26. Det iverksettes flere tiltak for å begrense utfordringene i demografiendringene.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26

Fra 01 mars 2026 gjelder særavtale der arbeidstakere innenfor helse- og omsorgs- og barneverntjenesten i kommuner som er medlemmer i KS' arbeidsgivervirksomhet får utbetalt 500 kr pr. vakt.

HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring

Jfr. KST-142/26. Antall eldre fortsetter å øke de neste årene. Dette legger et stort press på de fleste tjenestene i tjenesteområdet. Deler av beløpet legges til Fellesfunksjoner, slik at kommunedirektøren kan disponere midlene til tjenestene der behovene oppstår.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)

Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

Bo og aktivitet

Virksomheten består av

Virksomhet Bo og Aktivitet yter helse- og omsorgstjenester til mennesker med ulike funksjonsvariasjoner.

Målet er at alle, uansett funksjonsnivå, skal kunne leve et fullverdig liv ut fra egne forutsetninger og ressurser. Ved å kombinere faglige vurderinger med et nært samarbeid med bruker og pårørende, tilpasser Bo og Aktivitet tiltak ut fra den enkeltes særlige behov. Vårt mål er å fremme økt ansvar, mestring og deltakelse gjennom hele livet, samtidig som vi yter helse- og omsorgstjenester av god kvalitet.

Virksomheten består i dag av 10 avdelinger; AoK - tilrettelagt arbeid og dagaktivitet, Avlastningstjenester for Barn og unge, 8 botiltak fordelt på 14 lokasjoner.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	278 663	269 119	284 302	284 302	301 902	308 702
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	20 554	18 497	18 497	18 497	18 497	18 497
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 670	6 616	2 616	2 616	2 616	2 616
Overføringsutgifter	1 217	1 225	1 225	1 225	1 225	1 225
Finansutgifter	3 313	2 834	2 834	2 834	2 834	2 834
Sum Driftsutgifter	**310 416**	**298 291**	**309 474**	**309 474**	**327 074**	**333 874**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-13 096	-13 282	-12 882	-13 642	-13 642	-13 642
Refusjoner	-47 220	-27 521	-26 213	-26 213	-26 213	-26 213
Overføringsinntekter	-1 092	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-531	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-61 939**	**-40 803**	**-39 095**	**-39 855**	**-39 855**	**-39 855**
Sum	**248 477**	**257 488**	**270 380**	**269 620**	**287 220**	**294 020**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**249 697**	**249 697**	**249 697**	**249 697**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	-85	-85	-85	-85
Komp HM andre elementer 2026	1 375	1 375	1 375	1 375
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	7 570	7 570	7 570	7 570
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	93	93	93	93
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	634	634	634	634
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**9 587**	**9 587**	**9 587**	**9 587**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-735	-735	-735	-735
Strat.dok.2024-2027: Flere under samme tak - Strukturtiltak - Etablering av nye brukere.	6 500	6 500	6 500	6 500
Strat.dok.2024-2027: Flere under samme tak - Voksne (25-100)	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**7 765**	**7 765**	**7 765**	**7 765**
Konsekvensjusteringer	**17 352**	**17 352**	**17 352**	**17 352**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**267 049**	**267 049**	**267 049**	**267 049**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Beboerbetaling Tjølling og Rekkevik omsorgsbolig	0	-960	-960	-960
Sum Innsparingstiltak	**0**	**-960**	**-960**	**-960**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26	923	923	923	923
HØP 2027-2030: KST 043/26 Fremskutt behov for boliger til mennesker med funksjonsnedsettelser	0	0	17 600	24 400
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	700	700	700	700
HØP 2027-2030: Nedgang salgsinntekter AOK	400	600	600	600

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner	1 308	1 308	1 308	1 308
Sum Nye tiltak	**3 331**	**3 531**	**21 131**	**27 931**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**3 331**	**2 571**	**20 171**	**26 971**
Ramme 2027-2030	**270 380**	**269 620**	**287 220**	**294 020**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Beboerbetaling Tjølling og Rekkevik omsorgsbolig

Husleieinntekt ved nye omsorgsboliger på Rekkevik.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26

Fra 01 mars 2026 gjelder særavtale der arbeidstakere innenfor helse- og omsorgs- og barneverntjenesten i kommuner som er medlemmer i KS' arbeidsgivervirksomhet får utbetalt 500 kr pr. vakt.

HØP 2027-2030: KST 043/26 Fremskutt behov for boliger til mennesker med funksjonsnedsettelser

Det er et behov for 47 nye boenheter i perioden 2026-2035 utover allerede vedtatte prosjekter. Dette er nødvendig for å møte lovpålagte krav til tjenesteyting og for å unngå uforholdsmessig høye kostnader til avlastning og avbøtende tiltak i private hjem.

Tiltaket finansierer 8 heldøgnsbemannede boliger i 2029 og 12 delbemannede boliger i 2030.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)

Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

HØP 2027-2030: Nedgang salgsinntekter AOK

Nedgang i salgsinntekter på AOK grunnet endring i oppfølgingsbehov og produksjonskapasitet blant tjenestemottakere/arbeidstakere

HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner

Innslagspunkt for ressurskrevende brukere økes i to steg. En økning i grensen for statlig refusjon (innslagspunkt) fører til at Larvik kommune får lavere inntekter. I tillegg fører endringen i beregningsmetodikken til at inntektene flyttes internt mellom sentrale budsjettposter og Helse og mestring.

Statsbudsjettet legger til grunn høyere innslagspunkt for brukere som faller inn under refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester på bakgrunn av en forventet økning i kommunenes bruk av premiefond. Konsekvensene av dette er beregnet til en samlet reduksjon i refusjonsinntektene for Helse og mestring på 1,966 mill kr.

Psykisk helse og avhengighet

Virksomheten består av

- Forebygging og tidlig intervensjon; Pårørendekoordinator, Frisklivssentral, mestringskurs/-program, korttids kognitiv terapi
- Rus og psykisk helsehjelp: Larvikshjelpa med tilbud om grupper og aktivitetstilbud, praktisk bistand og/eller opplæring, helsetjenester i hjemmet, motivasjon og endringssamtaler, koordinering av hjelpetiltak, lavterskel- og skadereduserende helsetjenester med feltpleie, dagsenter Svarstad og Broen - ettervernstilbud i overgangen fra behandling og inn i ordinært samfunnsliv. I tillegg er virksomheten en del av FACT Vestfold Sør som har tilbud om fleksibel oppsøkende tjenester til psykosepasienter med eller uten rusmiddelavhengighet. FACT-teamet består av både spesialisthelsetjenesten og kommunalt ansatte.
- Botiltak med del-/heldøgns bemanning: praktisk bistand og/eller opplæring, helsetjenester i hjemmet, motivasjonssamtaler og koordinering av hjelpetiltak
- Heldøgns omsorgsplasser korttid og langtid i institusjon

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	100 723	97 391	97 834	97 834	97 834	97 834
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 520	6 703	6 703	6 703	6 703	6 703
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	13 099	11 051	6 744	6 744	6 744	6 744
Overføringsutgifter	2 977	863	863	863	863	863
Finansutgifter	1 196	735	735	735	735	735
Sum Driftsutgifter	**125 514**	**116 743**	**112 879**	**112 879**	**112 879**	**112 879**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-4 953	-4 025	-4 025	-4 025	-4 025	-4 025
Refusjoner	-19 401	-13 378	-13 024	-13 024	-13 024	-13 024
Overføringsinntekter	-4 892	-3 600	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-401	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-29 647**	**-21 004**	**-17 048**	**-17 048**	**-17 048**	**-17 048**
Sum	**95 867**	**95 740**	**95 831**	**95 831**	**95 831**	**95 831**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**89 811**	**89 811**	**89 811**	**89 811**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	0	0	0	0
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	600	600	600	600
Komp HM andre elementer 2026	429	429	429	429
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	2 853	2 853	2 853	2 853
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	118	118	118	118
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	224	224	224	224
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**4 225**	**4 225**	**4 225**	**4 225**
Konsekvensjusteringer	**4 225**	**4 225**	**4 225**	**4 225**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**94 036**	**94 036**	**94 036**	**94 036**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: VPA, redusere FACT-team	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	**-500**	**-500**	**-500**	**-500**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: KST 100/26: Bevilgning til frisklivs,- lærings- og mestringstilskudd til virksomhet Psykisk helse	307	307	307	307
HØP 2027-2030: KST-100/26 Bevilgning for arbeid med kommunalt rusarbeid	1 348	1 348	1 348	1 348
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	285	285	285	285
HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner	355	355	355	355
Sum Nye tiltak	**2 295**	**2 295**	**2 295**	**2 295**

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Nye tiltak og realendringer budsjett	**1 795**	**1 795**	**1 795**	**1 795**
Ramme 2027-2030	**95 831**	**95 831**	**95 831**	**95 831**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: VPA, redusere FACT-team

Fleksibelt aktivt oppsøkende behandlingsteam (FACT) ble opprettet i 2024 i samarbeid med Sandefjord kommune og Sykehuset i Vestfold ved DPS.
De følger opp og gir behandling til personer med alvorlige psykiske lidelser eller rusproblemer og langvarig funksjonssvikt. Fra 2027 reduseres tilbudet.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: KST 100/26: Bevilgning til frisklivs,- lærings- og mestringstilskudd til virksomhet Psykisk helse

Iht. saksdokument 1.rapportering 2026: Tidligere har dette vært et søknadsbasert tilskudd som har blitt benyttet til Friskliv Ung. Friskliv Ung har etablert drift og skal videreføres.

HØP 2027-2030: KST-100/26 Bevilgning for arbeid med kommunalt rusarbeid

Iht. saksdokument 1.rapportering 2026: Bevilgningen har tidligere vært et øremerkede tilskudd til kommunens arbeid for å styrke tilbudet for forebygging, tidlig intervensjon for pårørende av rusmiddelrelaterte problemer samt bedre livskvalitet, mestring og mulighet for en aktiv og meningsfull tilværelse for personer med rusmiddelrelaterte problemer. Tilskuddet erbenyttet til stillinger i Barne- og familietjenester og Psykisk helse og avhengighet.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)

Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner

Innslagspunkt for ressurskrevende brukere økes i to steg. En økning i grensen for statlig refusjon (innslagspunkt) fører til at Larvik kommune får lavere inntekter. I tillegg fører endringen i beregningsmetodikken til at inntektene flyttes internt mellom sentrale budsjettposter og Helse og mestring.

Statsbudsjettet legger til grunn høyere innslagspunkt for brukere som faller inn under refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester på bakgrunn av en forventet økning i kommunenes bruk av premiefond. Konsekvensene av dette er beregnet til en samlet reduksjon i refusjonsinntektene for Helse og mestring på 1,966 mill kr.

Fellesfunksjoner Helse og mestring

Virksomheten består av

Rapporteringsområdet dekker fellestjenester for hele tjenesteområdet Helse og Mestring. Dette er blant annet støttefunksjoner til virksomhetene i Helse og Mestring som økonomi og HR, kvalitetsarbeid, helseteknologi, kompetanseutvikling og rekruttering samt systemansvar for pasientjournalsystemet til kommunen. Det er også oppfølging av Det Nasjonale aldershjem for sjømenn. Videre dekker området legetjenestene kommuneoverleger for områdene samfunnsmedisin, kliniske tjenester og spesialisering.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	78 128	86 193	92 387	94 630	97 404	182 324
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	31 801	26 055	24 530	25 730	26 830	30 220
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	98 773	109 041	101 322	100 322	100 322	100 322
Overføringsutgifter	6 439	5 410	5 410	5 410	5 410	5 410
Finansutgifter	7 956	5 405	5 405	5 405	5 405	5 405
Sum Driftsutgifter	**223 096**	**232 104**	**229 054**	**231 497**	**235 371**	**323 681**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-13 232	-12 506	-12 506	-12 506	-12 506	-12 506
Refusjoner	-15 564	-9 484	-9 271	-9 271	-9 271	-9 271
Overføringsinntekter	-11 311	-11 494	-775	-775	-775	-775
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 709	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-42 817**	**-33 485**	**-22 552**	**-22 552**	**-22 552**	**-22 552**
Sum	**180 279**	**198 619**	**206 502**	**208 945**	**212 819**	**301 129**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**191 727**	**191 727**	**191 727**	**191 727**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
03 HM: Nye sykehjemsplasser Tjølling	-3 166	-3 166	-3 166	-3 166
Avskrivninger 2026	171	171	171	171
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-600	-600	-600	-600
Komp DNAS lønnsoppgjør 2026	1 282	1 282	1 282	1 282
Komp DNAS lønnsoppgjør 2026, korrigering	16	16	16	16
Komp HM andre elementer 2026	4 269	4 269	4 269	4 269
Komp HM lønnsoppgjør leger 2026	658	658	658	658
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	710	710	710	710
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	113	113	113	113
Lønnsoppgjør 2026 Dnas 2	57	57	57	57
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	1 106	1 106	1 106	1 106
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**4 616**	**4 616**	**4 616**	**4 616**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-505	-2 020	-2 020	-2 020
HØP 2026-2029: Utsatt ferdigstillelse av Martineåsen sykehjem	-63 000	0	0	0
KST 275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse" Digitaliseringer helse	0	-2 000	-2 000	-2 000
Strat.dok.2025-2028: Reversering tiltaket "En økonomi i balanse" Digitalisering Helse	0	2 000	2 000	2 000
Sykehuskvartalet, nye sykehjemsplasser	83 000	83 000	83 000	83 000
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**19 495**	**80 980**	**80 980**	**80 980**
Konsekvensjusteringer	**24 111**	**85 596**	**85 596**	**85 596**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**215 837**	**277 322**	**277 322**	**277 322**
Innsparingstiltak				
HØP 2026-2029: Utsatt ferdigstillelse av Martineåsen sykehjem	-20 000	0	0	0
HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling	-300	-500	-500	-500
HØP 2027-2030: Larviksmodellen	-3 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sykehuskvartalet, nye sykehjemsplasser	0	-83 000	-83 000	0

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Sum Innsparingstiltak	**-23 300**	**-87 500**	**-87 500**	**-4 500**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring	12 109	16 067	18 841	20 761
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	5	5	5	5
HØP 2027-2030: Økte lisenskostnader - Nytt EPJ-system	1 750	2 950	4 050	7 440
Statsbudsjett 2027: Innlemming av tilskudd til sekretariatsfunksjoner	101	101	101	101
Sum Nye tiltak	**13 965**	**19 123**	**22 997**	**28 307**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-9 335**	**-68 377**	**-64 503**	**23 807**
Ramme 2027-2030	**206 502**	**208 945**	**212 819**	**301 129**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Utsatt ferdigstillelse av Martineåsen sykehjem

Nytt sykehjemsbygg var planlagt ferdigstilt ved inngang til 2027, men nå estimeres ferdigstillelsen lengre ut i perioden. Det totale driftskostnadsbildet er for tidlig å beregne. Midler avsatt til drift i 2027 er per i dag en videreføring av ikke-igangsatt drift i tidligere planlagte heldøgns omsorgsplasser i eksisterende bygg. Driftskostnader vil bli justert i Handlings- og økonomiplan fremover.
Konsekvensen av utsatt oppstart av nytt sykehjem vil kunne medføre kostnadsøkninger på andre tjenester, slik som f.eks utskrivningsklare pasienter, hjemmetjenester og andre institusjonsbygg.
Endring 2027: Iht. vedlegg rammesak 2027-2030, punkt 3.5: I fremskrevet økonomiplan 2027-2030 er det lagt inn driftsmidler på 83 mill kr for oppstart av nytt sykehjem fra og med 2028. I utgangspunktet var prosjektet knyttet til planlegging av Sykehuskvartalet i sentrum. Dette er i etterkant endret til å bli Martineåsen omsorgssenter, hvor oppstart av driften er planlagt til 2030. Økt antall eldre vil gi økte kostnader for Helse og mestring også i 2028 og 2029. Det er derfor vurdert i rammesaken at 63 mill kr av driftsmidlene til nytt sykehjem trekkes ut i 2028 og 2029.

HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling

For å oppnå en varig reduksjon i driftsnivået og skape økonomisk handlingsrom, innfører kommunedirektøren stram ansettelseskontroll, økt deling av kompetanse på tvers og mer robuste fagmiljøer gjennom sammenslåing av enkelte virksomheter og avdelinger. Samtidig skal ny teknologi, kunstig intelligens og mer målrettet sykefraværsoppfølging bidra til å redusere vikarbruk og begrense nyrekruttering ved naturlig avgang.

HØP 2027-2030: Larviksmodellen

Legesituasjonen i Larvik kommune er stabil. Listelengder er redusert, og det er restkapasitet på flere lister.

Sykehuskvartalet, nye sykehjemsplasser

Nytt sykehjemsbygg er planlagt ferdigstilt i 2027. Det totale driftskostnadsbildet er for tidlig å beregne. Midler avsatt til drift i 2027 er per i dag en videreføring av ikke-igangsatt drift i tidligere planlagte heldøgns omsorgsplasser i eksisterende bygg. Driftskostnader vil bli justert i Strategidokumenter frem til ferdigstillelse.
Endring 2027: Forskyve tiltak "KST 172/21 Utsette oppstart sykehjemsplasser Helsekvartalet til 2026" - oppstart skjer senere.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring

Jfr. KST-142/26. Antall eldre fortsetter å øke de neste årene. Dette legger et stort press på de fleste tjenestene i tjenesteområdet. Deler av beløpet legges til Fellesfunksjoner, slik at kommunedirektøren kan disponere midlene til tjenestene der behovene oppstår.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)

Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

HØP 2027-2030: Økte lisenskostnader - Nytt EPJ-system

Larvik kommune er med i en felles anskaffelse av nytt EPJ-system (AIDN) for Helse og Mestring med 19 andre kommuner i Vestfold og Telemark. AIDN vil være i drift i løpet av 2026. Systemet har en abonnementsbasert prismodell. Kostnadene øker årlig frem til 2031. Kostnadene i 2031 vil gjelde videre fremover, men skal KPI-justeres årlig. Beløpene som er lagt inn i økonomiplantiltaket er merkostnader fra dagens system.

Statsbudsjett 2027: Innlemming av tilskudd til sekretariatsfunksjoner

Tilskudd til sekretariatsfunksjoner i helsefelleskapene innlemmes i rammetilskuddet fra 2027.

Helseforvaltning

Virksomheten består av

Tjenestekontoret behandler alle søknader om helse- og omsorgstjenester, og gir veiledning samt fatter vedtak knyttet til omsorgsbolig, bolig med bemanning, omsorgsstønad og brukerstyrt personlig assistanse (BPA). I tillegg fungerer virksomheten som koordinerende enhet for rehabilitering og habilitering, og har ansvaret for å følge opp og koordinere alle pasientforløp mellom sykehus og kommune.

Helsehjelpen er en forebyggende enhet som har et særlig fokus på lavterskeltilbud, tidlig innsats og egenmestring. Enheten arbeider også med helseteknologi, og bidrar med viktig informasjon, veiledning og opplæring.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	40 248	44 956	45 806	47 297	48 004	48 621
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 742	982	982	982	982	982
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	16 966	17 331	23 572	23 572	23 572	23 572
Overføringsutgifter	68	25	25	25	25	25
Finansutgifter	137	194	194	194	194	194
Sum Driftsutgifter	**59 162**	**63 489**	**70 579**	**72 070**	**72 777**	**73 394**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-169	-242	-242	-242	-242	-242
Refusjoner	-4 576	-3 075	-2 948	-2 948	-2 948	-2 948
Overføringsinntekter	-834	-350	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-5 579**	**-3 668**	**-3 191**	**-3 191**	**-3 191**	**-3 191**
Sum	**53 582**	**59 821**	**67 388**	**68 879**	**69 586**	**70 203**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**57 783**	**57 783**	**57 783**	**57 783**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	64	64	64	64
Komp HM andre elementer 2026	1 987	1 987	1 987	1 987
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	1 063	1 063	1 063	1 063
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	180	180	180	180
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	86	86	86	86
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**3 381**	**3 381**	**3 381**	**3 381**
Konsekvensjusteringer	**3 381**	**3 381**	**3 381**	**3 381**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**61 164**	**61 164**	**61 164**	**61 164**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Effektivisering Helseforvaltning	-570	-570	-570	-570
HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi	-614	0	0	0
HØP 2027-2030: KI i saksbehandling	-709	-1 180	-1 180	-1 180
Sum Innsparingstiltak	**-1 893**	**-1 750**	**-1 750**	**-1 750**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Brukerstyrt personlig assistent (BPA)	6 000	6 000	6 000	6 000
HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring	1 976	3 324	4 031	4 648
HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)	14	14	14	14
HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner	127	127	127	127
Sum Nye tiltak	**8 117**	**9 465**	**10 172**	**10 789**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**6 224**	**7 715**	**8 422**	**9 039**
Ramme 2027-2030	**67 388**	**68 879**	**69 586**	**70 203**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Effektivisering Helseforvaltning
Tiltak for å redusere vekst i helseforvaltning

HØP 2027-2030: Effektiviseringstiltak for redusert tjenestestyrking demografi
Jfr. KST-142/26. Det iverksettes flere tiltak for å begrense utfordringene i demografiendringene.

HØP 2027-2030: KI i saksbehandling
Effektivisering av tjenestetildeling ved bruk av KI i saksbehandlingen

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Brukerstyrt personlig assistent (BPA)
Det er flere søknader om brukerstyrt personlig assistent (BPA). I 2026 har antall ordninger økt fra 18 til 21. Antall vedtakstimer per uke har økt fra 773 timer per uke ved starten av 2026 til 1135 per september 2026. Timeprisen for kjøp av BPA-tjenester er 511 kr, noe som gir en merkostnad årlig på ca 9,6 mill kr. Anslagsvis 1 mill kr av merkostnaden vil kunne bli refundert av ordningen med ressurskrevende inntekter.

HØP 2027-2030: Demografifremskrivning for Helse og mestring
Jfr. KST-142/26. Antall eldre fortsetter å øke de neste årene. Dette legger et stort press på de fleste tjenestene i tjenesteområdet. Deler av beløpet legges til Fellesfunksjoner, slik at kommunedirektøren kan disponere midlene til tjenestene der behovene oppstår.

HØP 2027-2030: Midler for å rekruttere og beholde helsepersonell (KST-086/26)
Kommunen står overfor en utfordrende bemanningssituasjon preget av store rekrutteringsvansker, særlig knyttet til kvalifisert personell i turnusstillinger. For å snu utviklingen og styrke kommunens konkurransekraft i et presset arbeidsmarked presenterte kommunedirektøren en helhetlig plan i KST-086/26. Tiltakene innebærer blant annet en styrking av lønnsvilkårene for sykepleiere og vernepleiere i turnus, økt tillegg for nattarbeid og en mer systematisert bruk av veiledertillegg for å sikre god oppfølging av fremtidens arbeidskraft. Parallelt innføres grep som seniortiltak og mer systematiske planleggingsverktøy for å sikre bedre inndekning med egne ansatte gjennom hele året.

HØP 2027-2030: Statlig endring ressurskrevende refusjoner
Innslagspunkt for ressurskrevende brukere økes i to steg. En økning i grensen for statlig refusjon (innslagspunkt) fører til at Larvik kommune får lavere inntekter. I tillegg fører endringen i beregningsmetodikken til at inntektene flyttes internt mellom sentrale budsjettposter og Helse og mestring.

Statsbudsjettet legger til grunn høyere innslagspunkt for brukere som faller inn under refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester på bakgrunn av en forventet økning i kommunenes bruk av premiefond. Konsekvensene av dette er beregnet til en samlet reduksjon i refusjonsinntektene for Helse og mestring på 1,966 mill kr.

Oppvekst

Tjenesteområdet består av

Oppvekst er en viktig bidragsyter til at barn og unge i Larvik har gode oppvekstvilkår gjennom en felles og helhetlig innsats. Tjenesteområdet består av virksomhetene Barne- og familietjenester, Barnevern, ressurssenter for unge og fosterhjem, Barnehage, Skole og Fellesfunksjon Oppvekst.

Tjenesteområdet skal bidra til å styrke mestring, trivsel og utjevne sosiale forskjeller, samtidig som vi tilrettelegger for å utvikle og inspirere barn og unge til å bli aktive deltakere i samfunns- og arbeidsliv.

Beløp i 1000

Netto driftsramme per enhet

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skole	708 540	719 004	703 983	700 768	700 068	698 368
Barnehage	234 062	249 535	251 505	245 741	247 346	250 096
Barne- og familietjenester	68 029	63 928	62 433	59 883	59 883	59 883
Barnevernet	112 715	127 610	124 637	119 997	119 572	119 407
Fellesfunksjon Oppvekst	223 200	237 980	264 149	268 379	264 899	264 899
Sum	**1 346 546**	**1 398 057**	**1 406 707**	**1 394 767**	**1 391 767**	**1 392 652**

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

		Økonomiplan								Øvrige år			
Prosjektkode	Investeringsprosjekter	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2031	2032	2033	2034
	Skole												
04187	Grunnskole SIKT Kjøp av digitale læringsmidler	5 000	0	0	0	5 000	0	0	0	5 000	0	5 000	0
	Sum Skole	**5 000**	**0**	**0**	**0**	**5 000**	**0**	**0**	**0**	**5 000**	**0**	**5 000**	**0**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for tjenesteområdet

Grunnskole SIKT Kjøp av digitale læringsmidler

Jf. KST-176/22. I dag leases digitale enheter til skolene. Beregning av netto nåverdi for disse utgiftene viser at det er klart økonomisk gunstig å endre utgiftene til investeringer, hvor kommunen selv eier enhetene, fremfor å inngå nye leasingavtaler fremover. Det anbefales derfor å flytte driftsutgifter tilsvarende utgåtte leasingavtaler fra 2023 og videre, inn fra virksomheten. Samtidig som virksomheten tildeles investeringsmidler til å kjøpe de nødvendige enhetene.

Gjeldende planer for tjenesteområdet

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, jfr. KST-sak 318/24

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Handlingsplan mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme
- Temaplan for innbyggertjenester, jfr. KST-144/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)

Andre planer

- Mobilitetsplan (Jfr. KST-109/26)

Måltabell for området

Hovedmål	Delmål
KPS 1: Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats	
KPS 2: Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper	
KPS 3: Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det	
KPS 4: Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket	KEP1: Vi skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn
KPS 5: Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner	
KPS 6: Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap	

Oppdrag for området

Oppdrag	Beskrivelse
Bruke barnehagen som kraftsenter for tidlig innsats	Vi skal bruke barnehagen som kraftsenter for tidlig innsats. Tidlig, helhetlig familieoppfølging med barnehagen som nøkkelinstitusjon for å forebygge utenforskap og bygge et tverrfaglig lag rundt familien. Ubyråkratisk og lavterskel familieoppfølging.
Bruke SFO som læringsstøttende arena	Målrettet arbeid for å videreutvikle SFO som en læringsstøttende arena.
Implementere felles rammeverk; Kunnskapsmodellen	Implementering av felles rammeverk for å sikre helhetlig forståelse av barnets behov på tvers av tjenestene
Implementere Kvalitet i elevens læring	Vi skal implementere Kvalitet i elevenes læring med fokus på likevekt mellom danning og utdanning: personlig utvikling, sosial mestring og medansvar gis like stor plass og vekt som faglige ferdigheter i skoledagen. Helsefremmende skole med fokus på mening, mestring og medvirkning/praktisk læring.
Implementere nytt kvalitetssystem for Larvikskolen	Vi skal implementere nytt kvalitetssystem for Larvikskolen for å sikre kvalitet og vedvarende utvikling.
Innbyggerkraft	Vi mobiliserer innbyggerkraft gjennom samarbeid med frivilligheten, næringslivet og på tvers av kommunens virksomheter. Vi er en pådriver i utviklingen av nærmiljø og tjenestesonene,- når vi lykkes oppstår kraftsentre. Alle avdelinger skal delta aktivt i drift av tjenestesoner og kraftsentre. Det gjøres ved at hver avdeling skal i løpet av 2027 gjennomføre/delta i minst ett nytt konkret utviklingstiltak på tvers av sektorer og/eller med lokalsamfunnet, med et av kraftsentrene som utgangspunkt. Formålet er å styrke synergier på tvers, og mobilisere innbyggerkraften.
Ivaretakelse av elever med store sammensatte behov	Vi skal ivareta elever med store sammensatte behov. Vi gjør det ved å utrede en modell med forsterkede enheter i kombinasjon med en mer "spisset" målgruppe på Frøy.
KEP: Vi skal gjennomføre klimasmarte anskaffelser	Oppfølging av innkjøpsavtale mat og drikke i barnehagene: Alle barnehagene er omfattet av rutinen og innkjøpsavtalen. De får mat/drikke tilkjørt etter skjema av fossilfrie biler. Mattilbudet er fullfinansiert av foresatte via kostpenger.
KEP: Vi skal ha fokus på klimasmart læring og oppvekst	Mobilitetsplaner - barnehager: Kommunens barnehager skal utarbeide egne mobilitetsplaner for hvordan foreldre, barn, ansatte og andre skal reise til/fra barnehagen. Evalueres hvert tredje år. Mobilitetsplaner - skole: Kommunens skoler skal utarbeide egne mobilitetsplaner for hvordan foreldre, barn, ansatte og andre skal reise til/fra skolen. Ombruksordninger i barnehagene: Barnehagene skal legge til rette for bytte og gjenbruk av barneklær og utstyr. Eksempel på hvordan: Via Facebookside, årlig byttedag, eget sted for bytteklær i barnehagen.
Samarbeide for at flere fullfører utdanning, få arbeidspraksis og arbeid	Vi skal delta aktivt i arbeidet med å få flere i arbeid og øke sysselsettingsgraden. Det gjøres ved at hver virksomhet i løpet av 2027 skal etablere, gjennomføre eller delta i minst ett nytt, konkret tiltak rettet mot arbeidsinkludering (for eksempel praksisplasser, tilrettelagt arbeid eller kompetansebygging). Dette skal skje på tvers av sektorer og/eller i tett samarbeid med lokalt næringsliv og samfunnsliv. Formålet er å bryte ned siloer for å skape helhetlige løsninger som senker terskelen til arbeidslivet, styrke verdikjeden fra utenforskap til arbeid og bygge et mer inkluderende lokalsamfunn.

Oppdrag	Beskrivelse
Strategisk ressursvridning mot forebyggende tiltak og arbeid	Vi flytter ressurser fra kostbare institusjonsplasser og sen krisehåndtering over til tidlig, forebyggende hjelp i familiens nærmiljø. Samtidig jobber vi med en todeling av barnevernet: et lavterskel hjelpebarnevern med frivillig og tillitsbasert hjelpetilbud for råd og støtte, og en separat myndighetsinstans som håndterer formelle undersøkelser, vedtak og tvang.
Styrke arbeidet med elever med høyt læringspotensial	Larvik kommune jobber aktivt for at elevene skal få en skolehverdag som tar hensyn til deres faglige og sosiale potensial. BSL står for Barn med stort læringspotensial. Her kan du lese mer om dette arbeidet. Det er etablert grupper for elever med høyt læringspotensial. Dette skal videreutvikles med en særlig tilrettelegging for de 2-3 % av elevene med ekstra høyt potensial.
Styrke arbeidet med særskilt norskopplæring	Vi skal styrke arbeidet med særskilt norskopplæring på alle trinn på nærskolene og videreutvikle innføringstilbudet.
Styrke forebyggende arbeid for livsmestring og psykisk helse	Det skal sikres en rød tråd i det forebyggende arbeidet fra helsestasjon, barnehage, barneskole ut ungdomsskolen. Det utvikles alderstilpassede moduler som skal bidra til god psykisk helse, robusthet og livsmestring, samt tidlig identifisering av selvmordsrisiko hos ungdom.
Tidlig innsats de 1000 første dagene	Vi skal delta aktivt i å forankre et overordnet fokus på tidlig innsats de 1000 første dagene i et barns liv, fra unnfangelse til barnet fyller to år. Det gjøres ved at hver virksomhet i løpet av 2027 skal gjennomføre/delta i minst ett konkret utviklingstiltak for tidlig avdekking og målrettet støtte til familier med opphoping av risikofaktorer. Formålet er å forebygge utenforskap før utfordringene rekker å feste seg, trygge foreldrerollen og oppnå maksimal samfunnsgevinst og livslang helse. Vi følger prinsippene til Heckman-kurven, som sier at vi får størst utbytte når vi investerer tidlig i barns liv.
Utvikle Foreldrekraften	Vi skal styrke foreldrenes evne til å mestre foreldrerollen og være ressurser for hverandre. Vi skal videreutvikle arbeidet med satsing på Foreldrekraften, i kombinasjon med Foreldrereisen. Vi skal omsette de formelle møtepunktene til kompetansearenaer med fokus på refleksjon og foreldrerollen i ulike livsfaser og utvikle en plan for kontinuerlig opplæring i for nyansatte om Kunnskapsmodellen og foreldresamtalene.
Utvikle Foreldrereisen	Vi skal gjøre faste møter, som på helsestasjonen og foreldremøter i barnehage og skole, om til arenaer der foreldre kan reflektere over relevante temaer, dele erfaringer og styrke rollen sin gjennom barnas ulike livsfaser.
Videreutvikle Larvikshjelpa	Videreutvikling av Larvikshjelpa barn, unge og familier og implementere bruk av FIT (Feedback-Informed Treatment) i hele virksomhet Barne- og familietjenester.

Tjenesteområdets virksomheter

Skole

Virksomheten består av

- 10 barneskoler, 1. til 7. trinn: Berg skole, Fagerli skole, Hedrum barneskole, Hvarnes skole, Jordet skole, Langestrand skole, Sky skole, Stavern skole, Valby skole, Østre Halsen skole
- 5 barne- og ungdomsskoler, 1. til 10. trinn: Frøy skole, Kvelde skole, Lardal skole, Mesterfjellet skole, Tjodalyng skole
- 4 ungdomsskoler, 8. til 10. trinn: Brunla ungdomsskole, Hedrum ungdomsskole, Mellomhagen ungdomsskole, Ra ungdomsskole,
- Fagerli skole, Hedrum ungdomsskole og Mesterfjellet skole har mottaksgrupper for nyankomne barn i grunnskolealder.
- 15 skolefritidsordninger, lokalisert til skoler med barnetrinn.
- Farris naturskole

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	652 158	638 435	639 319	635 694	634 994	633 294
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	87 477	78 500	57 232	57 642	57 642	57 642
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	16 098	16 053	16 053	16 053	16 053	16 053
Overføringsutgifter	15 108	49 103	45 042	45 042	45 042	45 042
Finansutgifter	51 604	49 919	49 919	49 919	49 919	49 919
Sum Driftsutgifter	**822 444**	**832 010**	**807 564**	**804 349**	**803 649**	**801 949**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-23 674	-55 228	-53 740	-53 740	-53 740	-53 740
Refusjoner	-74 641	-48 390	-45 588	-45 588	-45 588	-45 588
Overføringsinntekter	-11 020	-8 897	-4 253	-4 253	-4 253	-4 253
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 569	-490	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-113 904**	**-113 006**	**-103 580**	**-103 580**	**-103 580**	**-103 580**
Sum	**708 540**	**719 004**	**703 983**	**700 768**	**700 068**	**698 368**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**702 171**	**702 171**	**702 171**	**702 171**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	2 910	2 910	2 910	2 910
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	1 883	1 883	1 883	1 883
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 SPK	13 678	13 678	13 678	13 678
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	112	112	112	112
Lønnsoppgjør 2026 ans type N SPK	913	913	913	913
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	10	10	10	10
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 SPK	2 758	2 758	2 758	2 758
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**22 264**	**22 264**	**22 264**	**22 264**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet skole"	-6 155	-6 155	-6 155	-6 155
HØP 2026-2029: Midler til lærernorm og andre lovpålagte tjenester	-5 900	-10 600	-19 700	-19 700
HØP 2026-2029: Reversering av tiltak "Omlegge svømmeopplæring"	136	273	273	273
HØP 2026-2029: Utredning opplæring	-1 389	-3 470	-3 470	-3 470
HØP 2026-2029: Økt bemanning SFO	-3 507	-3 507	-3 507	-3 507
Strat.dok.2024-2027: Avvikle fritt skolevalg	-350	-350	-350	-350
Strat.dok.2024-2027: Midler til lærernorm og andre lovpålagte tjenester Skole	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680
Strat.dok.2025-2028: Jfr. tiltak "Midler til lærernorm og andre lovpålagte tjenester"	-6 200	-7 900	-7 900	-7 900
Strat.dok.2025-2028: Omlegge svømmeopplæring	-136	-273	-273	-273
Strat.dok.2025-2028: Reversering tiltaket "Avvikle fritt skolevalg"	350	350	350	350

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-24 831**	**-33 312**	**-42 412**	**-42 412**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	-189	-189	-189	-189
Sum Budsjettekniske justeringer	**-189**	**-189**	**-189**	**-189**
Konsekvensjusteringer	**-2 756**	**-11 237**	**-20 337**	**-20 337**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**699 414**	**690 933**	**681 833**	**681 833**
Innsparingstiltak				
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet skole"	6 155	6 155	6 155	6 155
HØP 2026-2029: Utredning opplæring	1 389	3 470	3 470	3 470
HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026	-3 585	-8 500	-8 300	-8 200
Sum Innsparingstiltak	**3 959**	**1 125**	**1 325**	**1 425**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Flytting av investeringsmidler SIKT	400	400	400	400
HØP 2027-2030: Midler til lærernorm og andre lovpålagte tjenester	3 000	11 100	19 300	17 500
Statsbudsjett 2027: Avvikling plikt til leksehjelp	-2 872	-2 872	-2 872	-2 872
Statsbudsjett 2027: Gevinst av Tryggere digital læring	-25	-25	-25	-25
Statsbudsjett 2027: Innlemming av tilskudd til svømmeopplæring	82	82	82	82
Statsbudsjett 2027: Skole - økt plikt personopplysninger	25	25	25	25
Sum Nye tiltak	**610**	**8 710**	**16 910**	**15 110**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**4 569**	**9 835**	**18 235**	**16 535**
Ramme 2027-2030	**703 983**	**700 768**	**700 068**	**698 368**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet skole"

Delvis reversering av tiltak 109645 "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet Skole".

Beslutninger om strukturendring for grunnskolene i Larvik ble ikke gjennomført i 2025, og kan tidligst iverksettes høsten 2026. For å ivareta budsjettrammene fram til høsten 2026, reverseres deler av tiltaket. Det gjelder både grunnskolene og eiendom.

Endring 2027: I henhold til KST-031/26 ble det ingen flertall for noen av de fremlagte forslagene til skolestruktur, og det ble ingen vedtak i saken. Innsparingstiltaket må derfor reverseres.

HØP 2026-2029: Utredning opplæring

Utrede hvordan flere profesjoner kan bidra inn i skolen.

Endring 2027: Reversering av tiltak HØP 2026-2029. Etter utredning kunne ikke tiltaket gjennomføres, og tiltaket tilbakeføres.

HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026

Kommunedirektøren ser det nødvendig å foreslå strukturendringer for tjenestene hvor vi kan dette, for å prioritere budsjettrammene til tjenester med økt behov. Kommunedirektøren foreslår å avvikle skoledrift ved følgende skoler fra 1.8.2027: Hedrum barneskole, Hvarnes skole, Langestrand skole og Valby skole, i samsvar med Kommunedirektørens forslag til vedtak i sak om skolestruktur fra mars 2026 KST-031/26. Tiltaket omfatter endring for de fire skolene, samtidig som tiltaket også påvirker PP-tjenesten og skolehelsetjenesten med tilsvarende justeringer.

På sikt kan det bli ytterligere innsparinger på eiendommene, som følge av lavere vedlikeholdsbehov. Iht. skolestruktursaken (KST-031/26) er reduserte årlige kostnader til vedlikehold som følge av redusert antall kvm på 3,5 mill kr. Denne beregningen er basert på total endring i kvm som følge av strukturendringen multiplisert med Holtenøkkelen per kvm. Holtenøkkelen er et standardisert kalkulasjons- og oppslagsverk for den norske byggebransjen, som brukes til å beregne forventet tidsbruk, priser og materialkostnader for ulike byggeprosjekter og håndverksoppgaver. Denne besparelsen legges *ikke* inn i HØP 2027-2030 på grunn av at kommunen ligger langt lavere enn Holtenøkkelen på FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), jfr. kunnskapsgrunnlaget "Ny skolestruktur i Larvik kommune 2026-2036" side 17.

Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder og virksomheter (Oppvekst og Samfunn og miljø). Samlet utgjør økonomiplantiltaket 6,332 mill kr i 2027, 15,071 mill kr i 2028 og 14,871 mill kr i 2029 og

14,771 mill kr i 2030. Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer alle fire skolene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Flytting av investeringsmidler SIKT
Virksomheten har hatt investeringsbudsjett til Opprettholdelse av IKT standard, som brukes til fornyelse av bærbart kontorutstyr til lærerne. Disse midlene kvalifiserer ikke regnskapsmessig til å ligge som investeringsmidler, og må derfor legges til i driftsbudsjettet. Tilsvarende endring er gjennomført i investeringsbudsjettet.

HØP 2027-2030: Midler til lærernorm og andre lovpålagte tjenester
Årlig justering iht. startanalyse. Tjenesteområdet Oppvekst har gjennomført analyser for utgifter knyttet til Skole og Barnehage, særlig på bakgrunn av bemanningsnorm og lærernorm. Analysene tar hensyn til forventet endring i barne- og elevtall fremover. På bakgrunn av analysene presenteres behov for endring av rammene til disse virksomhetene.

Statsbudsjett 2027: Avvikling plikt til leksehjelp
Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag om avvikling av plikt til leksehjelp 1. - 4. trinn. Forslaget medfører trekk i rammetilskuddet, i Statsbudsjettet 2027 lagt inn med høsteffekt 2027.

Statsbudsjett 2027: Gevinst av Tryggere digital læring
Tjenesten Trygg digital læring ble lansert i 2026. Tjenesten skal gi innsparing for kommunene som trekkes i rammetilskuddet fra 2027.

Statsbudsjett 2027: Innlemming av tilskudd til svømmeopplæring
Tilskudd til svømmeopplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever innlemmes i rammetilskuddet fra 2027.

Statsbudsjett 2027: Skole - økt plikt personopplysninger
Helårsseffekt av tiltaket fra RNB 2026 som følge av ny plikt til å dele personopplysninger. Legges til virksomhet Skole.

Barnehage

Virksomheten består av

19 Kommunale barnehager. Dette er Bergeskogen, Borgejordet, Byskogen, Fagerli, Grevle, Helgeroa, Hvarnes, Jegersborg, Lysheim, Rødbøl, Solstad, Styrvoll, Svarstad, Tjølling, Torpeløkka, Torstrand, Tun, Valby, Veldre barnehage.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	258 107	242 453	228 622	225 162	223 882	226 632
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	24 463	25 287	31 973	31 730	31 730	31 730
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	24	0	0	0	0	0
Overføringsutgifter	6 186	5 162	5 162	5 162	5 162	5 162
Finansutgifter	12 845	8 488	8 488	8 488	8 488	8 488
Sum Driftsutgifter	**301 624**	**281 390**	**274 245**	**270 542**	**269 262**	**272 012**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-25 800	-19 993	-19 090	-21 152	-18 267	-18 267
Refusjoner	-31 035	-4 692	-3 650	-3 650	-3 650	-3 650
Overføringsinntekter	-6 384	-7 079	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 343	-91	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-67 562**	**-31 855**	**-22 740**	**-24 802**	**-21 917**	**-21 917**
Sum	**234 062**	**249 535**	**251 505**	**245 741**	**247 346**	**250 096**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**248 445**	**248 445**	**248 445**	**248 445**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	-355	-355	-355	-355
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	7 960	7 960	7 960	7 960
Korrigering ramme foreldrebetaling	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	242	242	242	242
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	868	868	868	868
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**2 573**	**2 573**	**2 573**	**2 573**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
Barnehagemyndighet VH 47 - spes.ped tildeling VH 42	-1 521	-1 521	-1 521	-1 521
HØP 2026-2029: Midler til bemanning og andre lovpålagte tjenester	903	-1 159	1 726	1 726
KST 275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse" Strukturendringer barnehage	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Strat.dok.2024-2027: Midler til bemanning og andre lovpålagte tjenester I Barnehage	1 900	1 900	1 900	1 900
Strat.dok.2025-2028: Reversering tiltaket "Prosjekt "en økonomi i balanse" Strukturendringer barnehage"	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**1 282**	**-780**	**2 105**	**2 105**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	0	0	0	0
Sum Budsjettekniske justeringer	**0**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**3 854**	**1 792**	**4 677**	**4 677**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**252 299**	**250 237**	**253 122**	**253 122**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Barnehagestruktur	-3 116	-7 479	-7 479	-7 479
Sum Innsparingstiltak	**-3 116**	**-7 479**	**-7 479**	**-7 479**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Arbeidstøy Barnehage iht. KS-avgjørelse	142	142	142	142
HØP 2027-2030: Midler til bemanning og andre lovpålagte tjenester	2 180	2 840	1 560	4 310
Sum Nye tiltak	**2 322**	**2 982**	**1 702**	**4 452**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-794**	**-4 496**	**-5 776**	**-3 026**
Ramme 2027-2030	**251 505**	**245 741**	**247 346**	**250 096**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Barnehagestruktur

Nedleggelse av Hvarnes og Rødbøl barnehage fra 1.8.27.

Dette vil medføre en innsparing på ledelsesressurser, byggkostnader og potensiell innsparing som følge av optimalisering av bemanning som følge av større barnehager.
Endringen i struktur vil medføre en endring i tilskuddssatsene til private barnehager. Selve tilskuddssatsen estimeres til å bli lavere enn dagens sats, men tilskudd skal betales ut til flere barn i private barnehager. De første to årene vil kommunen betale tilskudd til flere barn i de private barnehagene uten at strukturendringen reflekteres i tilskuddsberegningen. Dette skyldes at tilskuddsberegningen beregnes basert på kommunens årsregnskap to år tilbake i tid.
På sikt kan det komme ytterligere innsparinger som følge av lavere behov for vaktmestertjenester på eiendommene. Dette må sees i sammenheng med øvrige struktursaker og arealeffektivisering.

Dette er en avledet økonomisk gevinst. Dersom tiltaket for barnehagestruktur ikke vedtas, bortfaller grunnlaget for denne innsparingen, og beløpet må tilføres rammen igjen for å opprettholde forsvarlig drift.

Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder (Oppvekst og Samfunn og miljø). Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer begge barnehagene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse. Økonomiplantiltaket i driftsbudsjettet har også tilsvarende effekt på investeringsprosjekt "Barnehagestruktur", hvor inntektene i investeringsbudsjettet er gjensidig avhengig av økonomiplantiltaket.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Arbeidstøy Barnehage iht. KS-avgjørelse

Ny KS avgjørelse om at lokal arbeidstøy godtgjørelse må erstattes med ny løsning (SGS 1002, april 2026). Etter innstrammingen av regelverket blir det nødvendig for Larvik kommune å legge om dagens løsning. Denne omleggingen vil medføre økte kostnader for barnehagene i kommunen. Foreløpig er det lagt inn et kostnadsestimat basert på tilsvarende omlegging i Tønsberg kommune. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til dette estimatet, og vi må ta høyde for at de endelige utgiftene for Larvik kan bli høyere når det fulle omfanget er på plass.

HØP 2027-2030: Midler til bemanning og andre lovpålagte tjenester

Årlig justering iht. startanalyse. Tjenesteområdet Oppvekst har gjennomført analyser for utgifter knyttet til Skole og Barnehage, særlig på bakgrunn av bemanningsnorm og lærernorm. Analysene tar hensyn til forventet endring i barne- og elevtall fremover. På bakgrunn av analysene presenteres behov for endring av rammene til disse virksomhetene.

Barne- og familietjenester

Virksomheten består av

- Forebyggende og universelle tiltak: Jordmortjenester, helsestasjon, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, foreldrekurs, kompetansehevingstiltak i barnehage og skole
- Tidlig intervensjon og selekterte tiltak: Tverrfaglige konsultasjon/ vurdering i barnehage og på familiesenter, TPO-team i skole, Home Start, foreldreveiledning, gruppetilbud til barn og unge med psykisk strev, familieråd, grupper til sårbare gravide og foreldre, korttids individuell oppfølging og veiledning til ansatte i barnehage, skole og Larvikshjelpa barn, unge og familier
- Omfattende intervensjon og indikerte tiltak: Utredning av komplekse og sammensatte utfordringer, sakkyndig vurdering spesialpedagogisk hjelp og individuell tilrettelagt opplæring
- Tverrfaglig individuell oppfølging over tid, individuell Plan-koordinering og tilsynsføring fosterhjem

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	80 340	76 914	75 933	73 383	73 383	73 383
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 947	6 471	10 007	10 007	10 007	10 007
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	9	0	0	0	0	0
Overføringsutgifter	827	710	710	710	710	710
Finansutgifter	2 181	380	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**90 305**	**84 475**	**86 650**	**84 100**	**84 100**	**84 100**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 314	-7 074	-7 074	-7 074	-7 074	-7 074
Refusjoner	-10 942	-8 528	-8 528	-8 528	-8 528	-8 528
Overføringsinntekter	-10 018	-7 438	-8 615	-8 615	-8 615	-8 615
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3	2 493	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-22 276**	**-20 547**	**-24 218**	**-24 218**	**-24 218**	**-24 218**
Sum	**68 029**	**63 928**	**62 433**	**59 883**	**59 883**	**59 883**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**59 683**	**59 683**	**59 683**	**59 683**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	1 621	1 621	1 621	1 621
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 SPK	400	400	400	400
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	38	38	38	38
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	516	516	516	516
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 SPK	104	104	104	104
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**2 679**	**2 679**	**2 679**	**2 679**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	-1	-1	-1	-1
Sum Budsjettekniske justeringer	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**
Konsekvensjusteringer	**2 678**	**2 678**	**2 678**	**2 678**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**62 361**	**62 361**	**62 361**	**62 361**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling	-1 500	-2 600	-2 600	-2 600
HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026	-1 050	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Innsparingstiltak	**-2 550**	**-5 100**	**-5 100**	**-5 100**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: KST-100/26 Bevilgning for arbeid med kommunalt rusarbeid	2 300	2 300	2 300	2 300
Statsbudsjett 2027: Helsestasjon- og skolehelsetjeneste	322	322	322	322
Sum Nye tiltak	**2 622**	**2 622**	**2 622**	**2 622**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**72**	**-2 478**	**-2 478**	**-2 478**
Ramme 2027-2030	**62 433**	**59 883**	**59 883**	**59 883**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling

For å oppnå en varig reduksjon i driftsnivået og skape økonomisk handlingsrom, innfører kommunedirektøren stram ansettelseskontroll, økt deling av kompetanse på tvers og mer robuste fagmiljøer gjennom sammenslåing av enkelte virksomheter og avdelinger. Samtidig skal ny teknologi, kunstig intelligens og mer målrettet sykefraværsoppfølging bidra til å redusere vikarbruk og begrense nyrekruttering ved naturlig avgang.

HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026

Kommunedirektøren ser det nødvendig å foreslå strukturendringer for tjenestene hvor vi kan dette, for å prioritere budsjettrammene til tjenester med økt behov. Kommunedirektøren foreslår å avvikle skoledrift ved følgende skoler fra 1.8.2027: Hedrum barneskole, Hvarnes skole, Langestrand skole og Valby skole, i samsvar med Kommunedirektørens forslag til vedtak i sak om skolestruktur fra mars 2026 KST-031/26. Tiltaket omfatter endring for de fire skolene, samtidig som tiltaket også påvirker PP-tjenesten og skolehelsetjenesten med tilsvarende justeringer.

På sikt kan det bli ytterligere innsparinger på eiendommene, som følge av lavere vedlikeholdsbehov. Iht. skolestruktursaken (KST-031/26) er reduserte årlige kostnader til vedlikehold som følge av redusert antall kvm på 3,5 mill kr. Denne beregningen er basert på total endring i kvm som følge av strukturendringen multiplisert med Holtenøkkelen per kvm. Holtenøkkelen er et standardisert kalkulasjons- og oppslagsverk for den norske byggebransjen, som brukes til å beregne forventet tidsbruk, priser og materialkostnader for ulike byggeprosjekter og håndverksoppgaver. Denne besparelsen legges *ikke* inn i HØP 2027-2030 på grunn av at kommunen ligger langt lavere enn Holtenøkkelen på FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), jfr. kunnskapsgrunnlaget "Ny skolestruktur i Larvik kommune 2026-2036" side 17.

Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder og virksomheter (Oppvekst og Samfunn og miljø). Samlet utgjør økonomiplantiltaket 6,332 mill kr i 2027, 15,071 mill kr i 2028 og 14,871 mill kr i 2029 og 14,771 mill kr i 2030. Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer alle fire skolene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: KST-100/26 Bevilgning for arbeid med kommunalt rusarbeid

Iht. saksdokument 1.rapportering 2026: Bevilgningen har tidligere vært et øremerkede tilskudd til kommunens arbeid for å styrke tilbudet for forebygging, tidlig intervensjon for pårørende av rusmiddelrelaterte problemer samt bedre livskvalitet, mestring og mulighet for en aktiv og meningsfull tilværelse for personer med rusmiddelrelaterte problemer. Tilskuddet erbenyttet til stillinger i Barne- og familietjenester og Psykisk helse og avhengighet.

Statsbudsjett 2027: Helsestasjon- og skolehelsetjeneste

Videreføring av styrket bevilgning helsestasjons- og skolehelsetjenesten, endring fra 2026 til 2027.

Barnevernet

Virksomheten består av

- Avdeling mottak/undersøkelse: Mottak og gjennomgang av bekymringsmeldinger, veiledning til samarbeidspartnere og innbyggerne før det meldes bekymring og å gjennomføre undersøkelser
- Avdeling oppfølging: Iverksetting og oppfølging av hjelpetiltak og ettervernsoppfølging
- Avdeling Familieteam: Miljøterapeutisk oppfølging, Kompenserende tiltak i hjemmet, foreldreveiledning individuelt og i grupper, veiledning til fosterhjem og tilsyn på samvær
- Avdeling omsorg: Oppfølging av barn og unge som bor i fosterhjem/institusjon, rekruttering og godkjenning av fosterhjem og ressurspersoner, veiledning til fosterhjem, oppfølging av biologiske foreldre og tilsyn på samvær
- Avdeling Enslige mindreårige: Bosetting av enslige mindreårige
- Avdeling Gyda: Institusjon for ungdom, ambulerende tjenester, foreldreveiledning og ungdoms oppfølging

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	90 669	84 640	85 068	85 068	85 068	85 068
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	17 049	15 764	12 394	7 754	7 329	7 164
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	22 325	21 895	21 895	21 895	21 895	21 895
Overføringsutgifter	6 630	6 118	6 088	6 088	6 088	6 088
Finansutgifter	1 761	1 220	1 220	1 220	1 220	1 220
Sum Driftsutgifter	**138 433**	**129 637**	**126 664**	**122 024**	**121 599**	**121 434**
Driftsinntekter						
Refusjoner	-5 185	-1 937	-1 937	-1 937	-1 937	-1 937
Overføringsinntekter	-20 533	-90	-90	-90	-90	-90
Sum Driftsinntekter	**-25 718**	**-2 027**	**-2 027**	**-2 027**	**-2 027**	**-2 027**
Sum	**112 715**	**127 610**	**124 637**	**119 997**	**119 572**	**119 407**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**120 255**	**120 255**	**120 255**	**120 255**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	-31	-31	-31	-31
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	1 384	1 384	1 384	1 384
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	29	29	29	29
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	421	421	421	421
Organisasjonsjustering Flyktningetjenesten	9 752	9 752	9 752	9 752
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**11 556**	**11 556**	**11 556**	**11 556**
Konsekvensjusteringer	**11 556**	**11 556**	**11 556**	**11 556**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**131 811**	**131 811**	**131 811**	**131 811**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Driften ved institusjonen Gyda omstruktureres	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Innsparingstiltak	**-3 000**	**-6 000**	**-6 000**	**-6 000**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26	76	76	76	76
HØP 2027-2030: Integreringstilskudd og rammefordeling enslig mindreårige	-4 357	-5 997	-6 422	-6 587
Statsbudsjett 2027: Bedre vern av barn i institusjon	106	106	106	106
Sum Nye tiltak	**-4 175**	**-5 815**	**-6 240**	**-6 405**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-7 175**	**-11 815**	**-12 240**	**-12 405**
Ramme 2027-2030	**124 637**	**119 997**	**119 572**	**119 407**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Driften ved institusjonen Gyda omstruktureres

Endre driften på Gyda i sin nåværende form som institusjon. Halvårseffekt i 2027.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Avtale om langvakter helg, jfr. KST-021/26

Fra 01 mars 2026 gjelder særavtale der arbeidstakere innenfor helse- og omsorgs- og barneverntjenesten i kommuner som er medlemmer i KS' arbeidsgivervirksomhet får utbetalt 500 kr pr. vakt.

HØP 2027-2030: Integreringstilskudd og rammefordeling enslig mindreårige

For 2026 ble Larvik kommune anmodet om 0 bosettinger av enslig mindreårige. Dersom vi legger dette til grunn videre i økonomiplanperioden vil integreringstilskudd og særskilt tilskudd for enslig mindreårige bli redusert. Tilsvarende må også kostnadene reduseres.

Statsbudsjett 2027: Bedre vern av barn i institusjon

Som følge av endringer i barnevernsloven er det forventet en økning i antall saker til behandling i barnevernet. Forventet økning fordeles gjennom rammetilskuddet.

Fellesfunksjon Oppvekst

Virksomheten består av

- Kommunalsjef
- Barnehagemyndighet inkluderer tilskudd til private barnehager og spesialpedagogiske tiltak (barnehageloven §§ 31 og 37)

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	10 679	10 562	16 560	16 560	16 560	16 560
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 629	386	1 334	1 334	1 334	1 334
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	221 316	233 075	252 476	256 706	253 226	253 226
Overføringsutgifter	2 695	1 936	1 936	1 936	1 936	1 936
Finansutgifter	355	202	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**236 674**	**246 161**	**272 306**	**276 536**	**273 056**	**273 056**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	0	-300	-300	-300	-300	-300
Refusjoner	-5 834	-3 780	-3 780	-3 780	-3 780	-3 780
Overføringsinntekter	-6 666	-4 101	-4 078	-4 078	-4 078	-4 078
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-974	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-13 474**	**-8 180**	**-8 158**	**-8 158**	**-8 158**	**-8 158**
Sum	**223 200**	**237 980**	**264 149**	**268 379**	**264 899**	**264 899**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**239 567**	**239 567**	**239 567**	**239 567**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	70	70	70	70
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 SPK	44	44	44	44
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	192	192	192	192
Lønnsoppgjøret 2026 spes ped	914	914	914	914
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**1 221**	**1 221**	**1 221**	**1 221**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
Barnehagemyndighet VH 47 - spes.ped tildeling VH 42	1 521	1 521	1 521	1 521
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**1 521**	**1 521**	**1 521**	**1 521**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	0	0	0	0
Sum Budsjettekniske justeringer	**0**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**2 742**	**2 742**	**2 742**	**2 742**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**242 309**	**242 309**	**242 309**	**242 309**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Barnehagestruktur	2 170	6 400	2 920	2 920
Sum Innsparingstiltak	**2 170**	**6 400**	**2 920**	**2 920**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Bevilgning midler tilvenning i vann for skolestartere i barnehage	250	250	250	250
HØP 2027-2030: Midler til videreutdanning	400	400	400	400
HØP 2027-2030: Rammeendring, tilskuddsberegning 2027	11 020	11 020	11 020	11 020
HØP 2027-2030: Spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder	8 000	8 000	8 000	8 000
Sum Nye tiltak	**19 670**	**19 670**	**19 670**	**19 670**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**21 840**	**26 070**	**22 590**	**22 590**
Ramme 2027-2030	**264 149**	**268 379**	**264 899**	**264 899**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Barnehagestruktur
Nedleggelse av Hvarnes og Rødbøl barnehage fra 1.8.27.

Dette vil medføre en innsparing på ledelsesressurser, byggkostnader og potensiell innsparing som følge av optimalisering av bemanning som følge av større barnehager.
Endringen i struktur vil medføre en endring i tilskuddssatsene til private barnehager. Selve tilskuddssatsen estimeres til å bli lavere enn dagens sats, men tilskudd skal betales ut til flere barn i private barnehager. De første to årene vil kommunen betale tilskudd til flere barn i de private barnehagene uten at strukturendringen reflekteres i tilskuddsberegningen. Dette skyldes at tilskuddsberegningen beregnes basert på kommunens årsregnskap to år tilbake i tid.
På sikt kan det komme ytterligere innsparinger som følge av lavere behov for vaktmestertjenester på eiendommene. Dette må sees i sammenheng med øvrige struktursaker og arealeffektivisering.

Dette er en avledet økonomisk gevinst. Dersom tiltaket for barnehagestruktur ikke vedtas, bortfaller grunnlaget for denne innsparingen, og beløpet må tilføres rammen igjen for å opprettholde forsvarlig drift.

Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder (Oppvekst og Samfunn og miljø). Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer begge barnehagene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse. Økonomiplantiltaket i driftsbudsjettet har også tilsvarende effekt på investeringsprosjekt "Barnehagestruktur", hvor inntektene i investeringsbudsjettet er gjensidig avhengig av økonomiplantiltaket.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Bevilgning midler tilvenning i vann for skolestartere i barnehage
Iht saksdokument 1.rapportering 2026: Tidligere år har dette tiltaket blitt finansiert gjennom statlige tilskuddsmidler, men tilskuddet ble avsluttet i 2026. For å sikre at skolestartere får den nødvendige tryggheten i vann før de begynner i grunnskolen, bevilges det kr 250 000. Budsjettet foreslås derfor økt med 0,25 mill kr.

HØP 2027-2030: Midler til videreutdanning
Endret regelverk for tilskudd fra Udir til videreutdanning for ansatte i barnehagene avhenger at barnehagene betaler 25 % egenandel. Budsjettramme til egenandel delegeres til Barnehagemyndigheten, som tildeler midlene basert på øvrig tilskudd, til de kommunale og private barnehagene.

HØP 2027-2030: Rammeendring, tilskuddsberegning 2027
Årlig justering av estimert tilskuddsberegning private barnehager, basert på oppdaterte beregninger av tilskuddssatser. Estimatet blir oppdatert ved 1. rapportering, når endelig barnetall er kjent.

HØP 2027-2030: Spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder
Jf. KST-140/26, Kommunen har et overordnet ansvar for å fatte enkeltvedtak og sørge for at barn får den spesialpedagogiske hjelpen de har rett på. Dette gjelder uavhengig av om hjelpen gis i kommunale eller private barnehager. For å følge opp vedtak fra Statsforvalteren og Utdanningsdirektoratet, ivareta kommunens lovpålagte oppgaver og opprettholde det vedtatte forebyggende arbeidet for barn under opplæringspliktig alder, videreføres dagens modell.

Samfunn og miljø

Tjenesteområdet består av

Samfunn og miljø er en viktig bidragsyter til alle deler av Larviksamfunnet, og skal bidra til å tenke nytt om hvordan velferd skapes innenfor tjenesteområdene. Tjenesteområdet består av virksomhetene Samfunnsutvikling, Samfunnsforvaltning, Kommunalteknikk, Eiendom, Brann og redning og Fellesfunksjon Samfunn og miljø.

Tjenesteområdet skal bidra til god næringsutvikling, skape en mer helhetlig og koordinert kommunal planlegging og forvaltning av kommunens samlede ressurser, og arbeider blant annet med:

- Overordnede samfunnsutviklingen og legge til rette for et helhetlig, strategisk og kunnskapsbasert arbeid innen miljø, by- og lokalsamfunnsutvikling.
- Reguleringsplaner, byggesak, landbruk og geodata for å jobbe mer helhetlig, koordinert og effektivt på tvers av tjenestene.
- Øke kommunens innsats rettet mot næringslivet og næringslivsaktører.
- Styrke eiendomsforvaltning og kommunens evne til å gjennomføre nødvendige bygge- og investeringsprosjekter, og samordne drift og vedlikehold av bygg, eiendommer, park- og grøntanlegg, vei, vann og renovasjon.

Beløp i 1000

Netto driftsramme per enhet

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kommunalteknikk	-37 819	-55 764	-56 880	-101 644	-138 083	-141 798
Brann og redning	44 779	46 662	53 787	53 984	54 692	56 014
Eiendom	72 050	75 934	79 316	76 678	80 088	73 568
Fellesfunksjon Samfunn og miljø	21 165	21 221	23 177	22 717	12 784	12 784
Samfunnsutvikling	19 229	19 716	16 377	16 377	16 377	16 377
Samfunnsforvaltning	19 391	26 146	26 725	26 475	26 475	26 475
Sum	**138 794**	**133 916**	**142 502**	**94 587**	**52 333**	**43 420**

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

Prosjekt-kode	Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Øvrige år			
		2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2031	2032	2033	2034
	Kommunalteknikk												
01560	Nye Led gatelys og oppgradering fortau	1 500	0	1 500	0	1 500	0	1 500	0	1 500	1 500	1 500	1 500
01592	Kvartalslekeplasser	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	1 000	1 000	1 000
01652	Kvelde avløpsrenseanlegg	155 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01657	Berviveien AC	0	0	8 000	0	12 000	0	6 000	0	0	0	0	0
01685	Lillevik RA - sekundærrensing og nitrogenfjerning	300 000	0	288 000	0	150 000	0	50 000	0	0	0	0	0
01704	Utskifting av råtne veistolper	1 000	0	2 000	0	1 000	0	3 000	0	3 000	3 000	3 000	3 000
01705	Oppgradering av veier ifm. VA prosjekter	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	4 000	4 000	4 000
01711	Tiltak park- og friområder i forbindelse med rehabiliteringsplaner	500	0	500	0	500	0	500	0	500	500	500	500
01716	Fagerli - Seierstad ny vannledning	5 000	0	29 740	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01719	Hølen Pumpestasjonen forprosjektet	48 000	0	48 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01745	Stavern gamle fyllplass strandsone	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prosjekt-kode	Investeringsprosjekter	Økonomiplan 2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	Øvrige år 2031	2032	2033	2034
01762	Hallevannet oppgradering av dam	2 000	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01763	Etablere nytt Tyskhus vannverk	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01764	Fagerli riving av to høydebasseng	0	0	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01765	Svarstad - reduksjon av vanntrykk	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01766	Hem - Sandtra avløp i sykkelvei	2 000	0	16 000	0	16 000	0	0	0	0	0	0	0
01768	Robotgressklipper KMT	0	0	0	0	0	0	1 000	0	0	0	0	0
01773	Torstrand VVA etappe 1	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000	4 000	4 000	4 000
01901	Rehabilitering vann	74 000	0	66 000	0	68 000	0	70 000	0	72 000	74 000	76 000	0
01903	Rehabilitering avløp	81 000	0	73 000	0	75 000	0	78 000	0	80 000	82 000	85 000	0
01907	Veiformål	10 000	0	10 000	0	10 000	0	10 000	0	10 000	10 000	10 000	10 000
01908	Utslippstillatelsen avløp	3 100	0	3 200	0	3 300	0	3 400	0	3 500	3 600	3 700	0
01909	Avløp, tilknytning boliger og hytter	0	0	8 000	0	12 000	0	6 000	0	0	7 000	7 000	0
01910	Vann og avløp, biler og maskiner	3 200	0	3 200	0	3 400	0	3 400	0	3 600	3 600	3 700	3 800
MP-143	Ugresskoker park/vei	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Kommunalteknikk	**704 100**	**0**	**601 140**	**0**	**361 700**	**0**	**241 800**	**0**	**183 100**	**194 200**	**199 400**	**27 800**
	Eiendom												
04010	Brannstasjonen	0	0	38 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04170	Rehabilitering Gamle Mesterfjellet skole	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04180	Hanna Winsnesvei 5 - Boliger for unge med funksjonsnedsettelse	53 000	-23 000	0	-24 000	0	0	0	0	0	0	0	0
04220	Torget 1 - Ombygging	16 000	0	120 000	0	124 411	0	0	0	0	0	0	0
04226	Rekkevik sykehjem - Ombygging til omsorgsleiligheter	30 000	0	18 000	0	0	-16 000	0	0	0	0	0	0
04255	Martineåsen omsorgssenter	50 000	0	215 000	-151 500	431 000	0	177 500	-151 500	0	0	0	0
04508	Kjøkken Yttersølia sykehjem	1 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04885	Ny legevakt	20 000	0	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04904	Rammebevilgning - oppgraderinger kommunale bygg	8 000	0	17 000	0	30 000	0	22 000	0	22 000	22 000	22 000	22 000
04908	Rammebevilgning - oppgradering skolebygg	17 600	0	17 600	0	17 600	0	17 600	0	17 600	17 600	17 600	17 600
04928	Oppgradering av skolebygg	30 000	0	20 000	0	5 000	0	0	0	0	0	0	0
MP-144	Fysisk sikring eiendommer	1 000	0	1 000	0	500	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Eiendom	**276 900**	**-23 000**	**516 600**	**-175 500**	**608 511**	**-16 000**	**217 100**	**-151 500**	**39 600**	**39 600**	**39 600**	**39 600**
	Fellesfunksjon Samfunn og miljø												
04013	Kongegt 1 - Salg av bygg	0	0	0	-5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
04309	Tollboden - Salg av eiendom	0	0	0	0	0	0	0	-8 000	0	0	0	0
04310	Romberggt. 4 - Salg av eiendom	0	-15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04910	Salg av eiendom - arealeffektivisering	1	-5 000	1	-15 000	1	-15 000	1	0	1	1	1	1
MP-145	Barnehagestruktur	-5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Fellesfunksjon Samfunn og miljø		**-4 999**	**-20 000**	**1**	**-20 000**	**1**	**-15 000**	**1**	**-8 000**	**1**	**1**	**1**	**1**
	Samfunnsutvikling												
04162	Byutvikling investering	1 200	0	1 200	0	1 200	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Samfunnsutvikling	**1 200**	**0**	**1 200**	**0**	**1 200**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for tjenesteområdet

Nye Led gatelys og oppgradering fortau

Investeringer til led-lys og oppgradering av fortau.

Kvartalslekeplasser

Opprusting/renovering av kvartalslekeplasser.

Kvelde avløpsrenseanlegg

Prosjektet består av renseanlegg i Kvelde med overføringsledninger fra Steinsholt, via Berganmoen, over til Hvarnes og ned til Kvelde. De eksisterende 3 renseanlegg blir da erstattet med pumpestasjoner.

Berviveien AC

Den kommunale hovedvannledningen langs Berviveien skal skiftes ut. Det legges nytt avløpssystem i samme trasé som den nye vannledningen. Det skal også tilrettelegges for økt tilknytning. Prosjektet er utsatt og forventes utført i perioden 2028 - 2030.

Lillevik RA - sekundærrensing og nitrogenfjerning

Eksisterende Lillevik renseanlegg anlegg er bygd i 2000/2001 og er et mekanisk/kjemisk renseanlegg. Lillevik renseanlegg har krav om at 90 % av fosforet skal fjernes fra avløpsvannet. Fosforet blir igjen i slammet som spres på jordbruksarealer.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har kommet med krav til Lillevik renseanlegg at avløpsvannet skal renses for organisk stoff (sekundærrensing). Dette er et nytt krav og det må bygges et nytt rensetrinn. Fristen er 31.12.2027. Lillevik renseanlegg har i flere år klart å fjerne en god del av det organiske stoffet. Årsaken til det er blant annet at anlegget har stor kapasitet i forhold til belastingen. Evnen til å fjerne organisk stoff er relativt god selv om anlegget er bygd for bare å fjerne fosfor.

Sak om nye rensetrinn på Lillevik renseanlegg ble vedtatt i Kommunestyret 10.05.2023 (sak 071/23). Lillevik renseanlegg oppgraderes med sekundærrensing og nitrogenfjerning, hvor begge rensetrinn bygges samtidig. Det er vedtatt en kostnadsramme på 893 mill. Det er sendt søknad til Statsforvalteren om utsatt frist til 31.12.2029.

Kostnader for bygging av nitrogenrensing og sekundærrensing i et trinn er politisk behandlet. Og det er vedtatt en kostnadsramme på 893 mill kr. Kostnadsrammen er prisjustert i kommunalteknisk plan 2026 - 2033. Kommunen har søkt Statsforvalteren om utsatt frist, som er forlenget til 31.12.2029. Ny prisjustert totalramme i HØP 2027-2030 er 1,029 mrd kr. Beløpet er uten innledende planlegging før 2025.

Utskifting av råtne veistolper

I 2022 ble det gjennomført en lovpålagt råtekontroll, som avdekket veilysstolper som må byttes ut. Det settes av midler i årene fremover for å skifte ut og oppgradere alle stolper og anlegg i områder med dårlig standard eller enkeltstolper.

Oppgradering av veier ifm. VA prosjekter

Det skal gjennomføres mange store vann- og avløpsprosjekter hvor det er behov for vesentlige oppgraderinger av kommunale veier, gang- og sykkelveier og fortau.

Tiltak park- og friområder i forbindelse med rehabiliteringsplaner

Tiltak i prioriterte parker og friområder.

Fagerli - Seierstad ny vannledning

Kommunestyret har vedtatt å være medlem i Vestfold vann IKS. Midlene som er budsjettert går til bygging av overføringsledning fra Seierstad til Fagerli høydebasseng.

Hølen Pumpestasjonen forprosjektet

Her budsjetteres gjennomføring av tiltaket i henhold til kommunalteknisk plan 2026 - 2033. Hølen pumpestasjon er et sentralt knutepunkt i avløpssystemet i Lillevik rensedistrikt. Om lag ⅔ av alt avløpsvannet som renses ved Lillevik RA pumpes dit via sjøledning fra Hølen. Pumpestasjonen mottar avløpsvann fra et område som strekker seg fra Farriseidet i vest til Danebo i nord og Kjerringvik i øst. Dagens pumpestasjon har kjente driftsutfordringer som følge av utilstrekkelig pumpekapasitet og redusert kapasitet på pumpeledningen fra Hølen til Lillevik. Det er i tillegg vurdert at sikkerheten ved rørbrudd er for dårlig ivaretatt ved å kun ha én overføringsledning mot Lillevik. Tiltaket inkluderer ombygging og oppgradering av pumpestasjonen samt anleggelse av ny sjøledning fra Sukkersletta til Lillevik.

Stavern gamle fyllplass strandsone

Tiltaket skal dekke til tidligere forurensing og etablere en tursti.

Hallevannet oppgradering av dam

Larvik kommune har ansvaret for regulering av Hallevannet for å sikre minstevannføring i Halleelva. Det ble i 2022 utført en utredning av dammen, som konkluderer med et behov for omfattende oppgradering av dammen for å lukke avvik fra Damsikkerhetsforskriften.

Etablere nytt Tyskhus vannverk

Vannbehandlingen er mangelfull og vannet som leveres abonnentene har for høyt fargetall. I tillegg er det behov for større oppgraderinger av eksisterende anlegg, blant annet utskifting av eksisterende trykktank og modernisering av UV-anlegg. Det er vinteren 2025 igangsatt et forprosjekt for å se på muligheten for å erstatte dagens anlegg med et vannbehandlingsanlegg basert på grunnvann. Hensikten er å få etablere et anlegg som er mer kostnadseffektivt og som gir abonnentene et bedre og tryggere drikkevann.

Fagerli riving av to høydebasseng

På Fagerliåsen er det i dag tre høydebasseng, et fra 1982 med volum på 12 000 m3 , og to basseng fra 1950-tallet med volum på 4 000 m3 hver. De to gamle bassengene har veldig kort restlevetid. I 2026 og 2027 skal Vestfold Vann IKS bygge nytt høydebasseng på Fagerliåsen med volum på 12 000 m3 . Fra 2028 vil Vestfold Vann overta ansvaret for det nye bassenget, samt bassenget fra 1982. Bassengene fra 1950-tallet settes da ut av drift. Det foreligger skisseplaner for riving av bassengene og tilrettelegge området for allmennheten. Det er ønskelig å beholde elementer fra høydebassengene på området, og lage informasjonstavler om vannforsyningen i Larvik.

Svarstad - reduksjon av vanntrykk

Deler av ledningsnettet nord for Svarstad har svært høyt vanntrykk. Dette utgjør en risiko ved arbeid på ledningsnettet og fører også til høyere slitasje på ledninger og armatur. Det er behov for å endre dagens forsyningssystem, og det er utarbeidet ulike løsninger for å løse dette. Det er sannsynlig at det må etableres én ny kommunal trykkøkningsstasjon. Kostnadsestimatet i tabellen under inkluderer blant annet ny trykkøkningsstasjon.

Hem - Sandtra avløp i sykkelvei

Prosjektet gjennomføres samtidig som fylkeskommunen anlegger ny gang og sykkelvei. Prosjektering er planlagt utført i 2027.

Robotgressklipper KMT

Det er planlagt å kjøpe inn noen robotgressklippere som skal brukes på store plenområder.

Torstrand VVA etappe 1

I forbindelse med vann- og avløpsprosjekt på Torstrand er det ønskelig å gjennomføre et områdeløft, lignende områdeløftet på Langestrand som ble gjennomført i 2002-2005. Dette vil f.eks. omfatte trafikksikkerhetstiltak, skoleveier, veilys, parker, lekeplasser, møteplasser, gateutstyr, trær, brannsikker renovasjonsløsning osv.

Rehabilitering vann

Rammebevilgning. Midlene brukes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter for vannledninger. Oppdatert i henhold til Kommunalteknisk plan 2026 - 2033.

Rehabilitering avløp

Rammebevilgning. Midlene brukes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter for avløpsledninger. Oppdatert med tall fra Kommunalteknisk plan 2026 - 2033, vedtatt våren 2025 iht KST-115/25.

Veiformål

Midler avsatt til veiformål skal brukes til autovern, fjellsikring, maskiner i Kommunalteknikk, oppgradering av vei i forbindelse med VVA-prosjekter.

Utslippstillatelsen avløp

Løpende rehabilitering av kommunens 120 kloakkpumpestasjoner

Avløp, tilknytning boliger og hytter

Midlene brukes ved tilrettelegging for å øke privat tilknytning i grisgrendte strøk.

Vann og avløp, biler og maskiner

Biler og maskiner skiftes ut etter en plan. Hovedregelen er at maskiner må være minst 10 år gamle før de skiftes ut.

Brannstasjonen

Deler av brannstasjonen bygges om i forbindelse med at sivilforsvaret flytter ut, og Vestfold brann og redning IKS tar arealet i bruk. Larvik kommune er i henhold til nye forskrifter for branntjeneste pålagt å legge til rette for garderobefasiliteter som ivaretar kravene til skitten og ren sone med tilhørende fasiliteter for vask av forurenset tøy og utstyr. I den forbindelse må det gjøres en større ombygging for å ivareta lovkravene. Bygget eies av Larvik kommune og leies ut til Vestfold brann og redning IKS.

Kongegt 1 - Salg av bygg

Salg av Kongegt. 1 ble vedtatt i KST- 057/22.

Byutvikling investering

Larvik kommune og Vestfoldmuseene står sammen om det felles prosjektet som har fått navnet: Akantus - herregården, hagen og omgivelsene. Den felles ambisjonen for Akantusprosjektet er å fremheve Larvik og styrke grevskapshistorien gjennom forskning og formidling, som attraksjon, en kraft i byutviklingen og som en samskapingsarena. Finansiering av restaurering av kulturminne Herregården, samt gjenskaping av den historiske hagen finansieres igjennom tildelte midler fra Vestfold og Telemark Fylkeskommune, Sparebankstiftelsen DnB og BV, fra Staten og gavemidler fra Herregårdens venner. Finansiering av rehabilitering av Gamle Mesterfjellet skole er lagt i Larvik kommune sitt investeringsbudsjett. Investeringsmidlene benyttes på reguleringsarbeidene for området.

Rehabilitering Gamle Mesterfjellet skole

Ombygging gamle Mesterfjellet skole er i gjennomføringsfase, og vil bli ferdigstilt i 2027. Bygget skal benyttes av Larvik museum, Verket og frivilligheten. Prosjektet er Larvik kommunes største bidrag inn i fellesprosjektet Akantus som vi samarbeider om med Vestfoldmuseene IKS.

Hanna Winsnesvei 5 - Boliger for unge med funksjonsnedsettelse

Det er tatt et initiativ fra en foreldregruppe som ønsket å opprette bolig for 12 unge mennesker med funksjonsnedsettelse som i dag bor på ulike adresser i Larvik kommune. Ved å opprette boligen effektiviseres ressursbruken for virksomhet Bo og aktivitet (BOA) i Helse og mestring og det bidrar til bedre tjenester for den enkelte bruker. Husbanken har gitt forhåndsgodkjenning for prosjektet, og rivearbeidene av den gamle barnehagen påbegynnes Q1 2027. Det bygges deretter 12 boenheter med fellesareal. Etter oppføring skal boligene selges til beboerne.

Torget 1 - Ombygging

Det er gjennomført forprosjekt for Torget 1 som ble vedtatt politisk i kommunestyret. Det pågår nå regulering av eiendommen, og når dette er klart vil fase 1 lyses ut. I henhold til vedtak KST-097/26 skal forprosjekt for Torget 1 legges til grunn for videre prosjektering og bygging av nytt rådhus og hovedbibliotek for Larvik kommune. Prosjektet omfatter totalrehabilitering av eksisterende bygningsmasse samt et tilbygg, med et totalt bruttoareal (BTA) på 6 337 m², bruksareal 5 830 (BRA) m². Prosjektet skal gjennomføres som en samspillsentreprise. Før saken legges frem for politisk behandling og vedtak for gjennomføring skal ekstern kvalitetssikring av økonomi og kalkyle gjennomføres. Det vil etableres en plan for byggeperioden og lokalt næringsliv i forbindelse med en eventuell gjennomføring av prosjektet.

Rekkevik sykehjem - Ombygging til omsorgsleiligheter

Rekkevik sykehjem er avviklet, og det er pågående arbeid med prosjektering av nye omsorgsleiligheter for unge med funksjonsnedsettelser. Investeringen inngår som en del av omstrukturering innenfor helse. 16 sykehjemsplasser bygges om til 8 stk omsorgsleiligheter.

Martineåsen omsorgssenter

Utbygging av nytt sykehjem på Veldre er påbegynt. Drivhusene på eiendommen er revet høst 2026, det er tegnet skisseprosjekt og arbeidene med reguleringsplanen er godt i gang. Prosjektet er tenkt gjennomført i 2 byggetrinn. Byggetrinn 1 er planlagt gjennomført i perioden 2027-2030, her vil det bygges 10-11 000 m2 bygningsmasse, som inneholder 120 beboerplasser, 50 dagsenterplasser, mottaksområde med et cafehjørne og fasiliteter for ansatte. Ferdig utbygd vil Martineåsen ha kapasitet til over 250 beboerplasser. Investeringsmidler til inventar ligger som egen investering. Øvrig informasjon, se KST-139/22: Endringer i planlagte nye institusjonsplasser og boliger med heldøgns helse- og omsorgstjenester, KST-171/23: Oppstarts-sak, heldøgns omsorgsplasser - plassering, KST-029/24: Kjøp av tomt til heldøgns omsorgsplasser, KST-143/26 Martineåsen omsorgssenter - Utvidet prosjekt byggetrinn 1 og neste saksfremstilling i KST 11.11.26; Martineåsen videre fremdrift, jf HET-034/26.

Tollboden - Salg av eiendom

Tiltaket står på vent til utredning av Indre havn er ferdigstilt.

Romberggt. 4 - Salg av eiendom

Blir vurdert i forbindelse med prosjekt arealeffektivisering.

Kjøkken Yttersølia sykehjem

Utbedring av kjøkkenet på Yttersølia sykehjem.

Ny legevakt

I henhold til KST-007/26 skal det inngås samspillskontrakt for ny legevakt etter at reguleringsplanen er vedtatt. Denne er nå vedtatt, se KST-119/26. Anbudskonkurransen forberedes nå, og man jobber for å kunne gjennomføre prosjektet i 2027/2028 som planlagt. Etter fase 1 av samspill vil ny sak løftes til kommunestyret for endelig avgjørelse. Investeringsmidler til inventar ligger som egen investering.

Rammebevilgning - oppgraderinger kommunale bygg

Rammebevilgning til oppgradering av kommunale bygg. Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter iht. kommunens vedlikeholdsplaner og vedlikeholdssystem.

Rammebevilgning - oppgradering skolebygg

Nærmere halvparten av registrert vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg er pr. i dag knyttet til skoler. Det avsettes årlige midler til oppgradering av skolebygg. Virksomhet eiendom vil i de kommende årene søke å knytte rammebevilgningen sammen med prosjektet "oppgradering av skolebygg" slik at man får gjort tiltak som utskifting av vinduer, oppgradering av ventilasjon mm. samtidig som man oppgraderer klasserommene.

Salg av eiendom - arealeffektivisering

Samlepost for antatt salg av eiendommer i strategiperioden. Her inngår både næringstomter, boligtomter og bebygde eiendommer.

Oppgradering av skolebygg

Prosjektet er i gjennomføringsfasen. I løpet av 2026 ble skolegården på Brunla ungdomsskole fornyet, slik at denne nå er universelt utformet, og tilrettelagt med en rekke nye apparater og aktiviteter. Det er oppgradert 1. og 2. klasserom på Berg, Jordet, Kvelde, Lardal, Sky, Tjodalyng og Østre Halsen. Dette arbeidet vil fortsette i 2027 med oppgraderinger av 3. og 4 klasserom. I Den forbindelse vil virksomhet eiendom søke å gjøre andre oppgraderinger på de samme skolene ved bruk av rammebevilgning - oppgradering skolebygg, slik at ventilasjon og vinduer vil vurderes for det enkelte bygg sett opp mot gjeldende vedlikeholdsplan.

Ugresskoker park/vei

Den gamle ugresskokeren har gått i stykker og kan ikke repareres mer. Det må investeres i en ny.

Fysisk sikring eiendommer

Fysisk sikring av bygg for å redusere hærverk. I hovedsak kameraovervåkning.

Barnehagestruktur

Salg av barnehagebygg i forbindelse med foreslått barnehagestruktur. Investeringsprosjektet (og inntekten) er avhengig av økonomiplantiltak i driftsbudsjett. Ved justeringer i økonomiplantiltak, vil også investeringsprosjektet måtte justeres.

Gjeldende planer for tjenesteområdet

Nye planer i perioden

Kommunedelplan, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Bevaringsplan (detaljert reguleringsplan) for Nevlunghavn (oppstart 2027)

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Temaplan for næringsutvikling (oppstart 2026)
- Temaplan for bygningsstruktur tilknyttet innbyggertjenester (oppstart 2026)

Planer som rulleres i perioden

Kommuneplanens arealdel

- Kommuneplanens arealdel 2025-2037
- Kommunedelplan for Stavern by 2025-2037 (foreslås inn i Kommuneplanens arealdel)
- Kommunedelplan for Larvik by 2025 -2037 (foreslås inn i Kommuneplanens arealdel)
- Formingsveileder for Stavern by

Kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Kommunedelplan for Steinressurser 2013-2025

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Hjorteviltplanen (2026)
- Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, jfr. KST-sak 318/24

Kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner som følger opp Kommuneplanens arealdel

- Områdeplan for Tenvik
- Reguleringsplan for Martineåsen omsorgssenter
- Områdeplan for Martineåsen
- Plan for utvikling av Knutepunkt Larvik og indre havn
- Regulering av Gamlebyen: Herregården, hageanlegget, Larvik museum
- Reguleringsplan for Herland elvepark

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Plan for kulturminner og kulturmiljøer 2024-2040 (KST-sak 304/24)
- Bypakke Larvik (inkludert Mobilitetsplan for Larvik (Jfr. KST-109/26))
- Trafikksikkerhetsplan 2026-2029 (KST-196/26)
- Kommunalteknisk plan 2026-2033
- Temaplan for innbyggertjenester, jfr. KST-144/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)
- Kommundelplan for naturmangfold (2025-2037) KST-317/24
- Reguleringsplan for Skjærsjø, KST-118/26

Videreføres inntil ny temaplan for næringsutvikling er vedtatt:

- Næringsplanen og næringsplanens handlingsprogram

Videreføres inntil ny temaplan for bygningsstruktur knyttet til innbyggertjenester er vedtatt:

- Eiendomsstrategi

Andre planer

- Veteranplan
- Detaljreguleringsplan Sikatomta Godsterminal, jfr. KST-236/25
- Temaplan for anskaffelse, jfr. KST-145/26
- Vedlikeholdsplan formålsbygg 2022-2025 (til behandling desember 2026)
- Mobilitetsplan (Jfr. KST-109/26)
- Overordnet plan for Bypakke Larvik - Fase 1

Måltabell for området

Hovedmål	Delmål
KPS 1: Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats	Boligutbygging skjer innenfor tettstedsavgrensningene for Larvik by, Stavern by og prioriterte lokalsentre med nærmiljøfunksjoner
	Kom.tek.plan Kommunalteknisk anlegg - Vi skal opprettholde og utvikle infrastruktur
	Kom.tek.plan Vei og trafikk - Vi sikrer god framkommelighet
	Vi bruker offentlige funksjoner som motor i byutviklingen
	Vi er en trafikksikker kommune
	Vi har et bærekraftig og konkurransedyktig næringsliv
KPS 2: Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper	Kom.tek.plan Kommunalteknisk anlegg - Vi skal beskytte Larvikssamfunnets grunnleggende tekniske funksjoner
	Kom.tek.plan Park- og friområder - Vi gjør det trivelig å ferdes i kommunens grønne områder
KPS 3: Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det	
KPS 4: Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket	KEP1: Vi skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn
	Kom.tek.plan Avløp - Vi overholder krav og miljømål for avløp
	Kom.tek.plan Renovasjon - Vi leverer brukervennlige og samfunnsøkonomiske kildesorterings- og behandlingsløsninger
KPS 5: Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner	KDP naturmangfold 1: I Larvik benytter vi kunnskap og virkemidler på en måte som styrker livsbetingelser for ønskede arter og natur
	KDP naturmangfold 2: I Larvik integrerer vi verdien av økosystemer og biologisk mangfold i alle planprosesser
KPS 6: Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap	KEP2: Vi skal redusere vår klimarisiko
	Kom.tek.plan Vann - Vi leverer nok, godt, trygt, effektiv vann til alle

Oppdrag for området

Oppdrag	Beskrivelse
Innbyggerkraft	Vi mobiliserer innbyggerkraft gjennom samarbeid med frivilligheten, næringslivet og på tvers av kommunens virksomheter. Vi er en pådriver i utviklingen av nærmiljø og tjenestesonene,- når vi lykkes oppstår kraftsentre. Alle avdelinger skal delta aktivt i drift av tjenestesoner og kraftsentre. Det gjøres ved at hver avdeling skal i løpet av 2027 gjennomføre/delta i minst ett nytt konkret utviklingstiltak på tvers av sektorer og/eller med lokalsamfunnet, med et av kraftsentrene som utgangspunkt. Formålet er å styrke synergier på tvers, og mobilisere innbyggerkraften. Vi skal finne de gode løsningene for utvikling av Larvik samfunnet og ulike forvaltningsoppgaver sammen med innbyggerne og næringsliv.
KEP: Vi skal bruke vårt handlingsrom til å fremme et klimasmart landbruk i Larvik	Klima- og miljøinnsats i landbruket med effektiv tilskuddsforvaltning, oppfølging av regionale miljøkrav og aktiv veiledning.
KEP: Vi skal drive klimasmart forvaltning og prosjektstyring på våre bygg og anlegg	Optimalisering av energi og klimaeffektiv i drift og prosjekter innen bygg, anlegg, areal og idrettsanlegg.
KEP: Vi skal gjennomføre klimasmarte anskaffelser	Systematiske klima- og miljøkrav i relevante anskaffelser innen eiendomsforvaltning og kommunalteknikk for å kutte direkte og indirekte utslipp.
KEP: Vi skal ha klimasmart arealforvaltning, blant annet ved å bruke plan- og bygningsloven som verktøy	Bærekraftig areal- og infrastrukturutvikling basert på samordnet areal- og transportplanlegging, nullvekst i biltrafikk, klima- og naturhensyn og effektiv ressursbruk.

Oppdrag	Beskrivelse
KEP: Vi skal jobbe målrettet med klimakommunikasjon i Larvik	Kunnskapsdeling, holdningsarbeid og klimakommunikasjon for å skape lokalt engasjement.
KEP: Vi skal legge til rette for klimasmarte valg i arbeidshverdagen til våre ansatte	Intern ressurs- og avfallsoptimalisering gjennom økt sorteringsgrad og gjenbruk.
KEP: Vi skal legge til rette for klimasmarte valg i hverdagen	Tilrettelegging for klimasmarte hverdagsmønstre gjennom kildesorteringsløsninger, gjenbruk/deling og trygg, miljøvennlig mobilitet for alle generasjoner.
KEP: Vi skal søke eksterne tilskudd til å gjennomføre oppdrag i denne planen og klimatiltak i klimabudsjettet	Aktiv søknadsoppfølging for ekstern medfinansiering av kommunens klima- og energitiltak gjennom ordninger som f.eks. Klimasats og Enova.
KEP: Vi skal videreutvikle og forbedre klimaregnskapene og klimabudsjettene våre	Videreutvikling og styrking av kommunens klimaregnskap og klimabudsjett som styringsverktøy.
Legge til rette for åpne og inkluderende møteplasser	Vi skal legge til rette for åpne og inkluderende møteplasser. Utvikle bibliotek, kultur-, fritids- og idrettsarenaer som åpne og inkluderende møteplasser for aktivitet, fellesskap og tilhørighet. Det gjør vi ved blant annet å øke flerbruk av kommunale bygg og anlegg, utvikle åpne møteplasser på tvers av generasjoner og legge til rette for både organiserte og egenorganiserte aktiviteter (eksempelvis i samarbeid med idrettslag/frivillighet). Kultur- og idrettsarenaene skal også brukes aktivt i utviklingen av lokale kraftsentre. Videreutvikle samarbeid med Oppvekst, Nav, Helse og mestring og frivilligheten slik at flere innbyggere kan kobles til ordinære kultur-, fritids- og aktivitetstilbud som del av kommunens tidlige og forebyggende innsats.
Samarbeide for at flere fullfører utdanning, få arbeidspraksis og arbeid	Vi skal delta aktivt i arbeidet med å få flere i arbeid og øke sysselsettingsgraden. Det gjøres ved at hver virksomhet i løpet av 2027 skal etablere, gjennomføre eller delta i minst ett nytt, konkret tiltak rettet mot arbeidsinkludering (for eksempel praksisplasser, tilrettelagt arbeid eller kompetansebygging). Dette skal skje på tvers av sektorer og/eller i tett samarbeid med lokalt næringsliv og samfunnsliv. Formålet er å bryte ned siloer for å skape helhetlige løsninger som senker terskelen til arbeidslivet, styrke verdikjeden fra utenforskap til arbeid og bygge et mer inkluderende lokalsamfunn. Vi skal være åpne for å inkludere flere i vår arbeidshverdag og i størst mulig grad se om det er muligheter for å bidra til økt bruk av lærlinger og jobbtrening.
Være kommunens ambassadører i alle arbeidssituasjoner	Alle som møter oss skal oppleve at de blir tatt imot med respekt og rettferdighet - og at det er én kontaktdør inn til kommunen. Vi skal kommunisere godt med innbyggerne våre slik at de kan forstå avgjørelsene våre. Våre ansatte skal være ambassadører for kommunen - i alle arbeidssituasjoner; byggesak, renhold, skilt, vei, trafikkbetjenter - alle - i møte med innbyggerne. Være bevisst på den jobben de faktisk gjør; skape trygghet for innbyggere. Kommunens verdier skal ivaretas i vårt daglige arbeid. Eksempel: trafikkbetjenter kan motvirke ensomhet (Catharina-effekten).

Tjenesteområdets virksomheter

Kommunalteknikk

Virksomheten består av

Vann, avløp og renovasjon (VAR), vei og trafikk, park og friområder, teknisk drift Øya og prosjektavdeling.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	77 987	72 888	73 505	73 505	73 505	73 505
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	89 802	103 221	110 488	114 924	117 385	119 870
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	78 835	83 338	83 338	83 338	113 338	113 338
Overføringsutgifter	8 099	12 109	12 109	12 109	12 109	12 109
Finansutgifter	125 764	112 490	96 790	85 390	78 690	78 690
Sum Driftsutgifter	**380 485**	**384 046**	**376 229**	**369 265**	**395 026**	**397 511**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-395 786	-422 805	-417 305	-429 205	-451 905	-503 705
Refusjoner	-13 706	-12 884	-12 884	-12 884	-12 884	-12 884
Overføringsinntekter	-3 204	-1 620	-1 620	-1 620	-1 620	-1 620
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 608	-2 500	-1 300	-27 200	-66 700	-21 100
Sum Driftsinntekter	**-418 304**	**-439 809**	**-433 109**	**-470 909**	**-533 109**	**-539 309**
Sum	**-37 819**	**-55 764**	**-56 880**	**-101 644**	**-138 083**	**-141 798**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**-24 124**	**-24 124**	**-24 124**	**-24 124**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	-32 881	-32 881	-32 881	-32 881
Komp KMT og Brann lønnsoppgjør andre elementer 2026	166	166	166	166
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	686	686	686	686
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	805	805	805	805
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**-31 223**	**-31 223**	**-31 223**	**-31 223**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
VAR gebyr, regulering 2025	-10 050	-10 050	-10 050	-10 050
VAR gebyr, regulering 2026	-19 137	-59 465	-43 634	-43 634
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-29 187**	**-69 515**	**-53 684**	**-53 684**
Budsjettekniske justeringer				
VAR gebyr, regulering 2027	26 854	20 418	-31 852	-35 567
Sum Budsjettekniske justeringer	**26 854**	**20 418**	**-31 852**	**-35 567**
Konsekvensjusteringer	**-33 556**	**-80 320**	**-116 759**	**-120 474**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**-57 680**	**-104 444**	**-140 883**	**-144 598**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Slå av gatelys	-200	-200	-200	-200
Sum Innsparingstiltak	**-200**	**-200**	**-200**	**-200**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Øke bevilgning vedlikehold av veier snøbrøyting	1 000	3 000	3 000	3 000
Sum Nye tiltak	**1 000**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**800**	**2 800**	**2 800**	**2 800**
Ramme 2027-2030	**-56 880**	**-101 644**	**-138 083**	**-141 798**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Slå av gatelys

Dagens praksis er å slå av gatelysene tirsdag til fredag. I dette tiltaket vil vi også slå av gatelys natt til mandag. Lysene vil fremdeles være på natt til lørdag og søndag. Ved å redusere med en dag sparer kommunen strøm, men får større slitasje på armaturene.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Øke bevilgning vedlikehold av veier snøbrøyting

Brøytebudsjettet har ikke blitt regulert på flere år, samtidig som kostnadene til snøbrøyting har økt. I 2022 ble det inngått nye brøytekontrakter for perioden 2022–2027. Dette medførte blant annet økning i både beredskapstillegget og timeprisene for de enkelte brøyterodene som utføres av private entreprenører.

I 2027 skal brøyterodene konkurranseutsettes på nytt. Det må forventes at kostnadene vil øke ytterligere som følge av generell pris- og kostnadsutvikling og nye kontraktspriser.

Det anbefales derfor at budsjettet for snøbrøytingsavtaler økes. En slik økning vil bidra til å sikre at kommunen har et mer realistisk budsjettgrunnlag for kommende brøyteavtaler.

Brann og redning

Virksomheten består av

Iht vedtak KST-113/25 skal Larvik brann og redning bli en del av Vestfold interkommunale brannvesen; Vestfold brann og redning IKS, fra 1.1.2027. Larvik kommune beholder bygget, med tilhørende kostnader, mens ansatte og annet utstyr overføres til IKS fra 1.1.2027, iht vedtak KST-111/26 (selskapsavtale).

Virksomheten består som en teknisk enhet, uten ansatte. Budsjettet består av tilskudd til Vestfold brann og redning IKS, samt inntekter og kostnader knyttet til bygget, som leies av IKS.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	40 127	39 479	-0	-0	-0	-0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 274	7 060	4 426	4 426	4 426	4 426
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	7 630	7 775	0	0	0	0
Overføringsutgifter	1 713	2 074	53 787	53 984	54 692	56 014
Finansutgifter	3 738	3 512	3 512	3 512	3 512	3 512
Sum Driftsutgifter	**59 481**	**59 901**	**61 725**	**61 922**	**62 630**	**63 952**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-10 840	-11 055	-0	-0	-0	-0
Refusjoner	-3 753	-2 074	-7 938	-7 938	-7 938	-7 938
Overføringsinntekter	-110	-110	-0	-0	-0	-0
Sum Driftsinntekter	**-14 702**	**-13 239**	**-7 938**	**-7 938**	**-7 938**	**-7 938**
Sum	**44 779**	**46 662**	**53 787**	**53 984**	**54 692**	**56 014**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**45 390**	**45 390**	**45 390**	**45 390**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	41	41	41	41
Komp KMT og Brann lønnsoppgjør andre elementer 2026	378	378	378	378
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	945	945	945	945
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	137	137	137	137
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	255	255	255	255
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**1 755**	**1 755**	**1 755**	**1 755**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
Strat.dok.2025-2028: Reversering tiltaket "Innsparing Larvik brann"	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-2 300**	**-2 300**	**-2 300**	**-2 300**
Budsjettekniske justeringer				
HØP 2027-2030: Overføring av Larvik brann og redning til Vestfold brann og redning IKS	8 941	9 138	9 846	11 168
Sum Budsjettekniske justeringer	**8 941**	**9 138**	**9 846**	**11 168**
Konsekvensjusteringer	**8 397**	**8 594**	**9 302**	**10 624**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**53 787**	**53 984**	**54 692**	**56 014**
Ramme 2027-2030	**53 787**	**53 984**	**54 692**	**56 014**

Eiendom

Virksomheten består av

Drift og vedlikehold, renhold og prosjekt bygg.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	84 635	80 372	74 395	74 395	74 165	73 945
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 882	3 296	11 464	8 826	12 466	6 166
Overføringsutgifter	12 493	20 443	18 814	18 814	18 814	18 814
Finansutgifter	36 618	36 485	36 519	36 519	36 519	36 519
Sum Driftsutgifter	**136 627**	**140 596**	**141 193**	**138 555**	**141 965**	**135 445**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-42 346	-42 643	-42 643	-42 643	-42 643	-42 643
Refusjoner	-22 214	-22 019	-19 234	-19 234	-19 234	-19 234
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-17	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-64 578**	**-64 662**	**-61 877**	**-61 877**	**-61 877**	**-61 877**
Sum	**72 050**	**75 934**	**79 316**	**76 678**	**80 088**	**73 568**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**72 240**	**72 240**	**72 240**	**72 240**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	580	580	580	580
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-2 557	-2 557	-2 557	-2 557
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	2 734	2 734	2 734	2 734
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	85	85	85	85
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	320	320	320	320
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**1 162**	**1 162**	**1 162**	**1 162**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet skole"	-1 445	-1 445	-1 445	-1 445
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak 108314 "KST 275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse" Eiendom arealeffektivisering"	3 000	-4 500	-4 500	-4 500
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak 108331 "Innsparing Bærekraft 2030, HET"	0	-800	-800	-800
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak 108376 "KST 001/24 Økning Innsparing Bærekraft 2030, HET"	0	-900	-900	-900
HØP 2026-2029: Motpost - for konkretisering av tiltak "KST-275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse", jf tiltak om Torget 1	0	0	9 933	9 933
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
HØP 2026-2029: Restaurering paviljongen i Bøkeskogen	-50	-50	-50	-50
Strat.dok.2025-2028: PwC ET3: Reduserte kostnader til renhold	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-2 995**	**-12 195**	**-2 262**	**-2 262**
Konsekvensjusteringer	**-1 833**	**-11 033**	**-1 100**	**-1 100**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**70 406**	**61 206**	**71 139**	**71 139**
Innsparingstiltak				
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet skole"	1 445	1 445	1 445	1 445
HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak 108314 "KST 275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse" Eiendom arealeffektivisering"	6 130	15 243	8 950	2 650
HØP 2027-2030: Arealeffektivisering spesifisering av innsparingstiltak	76	76	76	76
HØP 2027-2030: Barnehagestruktur	-203	-514	-514	-514
HØP 2027-2030: Delvis reversering av tidligere tiltak "KST 275/23 Innspæringer Eiendom"	3 600	3 600	3 600	3 600
HØP 2027-2030: Overføring av Bommestadhallen til idrettslag	-915	-915	-915	-915
HØP 2027-2030: Overføring av Stavernshallen til idrettslag	-2 023	-2 023	-2 023	-2 023
HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026	-1 601	-3 841	-3 841	-3 841
HØP 2027-2030: Strømeffektivisering	-500	-500	-500	-500
Strat.dok.2025-2028: PwC ET3: Reduserte kostnader til renhold	900	900	670	450
Sum Innsparingstiltak	**6 910**	**13 472**	**6 948**	**428**
Nye tiltak				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
HØP 2027-2030: Strøm for skolebygg	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak	**2 000**	**2 000**	**2 000**	**2 000**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**8 910**	**15 472**	**8 948**	**2 428**
Ramme 2027-2030	**79 316**	**76 678**	**80 088**	**73 568**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet skole"

Delvis reversering av tiltak 109645 "Strat.dok.2025-2028: Strukturendringer virksomhet Skole".
Beslutninger om strukturendring for grunnskolene i Larvik ble ikke gjennomført i 2025, og kan tidligst iverksettes høsten 2026. For å ivareta budsjettrammene fram til høsten 2026, reverseres deler av tiltaket. Det gjelder både grunnskolene og eiendom.
Endring 2027: I henhold til KST-031/26 ble det ingen flertall for noen av de fremlagte forslagene til skolestruktur, og det ble ingen vedtak i saken. Innsparingstiltaket må derfor reverseres.

HØP 2026-2029: Delvis reversering tiltak 108314 "KST 275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse" Eiendom arealeffektivisering"

Jf. tidligere vedtak om innsparing; tiltak 108314 "KST 275/23 Prosjekt "en økonomi i balanse" Eiendom arealeffektivisering".
Innsparingstiltakene for arealeffektivisering knyttet til kommunens eiendommer (En økonomi i balanse og Bærekraft 2030), tilsammen 12,4 mill kr har tatt lenger tid å gjennomføre enn innsparingstiltakene har tatt høyde for. Kommunedirektøren mener derfor at *deler av tiltakene* må tilbakeføres til virksomhetens budsjettrammer, mens arbeidet med arealeffektivisering pågår.
Endring 2027: Innsparingstiltaket øker fra 12,4 mill kr i 2026 til 18,4 mill kr i 2027. Innsparingstiltaket ble delvis reversert under HØP 2029-2029, men foreslås ytterligere reversert i HØP 2027-2030. Det tar lengre tid å hente ut effektene på arealeffektivisering enn først antatt. Kommunedirektøren ønsker derfor å reversere den delen av innsparingstiltaket som vil være utfordrende å løse før Torget 1 blir realisert. Kommunen har fremdeles høyt fokus på arealeffektivisering. Ved salg av eide bygg reduseres kommunens driftskostnader og vedlikeholdsetterslep. Videre får kommunen økt egenkapital ved investeringer, og dermed reduserte avdrag og rentekostnader. De største innsparingene i driftsregnskapet, og som vil falle inn under dette innsparingstiltaket, kommer ved oppsigelse av leiekontrakter. Dette innsparingstiltaket henger derfor tett sammen med realiseringen av Torget 1.

HØP 2027-2030: Arealeffektivisering spesifisering av innsparingstiltak

Spesifisering av forventet innsparing relatert til arealeffektivisering ved å sentralisere Verket og Frivillighetssentralen.
Gjensidig avhengige økonomiplantiltak: Kommunedirektøren bemerker at et annet økonomiplantiltak er avhengig av gjennomføring av dette tiltaket. Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må derfor også andre økonomiplantiltak justeres samtidig.

HØP 2027-2030: Barnehagestruktur

Nedleggelse av Hvarnes og Rødbøl barnehage fra 1.8.27.
Dette vil medføre en innsparing på ledelsesressurser, byggkostnader og potensiell innsparing som følge av optimalisering av bemanning som følge av større barnehager.
Endringen i struktur vil medføre en endring i tilskuddssatsene til private barnehager. Selve tilskuddssatsen estimeres til å bli lavere enn dagens sats, men tilskudd skal betales ut til flere barn i private barnehager. De første to årene vil kommunen betale tilskudd til flere barn i de private barnehagene uten at strukturendringen reflekteres i tilskuddsberegningen. Dette skyldes at tilskuddsberegningen beregnes basert på kommunens årsregnskap to år tilbake i tid.
På sikt kan det komme ytterligere innsparinger som følge av lavere behov for vaktmestertjenester på eiendommene. Dette må sees i sammenheng med øvrige struktursaker og arealeffektivisering.
Dette er en avledet økonomisk gevinst. Dersom tiltaket for barnehagestruktur ikke vedtas, bortfaller grunnlaget for denne innsparingen, og beløpet må tilføres rammen igjen for å opprettholde forsvarlig drift.
Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder (Oppvekst og Samfunn og miljø). Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer begge barnehagene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse. Økonomiplantiltaket i driftsbudsjettet har også tilsvarende effekt på investeringsprosjekt "Barnehagestruktur", hvor inntektene i investeringsbudsjettet er gjensidig avhengig av økonomiplantiltaket.

HØP 2027-2030: Delvis reversering av tidligere tiltak "KST 275/23 Innsparinger Eiendom"

Dette er delvis reversering av tidligere tiltak "KST 275/23 Innsparinger Eiendom" (ID-107721 fra 2024)
I forbindelse med innsparingstiltaket KST 275/23 sa kommunen opp en del serviceavtaler. Dette har medført økte kostnader til vedlikehold, og bortfall av garantier. Kommunen ser derfor behovet for å gjenskaffe disse avtalene.

HØP 2027-2030: Overføring av Bommestadhallen til idrettslag

Kommunen ønsker å overføre hallen og driftsansvaret for hallen til de lokale idrettslagene. Dette vil sikre likebehandling, da kommunen ikke drifter hallene til øvrige idrettslag i kommunen. Idrettslagene kan søke driftstilskudd på lik linje med andre idrettslag. Endringen sikrer en mer enhetlig driftsmodell i kommunen og frigjør samtidig kommunale ressurser til andre oppgaver.

HØP 2027-2030: Overføring av Stavernshallen til idrettslag

Kommunen ønsker å overføre hallen og driftsansvaret for hallen til de lokale idrettslagene. Dette vil sikre likebehandling, da kommunen ikke drifter hallene til øvrige idrettslag i kommunen. Idrettslagene kan søke driftstilskudd på lik linje med andre idrettslag. Endringen sikrer en mer enhetlig driftsmodell i kommunen og frigjør samtidig kommunale ressurser til andre oppgaver.

HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026

Kommunedirektøren ser det nødvendig å foreslå strukturendringer for tjenestene hvor vi kan dette, for å prioritere budsjettrammene til tjenester med økt behov. Kommunedirektøren foreslår å avvikle skoledrift ved følgende skoler fra 1.8.2027: Hedrum barneskole, Hvarnes skole, Langestrand skole og Valby skole, i samsvar med Kommunedirektørens forslag til vedtak i sak om skolestruktur fra mars 2026 KST-031/26. Tiltaket omfatter endring for de fire skolene, samtidig som tiltaket også påvirker PP-tjenesten og skolehelsetjenesten med tilsvarende justeringer.
På sikt kan det bli ytterligere innsparinger på eiendommene, som følge av lavere vedlikeholdsbehov. Iht. skolestruktursaken (KST-031/26) er reduserte årlige kostnader til vedlikehold som følge av redusert antall kvm på 3,5 mill kr. Denne beregningen er basert på total endring i kvm som følge av strukturendringen multiplisert med Holtenøkkelen per kvm. Holtenøkkelen er et standardisert kalkulasjons- og oppslagsverk for den norske byggebransjen, som brukes til å beregne forventet tidsbruk, priser og materialkostnader for ulike byggeprosjekter og håndverksoppgaver. Denne besparelsen legges *ikke* inn i HØP 2027-2030 på grunn av at kommunen ligger langt lavere enn Holtenøkkelen på FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), jfr. kunnskapsgrunnlaget "Ny skolestruktur i Larvik kommune 2026-2036" side 17.
Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder og virksomheter (Oppvekst og Samfunn og miljø). Samlet utgjør økonomiplantiltaket 6,332 mill kr i 2027, 15,071 mill kr i 2028 og 14,871 mill kr i 2029 og 14,771 mill kr i 2030. Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer alle fire skolene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse.

HØP 2027-2030: Strømeffektivisering

Virksomhet Eiendom vil ha et prosjekt for oppfølging av strøm. Det estimeres at kommunen kan spare 500 000 kr på dette.

Dette tiltaket er gjensidig avhengig av tiltak HØP 2027-2030: Strøm for skolebygg. Uten denne styrkingen av strømbudsjettet til kommunen vil eventuelle strømeffektiviseringer måtte gå til å dekke eksisterende strømbudsjett.

Strat.dok.2025-2028: PwC ET3: Reduserte kostnader til renhold

PwC tiltak ET3: Kommunen reduserer aktivitet og kostnader til renhold ved å redusere levert standard og ta konkrete grep for å redusere behovet for renhold i de kommunale byggene.

Endring 2027: Renhold har et innsparingstiltak som øker med 3,5 mill kr i 2027. For å kunne løse deler av dette innsparingstiltaket reduseres renhold ved at vi selger bygg via arealeffektiviseringen. Videre fjerner kommunen hovedrent på alle skolebygg, dette gir en ytterligere innsparing 2,0 mill kr. Dette vil forringe renholdet betydelig på skolene, og det vil medføre større slitasje på overflater / redusere levetid. Resterende innsparingstiltak reverseres.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Strøm for skolebygg

Budsjettmidlene for strøm er lavere enn hva strømkostnadene faktisk er. Tiltaket tildeler budsjettmidler slik at strømkostnadene er dekket opp.

Fellesfunksjon Samfunn og miljø

Virksomheten består av

Kommunalsjef, rådgivere og konsulenter som bistår på tvers av tjenesteområdet for videreutvikling av tjenestene.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	3 598	4 833	4 239	3 939	3 939	3 939
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	27 307	25 705	28 285	28 125	18 192	18 192
Overføringsutgifter	3 311	2 672	2 672	2 672	2 672	2 672
Finansutgifter	1 726	1 731	1 731	1 731	1 731	1 731
Sum Driftsutgifter	**35 942**	**34 942**	**36 928**	**36 468**	**26 535**	**26 535**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-11 125	-11 149	-11 179	-11 179	-11 179	-11 179
Refusjoner	-3 253	-2 572	-2 572	-2 572	-2 572	-2 572
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-399	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-14 777**	**-13 721**	**-13 751**	**-13 751**	**-13 751**	**-13 751**
Sum	**21 165**	**21 221**	**23 177**	**22 717**	**12 784**	**12 784**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**17 968**	**17 968**	**17 968**	**17 968**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	6	6	6	6
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	2 461	2 461	2 461	2 461
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	61	61	61	61
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	57	57	57	57
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**2 584**	**2 584**	**2 584**	**2 584**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Driftskostnader estimert endring til Torget 1	0	0	-9 933	-9 933
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-650	-650	-650	-650
Leieinntekter vedr. Tjølling gml rådhus, tilpassing for utleie	-30	-30	-30	-30
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-680**	**-680**	**-10 613**	**-10 613**
Konsekvensjusteringer	**1 904**	**1 904**	**-8 029**	**-8 029**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**19 873**	**19 873**	**9 940**	**9 940**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Barnehagestruktur	0	-26	-26	-26
HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling	-200	-500	-500	-500
HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026	-96	-230	-230	-230
Sum Innsparingstiltak	**-296**	**-756**	**-756**	**-756**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Forsikringskostnader kommunale bygg	3 600	3 600	3 600	3 600
Sum Nye tiltak	**3 600**	**3 600**	**3 600**	**3 600**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**3 304**	**2 844**	**2 844**	**2 844**
Ramme 2027-2030	**23 177**	**22 717**	**12 784**	**12 784**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Barnehagestruktur

Nedleggelse av Hvarnes og Rødbøl barnehage fra 1.8.27.

Dette vil medføre en innsparing på ledelsesressurser, byggkostnader og potensiell innsparing som følge av optimalisering av bemanning som følge av større barnehager.
Endringen i struktur vil medføre en endring i tilskuddssatsene til private barnehager. Selve tilskuddssatsen estimeres til å bli lavere enn dagens sats, men tilskudd skal betales ut til flere barn i private barnehager. De første to årene vil kommunen

betale tilskudd til flere barn i de private barnehagene uten at strukturendringen reflekteres i tilskuddsberegningen. Dette skyldes at tilskuddsberegningen beregnes basert på kommunens årsregnskap to år tilbake i tid.
På sikt kan det komme ytterligere innsparinger som følge av lavere behov for vaktmestertjenester på eiendommene. Dette må sees i sammenheng med øvrige struktursaker og arealeffektivisering.

Dette er en avledet økonomisk gevinst. Dersom tiltaket for barnehagestruktur ikke vedtas, bortfaller grunnlaget for denne innsparingen, og beløpet må tilføres rammen igjen for å opprettholde forsvarlig drift.

Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder (Oppvekst og Samfunn og miljø). Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer begge barnehagene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse. Økonomiplantiltaket i driftsbudsjettet har også tilsvarende effekt på investeringsprosjekt "Barnehagestruktur", hvor inntektene i investeringsbudsjettet er gjensidig avhengig av økonomiplantiltaket.

HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling

For å oppnå en varig reduksjon i driftsnivået og skape økonomisk handlingsrom, innfører kommunedirektøren stram ansettelseskontroll, økt deling av kompetanse på tvers og mer robuste fagmiljøer gjennom sammenslåing av enkelte virksomheter og avdelinger. Samtidig skal ny teknologi, kunstig intelligens og mer målrettet sykefraværsoppfølging bidra til å redusere vikarbruk og begrense nyrekruttering ved naturlig avgang.

HØP 2027-2030: Strukturendringer grunnskole; iht. skolestruktursak mars 2026

Kommunedirektøren ser det nødvendig å foreslå strukturendringer for tjenestene hvor vi kan dette, for å prioritere budsjettrammene til tjenester med økt behov. Kommunedirektøren foreslår å avvikle skoledrift ved følgende skoler fra 1.8.2027: Hedrum barneskole, Hvarnes skole, Langestrand skole og Valby skole, i samsvar med Kommunedirektørens forslag til vedtak i sak om skolestruktur fra mars 2026 KST-031/26. Tiltaket omfatter endring for de fire skolene, samtidig som tiltaket også påvirker PP-tjenesten og skolehelsetjenesten med tilsvarende justeringer.

På sikt kan det bli ytterligere innsparinger på eiendommene, som følge av lavere vedlikeholdsbehov. Iht. skolestruktursaken (KST-031/26) er reduserte årlige kostnader til vedlikehold som følge av redusert antall kvm på 3,5 mill kr. Denne beregningen er basert på total endring i kvm som følge av strukturendringen multiplisert med Holtenøkkelen per kvm. Holtenøkkelen er et standardisert kalkulasjons- og oppslagsverk for den norske byggebransjen, som brukes til å beregne forventet tidsbruk, priser og materialkostnader for ulike byggeprosjekter og håndverksoppgaver. Denne besparelsen legges *ikke* inn i HØP 2027-2030 på grunn av at kommunen ligger langt lavere enn Holtenøkkelen på FDV (forvaltning, drift og vedlikehold), jfr. kunnskapsgrunnlaget "Ny skolestruktur i Larvik kommune 2026-2036" side 17.

Kommunedirektøren bemerker at økonomiplantiltaket er fordelt på flere tjenesteområder og virksomheter (Oppvekst og Samfunn og miljø). Samlet utgjør økonomiplantiltaket 6,332 mill kr i 2027, 15,071 mill kr i 2028 og 14,871 mill kr i 2029 og 14,771 mill kr i 2030. Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må hele tiltaket justeres for alle tjenesteområder samtidig. Samtidig bemerker Kommunedirektøren at innsparingstiltaket inkluderer alle fire skolene, og et annet vedtak på strukturendring vil medføre endring i estimert besparelse.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Forsikringskostnader kommunale bygg

Økning i byggforsikring. Kommunen har fått økte forsikringskostnader på grunn av flere skader/innbrudd enn tidligere, og fordi tilstanden på byggene våre er generelt dårlig.

Samfunnsutvikling

Virksomheten består av

Virksomheten omfatter tjenester knyttet til strategisk og helhetlig samfunnsutvikling

- Overordnet planlegging med samfunns- og arealplan, miljø, statistikk og samfunnsanalyse
- By-/lokalsamfunnsutvikling
- Næringsutvikling, gründerstøtte og bevilling
- Utvikling av et aldersvennlig samfunn

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	12 235	11 306	9 867	9 617	9 617	9 617
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	11 579	5 976	4 326	4 576	4 576	4 576
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 601	3 085	1 375	1 375	1 375	1 375
Overføringsutgifter	3 273	1 366	1 366	1 366	1 366	1 366
Finansutgifter	4 764	2 242	2 242	2 242	2 242	2 242
Sum Driftsutgifter	**33 452**	**23 974**	**19 175**	**19 175**	**19 175**	**19 175**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 340	-1 481	-1 481	-1 481	-1 481	-1 481
Refusjoner	-3 427	-1 318	-1 318	-1 318	-1 318	-1 318
Overføringsinntekter	-6 060	-1 460	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 396	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-14 223**	**-4 258**	**-2 798**	**-2 798**	**-2 798**	**-2 798**
Sum	**19 229**	**19 716**	**16 377**	**16 377**	**16 377**	**16 377**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**19 010**	**19 010**	**19 010**	**19 010**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	128	128	128	128
HØP 2026-2029: Operasjon planvask - økt behov for ressurser	-250	0	0	0
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	29	29	29	29
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	410	410	410	410
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**317**	**567**	**567**	**567**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Avslutte overføring Visit Vestfold	-550	-550	-550	-550
HØP 2026-2029: Kommunedelplan for steinressurser - rullering av gjeldende kommunedelplan	-500	-500	-500	-500
HØP 2026-2029: Områdeplan for næringsområdene på Øya	-600	-600	-600	-600
HØP 2026-2029: Operasjon planvask - økt behov for ressurser	-250	-500	-500	-500
Strat.dok.2024-2027: Kutt i ressurser til virksomhet innbyggerkontakt og byggesak	-450	-450	-450	-450
Strat.dok.2024-2027: Oppfølgingsplan helhetlig ros tiltak 8.1; Kvikkleire	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-3 350**	**-3 600**	**-3 600**	**-3 600**
Konsekvensjusteringer	**-3 033**	**-3 033**	**-3 033**	**-3 033**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**15 977**	**15 977**	**15 977**	**15 977**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Reiselivssatsning	400	400	400	400
Sum Nye tiltak	**400**	**400**	**400**	**400**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**400**	**400**	**400**	**400**
Ramme 2027-2030	**16 377**	**16 377**	**16 377**	**16 377**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Reiselivssatsning

Midlene er dedikert til anskaffelse av reiselivstjenester for Larvik, i et anbudssamarbeid med øvrige Vestfold kommuner og fylkeskommunen.

Samfunnsforvaltning

Virksomheten består av

Virksomheten omfatter tjenester knyttet til samfunnsforvaltning; reguleringsplaner, forvaltning av landbruk, miljø og naturressurser, byggesak og kart og oppmåling.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	41 357	44 086	45 495	45 495	45 495	45 495
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 169	6 929	6 349	6 099	6 099	6 099
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 157	3 613	3 613	3 613	3 613	3 613
Overføringsutgifter	1 875	1 430	1 430	1 430	1 430	1 430
Finansutgifter	1 096	320	70	70	70	70
Sum Driftsutgifter	**52 654**	**56 378**	**56 956**	**56 706**	**56 706**	**56 706**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-27 721	-27 082	-27 082	-27 082	-27 082	-27 082
Refusjoner	-3 028	-1 790	-1 790	-1 790	-1 790	-1 790
Overføringsinntekter	-2 010	-1 360	-1 360	-1 360	-1 360	-1 360
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-505	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-33 263**	**-30 231**	**-30 231**	**-30 231**	**-30 231**	**-30 231**
Sum	**19 391**	**26 146**	**26 725**	**26 475**	**26 475**	**26 475**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**24 204**	**24 204**	**24 204**	**24 204**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	0	0	0	0
HØP 2026-2029: Operasjon planvask - økt behov for ressurser	250	0	0	0
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	1 344	1 344	1 344	1 344
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	255	255	255	255
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	80	80	80	80
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	996	996	996	996
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**2 925**	**2 675**	**2 675**	**2 675**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-371	-371	-371	-371
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-371**	**-371**	**-371**	**-371**
Konsekvensjusteringer	**2 554**	**2 304**	**2 304**	**2 304**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**26 758**	**26 508**	**26 508**	**26 508**
Nye tiltak				
Statsbudsjett 2027: Gevinst av digitalisert plan- og byggesaksprosess	-33	-33	-33	-33
Sum Nye tiltak	**-33**	**-33**	**-33**	**-33**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-33**	**-33**	**-33**	**-33**
Ramme 2027-2030	**26 725**	**26 475**	**26 475**	**26 475**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Nye tiltak

Statsbudsjett 2027: Gevinst av digitalisert plan- og byggesaksprosess

Digitalisering av plan- og byggesaksprosessene er anslått å gi innsparinger for kommunene. Gevinsten trekkes inn i rammetilskuddet fra 2027.

Arbeid og medborgerskap

Tjenesteområdet består av

Arbeid og medborgerskap skal samordne de forebyggende og helsefremmende tiltakene for å styrke innbyggernes mestringsevne og egne ressurser. Tjenesteområdet består av virksomhetene Nærmiljø og arbeidskraft, Kultur og idrett, Larvik læringssenter, Nav og Fellesfunksjon arbeid og medborgerskap.

Arbeid er vår hovedstrategi for å motvirke utenforskap, styrke levekårene og sikre at flere oppnår økonomisk selvhjulpenhet. Vi må flytte innsatsen fra stønader til målrettet kvalifisering, slik at den enkelte opplever mestring og får mulighet til å bidra til fellesskapet. For å bedre kunne støtte innbyggere med ulike behov, samler vi arbeidet med bosetting, inkludering og boligsosiale tjenester. Målet er å ivareta hele mennesket gjennom en helhetlig og koordinert innsats.

Kultur, idrett og frivillighet utgjør en viktig sosial infrastruktur for å skape tilhørighet, livsglede og mestring på tvers av generasjoner og bakgrunn. Gjennom samspill med frivillighet og organisasjonsliv senker vi terskelen for deltagelse på universelle arenaer, slik at fellesskap og meningsfull fritid blir en bærebjelke i det forebyggende levekårs- og folkehelsearbeidet.

Vi satser målrettet på lokalsamfunnsutvikling for å skape engasjement, sterkere fellesskap og trygge nærmiljøer. Vi skal støtte nærmiljøutvalgene i deres arbeid med å utvikle gode lokalsamfunn. På denne måten legger vi til rette for positiv innbyggerkraft, og styrker innbyggerne som en verdifull ressurs både i eget liv og for samfunnet rundt seg.

Beløp i 1000

Netto driftsramme per enhet

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nav	109 387	162 556	154 220	135 720	124 720	121 720
Larvik Læringssenter	36 415	73 713	75 329	69 829	69 229	68 030
Kultur og idrett	74 975	94 705	82 975	83 039	80 753	80 689
Arbeidskraft og nærmiljø	12 568	22 434	21 541	21 641	23 141	23 141
Fellesfunksjon Arbeid og medborgerskap	0	7 092	7 045	6 295	5 295	5 295
Sum	**233 345**	**360 500**	**341 109**	**316 524**	**303 138**	**298 874**

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

		Økonomiplan								Øvrige år			
Prosjektkode	Investeringsprosjekter	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2031	2032	2033	2034
	Nav												
04155	Inventar og utstyr til nye lokaler	0	0	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Nav	**0**	**0**	**750**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for tjenesteområdet

Inventar og utstyr til nye lokaler

NAV skal flytte i nye lokaler grunnet endring av dagens leieavtale. Virksomheten søker å gjenbruke mest mulig av dagens utstyr, men anser at det likevel vil være behov for noe nytt inventar, utstyr og digitale løsninger tilpasset til nye lokaler.

Gjeldende planer for tjenesteområdet

Planer som rulleres i perioden

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, jfr. KST-sak 318/24

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Plan for kulturminner og kulturmiljøer 2024-2040 (KST-sak 304/24)
- Handlingsplan mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme
- Temaplan for innbyggertjenester, jfr. KST-144/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)

Andre planer

- Mobilitetsplan (Jfr. KST-109/26)

Måltabell for området

Hovedmål	Delmål
KPS 1: Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats	
KPS 2: Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper	
KPS 3: Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det	
KPS 4: Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket	KEP1: Vi skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn
KPS 5: Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner	
KPS 6: Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap	

Oppdrag for området

Oppdrag	Beskrivelse
Bidra til at innbyggerne bor trygt i egnede hjem	Prosjekt boligforvaltning er igangsatt høsten 2026. Målet er en samordnet organisering som sikrer effektiv drift og forvaltning av samtidig gir mennesker tilgang på egnede boliger, enten det er som leietakere av kommunale boliger eller i det private markedet.
Bruke deltakelse som hovedstrategi for utenforskap	Vi skal bruke deltakelse som hovedstrategi for utenforskap, ved å prioritere tiltak i kultur, idrett og frivillighet som reduserer utenforskap for barn og unge. Det gjør vi ved blant annet å 1. Gjennomgå støtte- og tilskuddsordninger, og vurdere forutsetninger om at man har tiltak for reduksjon av utenforskap for å få støtte. 2. Videreutvikle målrettede lavterskeltilbud og redusere økonomiske, sosiale og praktiske barrierer for deltakelse. 3. Styrke samarbeid med skole, Nav, helsetjenester og frivilligheten for å nå barn og familier som ikke deltar. Aktuelle tiltak er "Sammen om elevene", BUA, Aktiv Larviks aktiviteter, åpne drop-in-tilbud, fritidsklubber, tilrettelagte grupper, «prøv en aktivitet/idrett», bibliotek.
Digitalisering og bruk av KI for å forenkle saksbehandling i administrative oppgaver	Vi skal ha fokus på digitalisering og bruk KI for å sikre effektive arbeidsprosesser og tilgjengelighet for innbyggere. Vi skal utforske mulighetene for å bruke KI til å forenkle saksbehandlingsoppgaver. Vi skal jobbe for å digitalisere boligkontoret. Kommunen skal utforske bruk av innbyggerapp og digitalt aktivitetskort for å gjøre tjenestene mer tilgjengelig for flere innbyggere.
Innbyggerkraft	Vi skal etablere en struktur for arbeid i tjenestesonene og oppfølging av tjenestesonekoordinatorene. Vi skal styrke samarbeid og samhandling på tvers av avdelinger, virksomheter og tjenesteområder for å utnytte kommunens samlede kompetanse, kapasitet, arenaer og økonomiske ressurser bedre. Identifisere områder der oppgaver, tilbud, kompetanse og ressurser kan samordnes, og utvikle løsninger som reduserer dobbeltarbeid og gir bedre ressursutnyttelse og mer helhetlige tjenester. Delta i "Ledelse for en bedre oppvekst - 1000 første dagene".

Oppdrag	Beskrivelse
KEP: Vi skal ha fokus på klimasmart læring og oppvekst	Mobilitetsplaner - kultur og idrett: Det skal planlegges og tilrettelegges for miljøvennlig transport til og fra arrangementer knyttet til kultur og idrett i Larvik kommune.
KEP: Vi skal jobbe målrettet med klimakommunikasjon i Larvik	Arbeid og medborgerskap skal bruke sin arena for å gi kunnskap og skape engasjement om klima og bærekraft. Veilede innbyggere som ønsker å redusere utslipp og leve mer klimavennlig i det daglige. Ha arrangementer som f.eks. "Ombruksuka", utstillinger og verksteder, som gir økt fokus på og kunnskap om klima, bærekraft og gjenbruk.
KEP: Vi skal legge til rette for klimasmarte valg i arbeidshverdagen til våre ansatte	Grønnere kultur og frivillighet: Kompetanseheving om grønnere innkjøp, reparasjon, vedlikehold, oppbevaring, håndtering og ombruk av utstyr. Rutiner for sambruk og klimavennlig drift.
KEP: Vi skal legge til rette for klimasmarte valg i hverdagen	Tilrettelegging for klimasmarte hverdagsmønstre gjennom kildesorteringsløsninger, gjenbruk/deling og trygg, miljøvennlig mobilitet for alle generasjoner.
KEP: Vi skal søke eksterne tilskudd til å gjennomføre oppdrag i denne planen og klimatiltak i klimabudsjettet	Aktiv søknadsoppfølging for ekstern medfinansiering av kommunens klima- og energitiltak gjennom ordninger som f.eks. Klimasats og Enova.
Legge til rette for åpne og inkluderende møteplasser	Vi skal legge til rette for åpne og inkluderende møteplasser. Utvikle bibliotek, kultur-, fritids- og idrettsarenaer som åpne og inkluderende møteplasser for aktivitet, fellesskap og tilhørighet. Det gjør vi ved blant annet å øke flerbruk av kommunale bygg og anlegg, utvikle åpne møteplasser på tvers av generasjoner og legge til rette for både organiserte og egenorganiserte aktiviteter (eksempelvis i samarbeid med idrettslag/frivillighet). Kultur- og idrettsarenaene skal også brukes aktivt i utviklingen av lokale kraftsentre. Videreutvikle samarbeid med Oppvekst, Nav, Helse og mestring og frivilligheten slik at flere innbyggere kan kobles til ordinære kultur-, fritids- og aktivitetstilbud som del av kommunens tidlige og forebyggende innsats.
Prøve ut nye arbeidsformer i kommunale virksomheter og utvikle samarbeid med det lokale næringslivet	For å bidra til at flere kvalifiserer til arbeid, skal vi videreutvikle og etablere nye samarbeid ala. "Handelslappen". Handelslappen er et samarbeid for å inkludere flere til jobb i dagligvarebransjen. Vi skal igangsette prosjektet “Kvalifiseringskommunen”. Vi skal utvide satsingen på sommerjobb/deltidsjobb for ungdom til flere av kommunens avdelinger.
Samarbeide for at flere fullfører utdanning, få arbeidspraksis og arbeid	Vi skal etablere strukturer og samarbeid for at flere unge og minoritetsspråklige skal fullføre utdanning, få arbeidspraksis og arbeid. Feks. Oppskalere sommerjobbprosjekt, etablere "Kvalifiseringskommunen""Hele Larvik integrerer (praksisplasser i kommunen), videreføre initiativet "Sammen om elevene" som kulturskolen har startet sammen med grunnskole og PPT.
Tidlig innsats de 1000 første dagene	Vi skal delta aktivt i å forankre et overordnet fokus på tidlig innsats de 1000 første dagene i et barns liv, fra unnfangelse til barnet fyller to år. Det gjøres ved at hver virksomhet i løpet av 2027 skal gjennomføre/delta i minst ett konkret utviklingstiltak for tidlig avdekking og målrettet støtte til familier med opphoping av risikofaktorer. Formålet er å forebygge utenforskap før utfordringene rekker å feste seg, trygge foreldrerollen og oppnå maksimal samfunnsgevinst og livslang helse. Vi følger prinsippene til Heckman-kurven, som sier at vi får størst utbytte når vi investerer tidlig i barns liv.
Videreutvikle Larvikshjelpa	Ung Arena og Larvikshjelpa skal samarbeide tett for å gjøre hjelpeapparatet mer tilgjengelig på ungdommens premisser. Ved å koble Ung Arenas trygge lavterskel tilbud med Larvikshjelpas tverrfaglige kompetanse, sikres tidlig innsats og sømløse overganger slik får ungdom riktig hjelp til rett tid.
Øke fysisk aktivitet i befolkningen gjennom tilgjengelige og varige lavterskeltilbud i nærmiljøene	For å øke fysisk aktivitet i befolkningen, skal vi bruke tilgjengelige og varige lavterskeltilbud i nærmiljøene. Vi skal blant annet videreutvikle Aktiv Larvik og andre lavterskeltilbud, etablere aktivitetstilbud i nærmiljøene og legge bedre til rette for egenorganisert aktivitet. Videreutvikle samarbeid med idrettslag og andre aktører om tilbud som når grupper som i liten grad deltar i ordinær organisert aktivitet (eksempel på dette: "idrettshoder").

Tjenesteområdets virksomheter

Nav

Virksomheten består av

Nav Larvik er et partnerskap mellom kommune og stat, og omfatter tjenester knyttet til arbeid og sosialt arbeid.

Kommunen har ansvar for å tilby sosiale tjenester og veiledning ved Nav-kontoret. Formålet med de sosiale tjenestene er blant annet å:

- bedre levekårene for vanskeligstilte
- bidra til økonomisk og sosial trygghet
- bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud
- bidra til økt likeverd og likestilling
- forebygge sosiale problemer

De kommunale tjenestene ved Nav Larvik består av:

- opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgiving
- økonomisk sosialhjelp
- midlertidig botilbud
- frivillig og tvungen forvaltning
- individuell plan
- kvalifiseringsprogrammet

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	83 452	55 386	58 648	58 648	58 648	56 203
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	10 919	6 423	-3 275	-27 275	-29 275	-26 830
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	868	640	640	640	640	640
Overføringsutgifter	112 305	105 513	103 613	109 113	100 113	97 113
Finansutgifter	151	91	91	91	91	91
Sum Driftsutgifter	**207 696**	**168 052**	**159 716**	**141 216**	**130 216**	**127 216**
Driftsinntekter						
Refusjoner	-9 585	-4 746	-4 746	-4 746	-4 746	-4 746
Overføringsinntekter	-87 697	-750	-750	-750	-750	-750
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 028	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-98 309**	**-5 496**	**-5 496**	**-5 496**	**-5 496**	**-5 496**
Sum	**109 387**	**162 556**	**154 220**	**135 720**	**124 720**	**121 720**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**93 429**	**93 429**	**93 429**	**93 429**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	0	0	0	0
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	4 836	4 836	4 836	4 836
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	926	926	926	926
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	63	63	63	63
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	338	338	338	338
Organisasjonsjustering Flyktningetjenesten	52 864	52 864	52 864	52 864
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**59 026**	**59 026**	**59 026**	**59 026**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
KST 230/25 Nav reduksjon	-150	-150	-150	-150
KST 275/23 Innsparing Nav, aktivitetsplikt	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KST 275/23 Innsparing Nav, aktivitetsplikt	2 000	2 000	2 000	2 000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Strat.dok.2024-2027: Kvalitetsutvikling økonomisk sosialhjelp	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-1 150**	**-1 150**	**-1 150**	**-1 150**
Konsekvensjusteringer	**57 876**	**57 876**	**57 876**	**57 876**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**151 305**	**151 305**	**151 305**	**151 305**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Sosialhjelp - Helhetlig veiledning og oppfølging av voksne sosialhjelpsmottakere	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
HØP 2027-2030: Sosialhjelp - Rettighetsavklaring	-14 500	-20 000	-27 000	-27 000
KST 230/25 Nav reduksjon	2 200	2 200	2 200	2 200
Sum Innsparingstiltak	**-14 700**	**-20 200**	**-27 200**	**-27 200**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Bevilgning til virksomhet Nav for arbeid med sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	268	268	268	268
HØP 2027-2030: Integreringstilskudd og rammefordeling	-2 653	-15 653	-19 653	-22 653
HØP 2027-2030: Sosialhjelp - økning i statlig veiledende satser	3 000	3 000	3 000	3 000
HØP 2027-2030: Sosialhjelp - økt ramme boutgifter	8 500	8 500	8 500	8 500
HØP 2027-2030: Sosialhjelp - økt ramme livsopphold	8 500	8 500	8 500	8 500
HØP 2027-2030: Sosialhjelp utover 5 års integreringsperiode	4 600	15 600	13 600	10 600
HØP 2027-2030: Sosialhjelp utover 5 års integreringsperiode, inndekning fond	-4 600	-15 600	-13 600	-10 600
Sum Nye tiltak	**17 615**	**4 615**	**615**	**-2 385**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**2 915**	**-15 585**	**-26 585**	**-29 585**
Ramme 2027-2030	**154 220**	**135 720**	**124 720**	**121 720**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Sosialhjelp - Helhetlig veiledning og oppfølging av voksne sosialhjelpsmottakere

Iht saksdokument 1.rapportering 2026 og vedlegg rammesak 2027-2030, pkt 3.6: Økonomisk sosialhjelp er ment som en midlertidig ytelse. Det vil i løpet av 2026 settes i gang et arbeid for å avklare rettighetene til langtidsmottakere av sosialhjelp. Rettighetsavklaringen handler om å sikre at den enkelte mottar den ytelsen de har krav på, og ikke forblir i en midlertidig ordning som sosialhjelp over tid. Det er ventet at dette vil bidra til reduksjon i utgiftene til sosialhjelp.

HØP 2027-2030: Sosialhjelp - Rettighetsavklaring

Iht saksdokument 1.rapportering 2026 og vedlegg rammesak 2027-2030, pkt 3.6: Økonomisk sosialhjelp er ment som en midlertidig ytelse. Det vil i løpet av 2026 settes i gang et arbeid for å avklare rettighetene til langtidsmottakere av sosialhjelp. Rettighetsavklaringen handler om å sikre at den enkelte mottar den ytelsen de har krav på, og ikke forblir i en midlertidig ordning som sosialhjelp over tid. Det er ventet at dette vil bidra til reduksjon i utgiftene til sosialhjelp.

KST 230/25 Nav reduksjon

KST 230/25 NAV reduksjon. Det er mål at flere av tjenestene gjøres i samarbeid med iFokus. iFokus har gjenværende midler etter barnehagesalget - øremerket oppgaver som er sektor overskridende mellom disse to virksomhetene. Kommunen skal i større grad nyttiggjøre seg mulighetene dette gir.

Endring 2027: Iht saksdokument 1.rapportering 2026: Reversering av tidligere vedtatt innsparingskrav virksomhet NAV. Bakgrunnen for reverseringen av innsparingskravet er knyttet til utfordringer ved å effektuere vedtak om rammekutt i NAV Larvik pålydende 2,05 mill kr, fattet av KST i forbindelse med behandling av handlings- og økonomiplanen 2026 - 2029. Nav Larvik er organisert som et lovforankret partnerskap mellom stat og kommune, der partene er likeverdige samarbeidspartnere med et felles ansvar for å sikre et velfungerende og helhetlig arbeids- og velferdskontor. Partnerskapet bygger på Nav-loven, lov om sosiale tjenester i Nav og en lokal samarbeidsavtale som stiller klare krav til ansvarsfordeling, ressursbruk og prioriterte innsatsområder. Nav Larvik har per dags dato 43 kommunale ansatte totalt. Kontoret har hatt betydelige rammekutt i de to foregående handlings- og økonomiplanene, noe som samlet har medført en reduksjon på syv årsverk over to år (14 % færre ansatte). Dette har hatt tydelige negative konsekvenser for tjenestekvaliteten i førstelinjen. Samtidig har kontoret så langt klart å ivareta hovedforpliktelsene i samarbeidsavtalen, men det samlede handlingsrommet er nå sterkt begrenset. Sammenlignet med tilsvarende Nav-kontorer i regionen har Larvik gjennomgående lavere bemanning. Til sammenligning har Skien 20 saksbehandlere, Sandefjord 24, samt Tønsberg og Horten 17 hver, mens Larvik har totalt 14 saksbehandlere. Dette viser at Larvik allerede driver tjenesten med en betydelig lavere ressursinnsats enn sammenlignbare kommuner, samtidig som både antall brukere og sakskompleksiteten er høy. I 2024 leverte konsulentselskapet PwC en rapport til Larvik kommune som konkluderte med at ingen kommuner i KOSTRA-gruppe 11 har lavere driftskostnader innen sosiale tjenester enn Larvik. Til tross for dette ble det i handlings- og økonomiplanen for 2025 gjennomført en ytterligere reduksjon på tre stillinger ved kontoret. Denne reduksjonen har medført en vesentlig svekket kapasitet på feltet, samtidig som

saksmengden har økt som følge av økte levekostnader og dyrtid. Dersom det vedtatte rammekuttet i handlings- og økonomiplan 2026–2029 opprettholdes, kan dette innebære at Larvik kommune utfordrer det rettslige grunnlaget i samarbeidsavtalen. Dermed risikerer Larvik kommune en konflikt med Nav Vestfold og Telemark med utgangspunkt i Nav-loven. På dette grunnlaget vurderes det som nødvendig å reversere rammekutt i Handlings- og økonomiplanen 2026 - 2029 ved Nav Larvik, justeringen foreslås gjennomført i første rapportering. Helårseffekten er 2,2 mill kr fra 2027.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Bevilgning til virksomhet Nav for arbeid med sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte

Iht saksdokument 1.rapportering 2026: Tidligere har dette vært et søknadsbasert tilskudd som har blitt benyttet av Nav. Formålet er å stimulere til utvikling i de sosiale tjenestene og tiltakene i kommunen etter sosialtjenesteloven. Midlene brukes til å skape et helhetlig og samordnet tjenestetilbud tilpasset brukernes behov. Dette er kontinuerlig arbeid som gjennomføres hos Nav. Tilskuddet har vært benyttet til en stilling i Nav.

HØP 2027-2030: Integreringstilskudd og rammefordeling

I økonomiplanen for 2027-2030 vil integreringstilskuddet bli kraftig redusert som følge av at kommunen ikke vil motta integreringstilskudd for de store bosettingskullene i 2022 og 2023. Slik status er pr 2026 vil det også bli lavere bosetting i årene fremover enn de siste årene. Dette er også med på å redusere integreringstilskuddet i kommende økonomplanperiode. Integreringsarbeidet må tilpasses inntektsrammene samtidig som det også er naturlig at utgiftene på NAV og Larvik Læringssenter går ned i takt med redusert bosetting. Utgiftene må ned og virksomhetene justere sine fremtidige budsjetter.

HØP 2027-2030: Sosialhjelp - økning i statlig veiledende satser

Kommunestyret har vedtatt at Nav skal følge statens veiledende satser på livsopphold. Disse er ikke kompensert i sosialhjelpsbudsjettet og det foreslås å øke rammene i tråd med denne økningen. Tilsvarende gjelder for satsene til boutgiftene.

HØP 2027-2030: Sosialhjelp - økt ramme boutgifter

Iht saksdokument 1.rapportering 2026: Sosialhjelpen er en lovpålagt tjeneste. Kommunen har ansvar for å sikre at innbyggerne har midler til forsvarlig livsopphold. Vedvarende høye utgifter til mat, strøm og bolig (inkludert økte leiepriser) gjør at flere husstander i Larvik ikke lenger klarer å dekke sine grunnleggende behov gjennom egne inntekter, bostøtte eller statlige trygdeytelser. Sosialhjelpsbudsjettet i gjeldende økonomiplan er for lavt budsjettert og foreslås justert opp til et nivå som er mer i tråd med utbetalingene.

HØP 2027-2030: Sosialhjelp - økt ramme livsopphold

Iht saksdokument 1.rapportering 2026: Sosialhjelpen er en lovpålagt tjeneste. Kommunen har ansvar for å sikre at innbyggerne har midler til forsvarlig livsopphold. Vedvarende høye utgifter til mat, strøm og bolig (inkludert økte leiepriser) gjør at flere husstander i Larvik ikke lenger klarer å dekke sine grunnleggende behov gjennom egne inntekter, bostøtte eller statlige trygdeytelser. Sosialhjelpsbudsjettet i gjeldende økonomiplan er for lavt budsjettert og foreslås justert opp til et nivå som er mer i tråd med utbetalingene.

HØP 2027-2030: Sosialhjelp utover 5 års integreringsperiode

Iht vedlegg til rammesak 2027-2030 (KST-101/26), pkt 3.6: Kommunen bosatte ekstraordinært mange flyktninger i 2022 og 2023 som følge av Ukrainakrisen. I 2027 og 2028 vil de flyktningene som fortsatt har behov for økonomisk hjelp motta dette over det ordinære sosialhjelpsbudsjettet. Foreløpige prognoser tilsier at dette vil utgjøre 4,6 mill kr i 2027, 15,6 mill kr i 2028 og 13,6 mill kr i 2029 og 10,6 mill kr i 2030. Disse prognosene er imidlertid usikre og det jobbes intensivt med tiltak som skal gjøre flere i gruppen økonomisk selvhjulpne. Merutgiftene foreslås å dekkes av integreringsfondet inntil fondet er brukt opp. Tildeling fra fondsmidler ligger som eget tiltak i samme HØP. Disse to tiltakene er gjensidig avhengige.

HØP 2027-2030: Sosialhjelp utover 5 års integreringsperiode, inndekning fond

Iht vedlegg til rammesak 2027-2030 (KST-101/26), pkt 3.6: Kommunen bosatte ekstraordinært mange flyktninger i 2022 og 2023 som følge av Ukrainakrisen. I 2027 og 2028 vil de flyktningene som fortsatt har behov for økonomisk hjelp motta dette over det ordinære sosialhjelpsbudsjettet. Foreløpige prognoser tilsier at dette vil utgjøre 4,6 mill kr i 2027, 15,6 mill kr i 2028 og 13,6 mill kr i 2029 og 10,6 mill kr i 2030. Disse prognosene er imidlertid usikre og det jobbes intensivt med tiltak som skal gjøre flere i gruppen økonomisk selvhjulpne. Merutgiftene foreslås å dekkes av integreringsfondet inntil fondet er brukt opp. Tildeling av budsjettrammer ligger som eget tiltak i samme HØP. Disse to tiltakene er gjensidig avhengige.

Larvik Læringssenter

Virksomheten består av

Norskskolen, Voksenopplæring, Tolketjenesten, Flyktningtjenesten, og Larvik læringssenter fellesfunksjon.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	71 536	103 830	95 817	90 417	89 817	88 718
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	50 411	55 630	48 998	48 898	48 898	48 798
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	305	770	420	420	420	420
Overføringsutgifter	11 754	11 600	11 292	11 292	11 292	11 292
Finansutgifter	11 187	8 149	8 149	8 149	8 149	8 149
Sum Driftsutgifter	**145 192**	**179 980**	**164 675**	**159 175**	**158 575**	**157 376**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-52 667	-54 815	-54 815	-54 815	-54 815	-54 815
Refusjoner	-24 781	-18 308	-17 208	-17 208	-17 208	-17 208
Overføringsinntekter	-26 809	-32 795	-17 324	-17 324	-17 324	-17 324
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 521	-350	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-108 777**	**-106 267**	**-89 346**	**-89 346**	**-89 346**	**-89 346**
Sum	**36 415**	**73 713**	**75 329**	**69 829**	**69 229**	**68 030**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**56 303**	**56 303**	**56 303**	**56 303**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	0	0	0	0
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	3 128	3 128	3 128	3 128
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 SPK	22	22	22	22
Komp Tolketjenesten lønnsoppgjør 2026	1 050	1 050	1 050	1 050
KST 019/26 Styrking av integreringsarbeidet	1 000	1 000	1 000	1 000
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	90	90	90	90
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	348	348	348	348
Organisasjonsjustering Flyktningetjenesten	17 000	17 000	17 000	17 000
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**21 638**	**21 638**	**21 638**	**21 638**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
KST 230/25 Larvik Læringssenter reduksjon	-260	-260	-260	-260
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-260**	**-260**	**-260**	**-260**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	-12	-12	-12	-12
Sum Budsjettekniske justeringer	**-12**	**-12**	**-12**	**-12**
Konsekvensjusteringer	**21 366**	**21 366**	**21 366**	**21 366**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**77 669**	**77 669**	**77 669**	**77 669**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Boligkontoret - bedre boligforvaltning	-300	-300	-300	-300
HØP 2027-2030: Redusert ramme Larvik læringssenter	-550	-550	-550	-550
Sum Innsparingstiltak	**-850**	**-850**	**-850**	**-850**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Integreringstilskudd og rammefordeling	-1 600	-7 099	-7 699	-8 898
Statsbudsjett 2027: Innlemming av tilskudd til tiltak mot radikalisering	109	109	109	109
Sum Nye tiltak	**-1 490**	**-6 990**	**-7 590**	**-8 790**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-2 340**	**-7 840**	**-8 440**	**-9 640**
Ramme 2027-2030	**75 329**	**69 829**	**69 229**	**68 030**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Boligkontoret - bedre boligforvaltning
Effektivisere og profesjonalisere boligkontoret og redusere tomgangsleie

HØP 2027-2030: Redusert ramme Larvik læringssenter
Innsparing Larvik Læringssenter. Virksomheten vurderer sin totalramme og gjør endringer innenfor vedtatt budsjettramme.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Integreringstilskudd og rammefordeling
I økonomiplanen for 2027-2030 vil integreringstilskuddet bli kraftig redusert som følge av at kommunen ikke vil motta integreringstilskudd for de store bosettingskullene i 2022 og 2023. Slik status er pr 2026 vil det også bli lavere bosetting i årene fremover enn de siste årene. Dette er også med på å redusere integreringstilskuddet i kommende økonomplanperiode. Integreringsarbeidet må tilpasses inntektsrammene samtidig som det også er naturlig at utgiftene på NAV og Larvik Læringssenter går ned i takt med redusert bosetting. Utgiftene må ned og virksomhetene justere sine fremtidige budsjetter.

Statsbudsjett 2027: Innlemming av tilskudd til tiltak mot radikalisering
Tilskudd til tiltak mot radikalisering og voldelig ekstremisme innlemmes i rammetilskuddet fra 2027.

Kultur og idrett

Virksomheten består av

Virksomheten omfatter tjenester knyttet til kultur og idrett; bibliotek, idretts-, fritids- og folkehelseaktiviter i idrettsanlegg, svømmehaller, park og friområder, kulturbygg, arenaer og arrangementer, tilskuddsordninger og støttekontakter.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	44 700	49 214	47 199	47 199	47 199	47 199
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	24 037	19 527	17 952	20 302	20 302	17 952
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	300	169	169	169	169	169
Overføringsutgifter	40 741	38 783	27 726	25 440	23 154	25 440
Finansutgifter	2 194	1 896	1 896	1 896	1 896	1 896
Sum Driftsutgifter	**111 972**	**109 588**	**94 941**	**95 005**	**92 719**	**92 655**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-4 341	-4 849	-4 849	-4 849	-4 849	-4 849
Refusjoner	-7 618	-5 141	-4 641	-4 641	-4 641	-4 641
Overføringsinntekter	-13 355	-2 476	-2 476	-2 476	-2 476	-2 476
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-11 684	-2 417	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-36 997**	**-14 883**	**-11 966**	**-11 966**	**-11 966**	**-11 966**
Sum	**74 975**	**94 705**	**82 975**	**83 039**	**80 753**	**80 689**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**80 123**	**80 123**	**80 123**	**80 123**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	-2	-2	-2	-2
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-2 527	-2 527	-2 527	-2 527
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	1 360	1 360	1 360	1 360
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	99	99	99	99
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	327	327	327	327
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**-744**	**-744**	**-744**	**-744**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	371	371	371	371
KST 230/25 Stavern bibliotek alternativ plassering	-290	-290	-290	-290
KST 230/25 Tilskudd Kjærrafossen	-100	-100	-100	-100
KST 230/25 Tilskudd Koralmusikkens venner	-80	-80	-80	-80
Strat.dok.2024-2027: Endringer i praksis knyttet til kjøregodtgjørelse og utgiftsdekning for støttekontakter	50	50	50	50
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-49**	**-49**	**-49**	**-49**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	0	0	0	0
Sum Budsjettekniske justeringer	**0**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**-794**	**-794**	**-794**	**-794**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**79 329**	**79 329**	**79 329**	**79 329**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Løypekjøring avsluttes	-300	-300	-300	-300
HØP 2027-2030: Stavern bibliotek, jf. KST-021/26	460	460	460	460
HØP 2027-2030: Tilskudd Jotron arena	-300	-300	-300	-300
Sum Innsparingstiltak	**-140**	**-140**	**-140**	**-140**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Fremskynde medfinansiering idrettsanlegg jf KST-101/26	2 286	0	-2 286	0
HØP 2027-2030: Husleie Biblioteket	0	2 350	2 350	0
HØP 2027-2030: Midler til husleie Sliperiet	1 400	1 400	1 400	1 400
KST 230/25 Tilskudd Kjærrafossen	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	**3 786**	**3 850**	**1 564**	**1 500**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**3 646**	**3 710**	**1 424**	**1 360**
Ramme 2027-2030	**82 975**	**83 039**	**80 753**	**80 689**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Løypekjøring avsluttes

Avslutte tilskudd til løypekjøring av skiløyper. Larvik disponerer løypemaskin, og har inngått avtale med 3 aktører om løypekjøring, der det gis tilskudd til preparering av skiløyper.

HØP 2027-2030: Stavern bibliotek, jf. KST-021/26

I KST-021/26 punkt 4a (oppryddingssaken / korreksjonssak etter statsbudsjett) er det vedtatt å øke budsjettet til Stavern bibliotek. Budsjettrammene ble tildelt isolert for 2026 i årsbudsjettet, og må videreføres i økonomiplan. Videre drift skal plasseres sentrumsnært, i samarbeid med nærmiljøutvalget. Total budsjett per år blir med dette kr 600 000.

HØP 2027-2030: Tilskudd Jotron arena

Redusere tilskudd til Jotron Arena med en tredjedel, fra kr 900 000 til kr 600 000.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Fremskynde medfinansiering idrettsanlegg jf KST-101/26

I KST-101/26 (rammesak) er det vedtatt å fremskynde medfinansiering av idrettsanlegg med 2,286 mill kr ved å flytte midlene fra rammen 2029 til 2027.

HØP 2027-2030: Husleie Biblioteket

Etter biblioteksbrannen har kostnader til husleie vært dekket av fondsmidler. Av fondsmidler gjenstår det midler til husleie ut 2027. I årene fram til biblioteket flytter inn i Torget 1 mangler det midler til husleie, derfor legges dette til rammene for biblioteket.

HØP 2027-2030: Midler til husleie Sliperiet

Iht saksdokument 1.rapportering 2026: Virksomheten har gjennom de siste årenes økonomiplaner fått betydelige budsjettkutt som har vært svært krevende å gjennomføre. Tjenestene er nå tilpasset de økonomiske rammene, med unntak av økningen i husleia på Sliperiet. Budsjettet til virksomheten foreslås økt med 1,4 mill kr.

KST 230/25 Tilskudd Kjærrafossen

I vedtatt Handlings- og økonomiplan 2026-2029, jfr. KST-230/25, ble Kjærrafossen tildelt kr 100 000 i 2026. Denne overføringen til Stiftelsen Kjærra Fossepark er videreført i alle år, i henhold KST-021/26 punkt 4b (korreksjonssaken etter Statsbudsjett).

Arbeidskraft og nærmiljø

Virksomheten består av

Virksomheten omfatter tjenester knyttet til nærmiljø og folkehelse og arbeid og fellesskap

- Arbeid og fellesskap
  - innbyggerkontakt og innbyggerveiledning
  - oppsøkende ungdomsarbeid
  - lavterskeltilbud psykisk helse
  - aktiviteter og nettverk for å få unge og voksne i arbeid og fellesskap
- Nærmiljø og folkehelse
  - frivillighetssentralene
  - nærmiljøutvalg
  - områdesatsing (eks Torstrand)

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	13 895	21 800	21 719	21 519	21 519	21 519
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 717	6 429	4 017	4 017	4 017	4 017
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6	312	1 212	1 512	3 012	3 012
Overføringsutgifter	1 517	2 908	2 461	2 461	2 461	2 461
Finansutgifter	5 098	57	57	57	57	57
Sum Driftsutgifter	**25 233**	**31 506**	**29 466**	**29 566**	**31 066**	**31 066**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 059	-1 010	-994	-994	-994	-994
Refusjoner	-1 687	-1 130	-471	-471	-471	-471
Overføringsinntekter	-6 868	-6 830	-6 460	-6 460	-6 460	-6 460
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 051	-101	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-12 666**	**-9 071**	**-7 925**	**-7 925**	**-7 925**	**-7 925**
Sum	**12 568**	**22 434**	**21 541**	**21 641**	**23 141**	**23 141**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**19 320**	**19 320**	**19 320**	**19 320**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	0	0	0	0
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	434	434	434	434
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	90	90	90	90
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	174	174	174	174
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**698**	**698**	**698**	**698**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: KST 315/24: Fontenehuset	900	1 200	2 700	2 700
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	0	0	0	0
HØP 2026-2029: Redusert stilling servicetorget	-800	-800	-800	-800
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**100**	**400**	**1 900**	**1 900**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	0	0	0	0
Sum Budsjettekniske justeringer	**0**	**0**	**0**	**0**
Konsekvensjusteringer	**797**	**1 097**	**2 597**	**2 597**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**20 117**	**20 417**	**21 917**	**21 917**
Innsparingstiltak				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	1 400	1 400	1 400	1 400
HØP 2027-2030: Arealeffektivisering spesifisering av innsparingstiltak	-76	-76	-76	-76
HØP 2027-2030: Redusert stilling Innbyggerkontakt	-200	-400	-400	-400
Sum Innsparingstiltak	**1 124**	**924**	**924**	**924**
Nye tiltak				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
HØP 2027-2030: Husleie UngArena	300	300	300	300
Sum Nye tiltak	**300**	**300**	**300**	**300**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**1 424**	**1 224**	**1 224**	**1 224**
Ramme 2027-2030	**21 541**	**21 641**	**23 141**	**23 141**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering

Endring 2027: Eventuelle endringer i tiltaket sees i sammenheng med andre konkrete endringer som er synliggjort med tilsvarende økonomiplantiltak fordelt i tjenesteområdet totalt.

HØP 2027-2030: Arealeffektivisering spesifisering av innsparingstiltak

Spesifisering av forventet innsparing relatert til arealeffektivisering ved å sentralisere Verket og Frivillighetssentralen.

Gjensidig avhengige økonomiplantiltak: Kommunedirektøren bemerker at et annet økonomiplantiltak er avhengig av gjennomføring av dette tiltaket. Dersom det gjøres endringer i KST-vedtak på dette tiltaket må derfor også andre økonomiplantiltak justeres samtidig.

HØP 2027-2030: Redusert stilling Innbyggerkontakt

Foreslår reduksjon med 50 % stilling ved innbyggerkontakt fra og med 1. august 2027.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Husleie UngArena

Iht KST-100/26 (1. rapportering). Tilskudd til Ung Arena har opphørt og virksomheten har utgifter til drift, i hovedsak husleie. Tildeles derfor ordinær budsjettramme.

Fellesfunksjon Arbeid og medborgerskap

Virksomheten består av

Kommunalsjef og Nærmiljøsatsing.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	0	4 479	3 986	3 236	3 236	3 236
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	513	959	959	959	959
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	2 000	2 000	1 000	1 000
Overføringsutgifter	0	2 100	100	100	100	100
Sum Driftsutgifter	**0**	**7 092**	**7 045**	**6 295**	**5 295**	**5 295**
Sum	**0**	**7 092**	**7 045**	**6 295**	**5 295**	**5 295**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**6 606**	**6 606**	**6 606**	**6 606**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	1 183	1 183	1 183	1 183
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	105	105	105	105
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**1 289**	**1 289**	**1 289**	**1 289**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: KST-118/25 Framtidas kommune - lokalsamfunnsutvikling	0	0	-1 000	-1 000
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-500	-4 000	-6 000	-6 000
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-500**	**-4 000**	**-7 000**	**-7 000**
Budsjettekniske justeringer				
HØP 2027-2030: Reversering av tiltak "KST 230/25 Utredning samarbeid iFokus"	-100	-100	-100	-100
Sum Budsjettekniske justeringer	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**
Konsekvensjusteringer	**689**	**-2 811**	**-5 811**	**-5 811**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**7 295**	**3 795**	**795**	**795**
Innsparingstiltak				
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-250	2 500	4 500	4 500
Sum Innsparingstiltak	**-250**	**2 500**	**4 500**	**4 500**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-250**	**2 500**	**4 500**	**4 500**
Ramme 2027-2030	**7 045**	**6 295**	**5 295**	**5 295**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering

Endring 2027: Eventuelle endringer i tiltaket sees i sammenheng med andre konkrete endringer som er synliggjort med tilsvarende økonomiplantiltak fordelt i tjenesteområdet totalt.

KOMMUNEDIREKTØRENS STAB

Organisasjon

Området består av

Området består av stab for Organisasjon, og Kommuneadvokaten.

Organisasjon

Staben består av HR og lønn, digitalisering, IT, dokumentsenter/arkivforvaltning, beredskap, kommunikasjon og politisk støtte. Dette inkluderer veiledning i politisk saksbehandling og oppfølging av vedtak.

Staben skal fokusere på strategisk HR og organisasjonskultur som støtter tjenesteutviklingen, samt sikre enhetlig kommunikasjon og mediehåndtering. Videre skal staben styre IT-arkitektur, styrke informasjonssikkerhet og personvern, samt være pådrivere for tverrgående innovasjon, digitalisering av tjenester og samhandle tett med tjenesteområdene i forbedring og nye løsninger. Staben har også ansvar for å ivareta organisasjonens overordnede beredskap og krisehåndtering.

Kommuneadvokaten

Kommuneadvokaten skal gi juridisk bistand og advokattjenester til hele den kommunale organisasjonen. Dette inkluderer juridisk bistand til administrasjon og folkevalgte, prosessaker, utvalg for klagesaker, anmeldelser, erstatningssaker og eierskap. Det inkluderer også reglement for folkevalgte og administrativ delegering.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	73 824	73 625	77 438	75 373	73 789	73 789
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	21 365	29 796	36 164	34 664	34 664	34 664
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 733	2 365	3 403	3 403	3 403	3 403
Overføringsutgifter	5 031	5 495	5 348	5 348	5 348	5 348
Finansutgifter	5 834	7 312	7 312	7 312	7 312	7 312
Sum Driftsutgifter	**108 788**	**118 593**	**129 665**	**126 100**	**124 516**	**124 516**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-416	-569	-569	-569	-569	-569
Refusjoner	-10 619	-7 863	-7 863	-7 863	-7 863	-7 863
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-163	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-11 198**	**-8 432**	**-8 432**	**-8 432**	**-8 432**	**-8 432**
Sum	**97 590**	**110 161**	**121 233**	**117 668**	**116 084**	**116 084**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**99 853**	**99 853**	**99 853**	**99 853**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
0,5 årsverk fra HM til HR	381	381	381	381
Avskrivninger 2026	1 521	1 521	1 521	1 521
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	7 950	7 950	7 950	7 950
Komp HTV og VO lønnsoppgjør 2026	394	394	394	394
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	1 129	1 129	1 129	1 129
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 SPK	22	22	22	22
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	46	46	46	46
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	890	890	890	890
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 SPK	61	61	61	61
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**12 396**	**12 396**	**12 396**	**12 396**
Tiltak årsbudsjett forrige år				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
HØP 2026-2029: Arkiv og deponering	0	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**-1 500**
Budsjettekniske justeringer				
Justering pensjonskostnader SPK	-1	-1	-1	-1
Sum Budsjettekniske justeringer	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**
Konsekvensjusteringer	**12 395**	**10 895**	**10 895**	**10 895**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**112 248**	**110 748**	**110 748**	**110 748**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling	25	-50	-1 574	-1 574
Sum Innsparingstiltak	**25**	**-50**	**-1 574**	**-1 574**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Lisensutgifter	6 310	6 310	6 310	6 310
HØP 2027-2030: Stilling politisk støtte til høsten 2027	500	0	0	0
HØP 2027-2030: Utgifter Bedriftshelsetjenesten (BHT)	600	600	600	600
HØP 2027-2030: Websak - Prosjekt periodisering	1 550	60	0	0
Sum Nye tiltak	**8 960**	**6 970**	**6 910**	**6 910**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**8 985**	**6 920**	**5 336**	**5 336**
Ramme 2027-2030	**121 233**	**117 668**	**116 084**	**116 084**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling

For å oppnå en varig reduksjon i driftsnivået og skape økonomisk handlingsrom, innfører kommunedirektøren stram ansettelseskontroll, økt deling av kompetanse på tvers og mer robuste fagmiljøer gjennom sammenslåing av enkelte virksomheter og avdelinger. Samtidig skal ny teknologi, kunstig intelligens og mer målrettet sykefraværsoppfølging bidra til å redusere vikarbruk og begrense nyrekruttering ved naturlig avgang.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Lisensutgifter

Økning i lisenskostnader. Økningen kommer på bakgrunn av generell prisvekst, kronekurs og at enkelte tjenester som tidligere ble driftet i kommunens egne serverrom nå flyttes til leverandørene.

HØP 2027-2030: Stilling politisk støtte til høsten 2027

Politisk støtte har behov for å styrkes ressursmessig i deler av 2027 grunnet kommunevalget og ekstra oppgaver til politisk støtte i deler av 2027.

HØP 2027-2030: Utgifter Bedriftshelsetjenesten (BHT)

Bedriftshelsetjenesten som leveres til kommunen har hatt økning siste år, og må justere budsjettrammene tilsvarende for å dekke behovet som kommunen er pålagt gjennom lovverket.

HØP 2027-2030: Websak - Prosjekt periodisering

Periodiseringsprosjekt i WebSak skiller ut og låser avsluttede arkivdeler ved et fast tidsskille for å sikre et ryddig saksarkiv og oppfylle lovpålagte bevaringskrav. Dette gjøres vanligvis hvert fjerde eller åttende år (f.eks. etter kommunevalg) eller ved store omorganiseringer.

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

Prosjektkode	Investeringsprosjekter	Økonomiplan 2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	Øvrige år 2031	2032	2033	2034
	Digitalisering og IT												
05109	Oppgradering IT infrastruktur	7 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Sum Digitalisering og IT	**7 000**	**0**	**10 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for tjenesteområdet

Oppgradering IT infrastruktur

Investeringsmidler til utskiftning og oppgradering av IT-infrastruktur, er nødvendig for å ivareta en forsvarlig drift av de løsningene man har valgt å implementere. Grunnlaget for å lykkes med digitalisering av tjenester - interne og eksterne - krever en stadig planlagt fornying av og utvidelse av tilgjengelig kapasitet. Dette gjelder blant annet sentrale servere, backup, katastrofeløsning, kablet nettverk, trådløst nettverk, sikkerhetsløsninger, fiber-infrastruktur og overvåkning.

Gjeldende planer for tjenesteområdet

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, jfr. KST-sak 318/24

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Temaplan for innbyggertjenester, jfr. KST-144/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)
- Temaplan for innovasjon og digitalisering (KST-016/23)
- Overordnet beredskapsplan (revidert april 2026 administrativt)
- Arbeidsgiverpolitikk, jfr. vedtak KST-123/24

Måltabell for området

Hovedmål	Delmål
KPS 1: Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats	Bidra til trivsel, tilhørighet, stolthet, felles målbilde og kultur blant kommunens medarbeidere
	Samvirke og ressursutnyttelse
	Samvirkearenaer og øvingskonsepter
	Sette tjenesteområdene i stand til å utnytte fremtidsrettet teknologi
	Støtte organisasjonen i å utvikle en lærende og endringsdyktig organisasjonskultur
	Støtte tjenesteområdene til å møte fremtidens kompetansebehov
	Tilrettelegge for en kunnskapsbasert og datadrevet organisasjon
KPS 2: Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper	Innbyggernes egenberedskap
	Legge til rett for åpen dialog, involvering og deltagelse i lokaldemokratiet
	Sikre at organisasjonen ivaretar innbyggernes personvern og kommunens datasikkerhet
	Styrke trepartssamarbeidet og sikre etterlevelse av tariff- og avtaleverk
	Støtte omstillings- og organisasjonsutviklingsprosesser
	Tillitsvekkende krisehåndtering
	Tilrettelegge for lukkede, sikre teknologiske plattformer
KPS 3: Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det	Forebygge fravær og frafall fra arbeidslivet
	Gi innbyggerne innsikt i og kunnskap om kommunens tilbud og tjenester
	Kontinuitet og sårbare grupper
	Sette tjenesteområdene i stand til å tilby innbyggere og næringsliv et reelt digitalt førstevalg
	Støtte lederne i god virksomhetsstyring, ledelse og et helsefremmende arbeidsmiljø
KPS 4: Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket	KEP1: Vi skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn
	Sikre en miljømessig bærekraftig forvaltning av kommunens totale IKT-portefølje
	Styrke kommunens omdømme
KPS 5: Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner	
KPS 6: Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap	Beredskapskultur, standarder og øving
	Beslutningsstøtte til kriseledelsen
	Bidra til å beholde, utvikle og rekruttere kompetanse som understøtter bærekraftig velferd og fremtidig tjenestebehov
	Samfunnssikkerhet og klimarisiko i plan
	Styrke vår krise- og beredskapskommunikasjon

Hovedmål	Delmål
	Tilrettelegge for en høytilgjengelig, redundant og sikker IT-infrastruktur
	Understøtte organisasjonens kontinuerlige digitale modning og evne til omstilling

Oppdrag for området

Oppdrag	Beskrivelse
Digitalisering og bruk av KI for å forenkle saksbehandling i administrative oppgaver	Vi skal ha fokus på digitalisering og bruk KI for å sikre effektive arbeidsprosesser og tilgjengelighet for innbyggere. Vi skal utforske mulighetene for å bruke KI til å forenkle saksbehandlingsoppgaver. Vi skal jobbe for å digitalisere boligkontoret. Kommunen skal utforske bruk av innbyggerapp og digitalt aktivitetskort for å gjøre tjenestene mer tilgjengelig for flere innbyggere.
KEP: Vi skal jobbe målrettet med klimakommunikasjon i Larvik	Kunnskapsdeling, holdningsarbeid og klimakommunikasjon for å skape lokalt engasjement.
KEP: Vi skal tilkjennegi våre forventninger til driften av kommunens eierskap som et virkemiddel for å nå planens mål og ambisjoner	Larvik kommune skal tilkjennegi og følge opp sine forventninger til kommunens eierskap. Det skal fremgå, blant annet i kommunens eierskapsmelding, at kommunen forventer at den aktuelle virksomheten fremmer Larvik kommunes mål og ambisjoner i kommuneplanens samfunnsdel, Klima- og energiplanens handlingsprogram og andre styrende dokumenter.

Økonomi- og virksomhetsstyring

Området består av

Stabsfunksjonen består av økonomi, virksomhetstyring, internkontroll, regnskap, fakturering, innfordring, anskaffelser, internrevisjon og personvernombud

Vi skal styrke økonomisk analyse og samordne økonomi, finans og anskaffelser. Vi skal videre styrke virksomhetsstyring og internkontroll.

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	26 334	29 898	34 740	33 240	30 240	29 240
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 116	3 953	3 961	3 769	7 369	5 969
Overføringsutgifter	1 252	1 460	1 460	1 460	1 460	1 460
Finansutgifter	-25 323	-13 685	-18 835	-18 835	-18 835	-18 835
Sum Driftsutgifter	**6 379**	**21 625**	**21 326**	**19 634**	**20 234**	**17 834**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 778	-1 551	-1 551	-1 551	-1 551	-1 551
Refusjoner	-7 340	-2 976	-2 976	-2 976	-2 976	-2 976
Overføringsinntekter	-300	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-291	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**-9 708**	**-4 527**	**-4 527**	**-4 527**	**-4 527**	**-4 527**
Sum	**-3 330**	**17 098**	**16 799**	**15 107**	**15 707**	**13 307**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**16 419**	**16 419**	**16 419**	**16 419**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Avskrivninger 2026	0	0	0	0
HØP 2026-2029: Organisasjonsjustering - ny organisering	-567	-567	-567	-567
Komp lønnsoppgjør 2026 kap 4 KLP	390	390	390	390
Lønnsoppgjør 2026 ans type N KLP	57	57	57	57
Lønnsoppgjør 2026 kap 3 og 5 KLP	716	716	716	716
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**596**	**596**	**596**	**596**
Konsekvensjusteringer	**596**	**596**	**596**	**596**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**17 015**	**17 015**	**17 015**	**17 015**
Innsparingstiltak				
HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling	0	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	**0**	**-500**	**-500**	**-500**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Endring kapitalinntekter kommunale boliger	-5 150	-5 150	-5 150	-5 150
HØP 2027-2030: Lisensutgifter	-179	-179	-179	-179
HØP 2027-2030: Nytt ERP system - implementeringskostnader	5 000	4 000	4 600	2 200
HØP 2027-2030: Prosjektleder ERP- Anskaffelser	192	0	0	0
Statsbudsjett 2027: Finansiering overgang Altinn 3 KOSTRA	-79	-79	-79	-79
Sum Nye tiltak	**-216**	**-1 408**	**-808**	**-3 208**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**-216**	**-1 908**	**-1 308**	**-3 708**
Ramme 2027-2030	**16 799**	**15 107**	**15 707**	**13 307**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Innsparingstiltak

HØP 2027-2030: Innsparing; styring, ressursbruk og omstilling

For å oppnå en varig reduksjon i driftsnivået og skape økonomisk handlingsrom, innfører kommunedirektøren stram ansettelseskontroll, økt deling av kompetanse på tvers og mer robuste fagmiljøer gjennom sammenslåing av enkelte virksomheter og avdelinger. Samtidig skal ny teknologi, kunstig intelligens og mer målrettet sykefraværsoppfølging bidra til å redusere vikarbruk og begrense nyrekruttering ved naturlig avgang.

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Endring kapitalinntekter kommunale boliger

Budsjettet for kapitalinntekter økes tilsvarende budsjettposten for kapitalkostnader hos virksomhet Eiendom. Kapitalinntektene skal dekke kommunens finanskostnader relatert til kommunale boliger.

HØP 2027-2030: Lisensutgifter

Økning i lisenskostnader. Økningen kommer på bakgrunn av generell prisvekst, kronekurs og at enkelte tjenester som tidligere ble driftet i kommunens egne serverrom nå flyttes til leverandørene.

HØP 2027-2030: Nytt ERP system - implementeringskostnader

Kommunen må anskaffe nytt ERP-system (for regnskap, lønn og HR), som er skybasert. Dagens system, Agresso Unit4, er ikke skybasert, og kan ikke videreføres i dagens form. Anskaffelsesprosess er iverksatt. Planlagt oppstart for nytt system er 1.1.2029.

Tiltaket omfatter anslag for lisenskostnader for skybasert program fra 2029, redusert lisens for dagens program og implementeringskostnader, samt nødvendig ekstra bemanning på lønn, regnskap og HR for å kunne håndtere overgangen av data til nytt system på korrekt måte med oppstart andre halvår 2027.

Tiltaket finansieres delvis av reduserte investeringsbudsjetter (2,5 mill kr i 2026 og 1 mill kr i 2027).

HØP 2027-2030: Prosjektleder ERP- Anskaffelser

Kommunen skal gå til anskaffelse av nytt ERP system og ny e-handelsløsning. I den forbindelse er det behov for innleie av ekspert på området da vi ikke har den kompetansen og ressursene internt i organisasjonen. Kostnaden er estimert til kr 600.000, hvorav kr 408.000 finansieres internt.

Statsbudsjett 2027: Finansiering overgang Altinn 3 KOSTRA

Datafangsten for KOSTRA skal over i en skybasert løsning. Utgiftene til overgangen delfinansieres med et trekk i rammetilskuddet fra 2027.

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

		Økonomiplan								Øvrige år			
Prosjektkode	Investeringsprosjekter	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2031	2032	2033	2034
	Anskaffelse												
04696	Innkjøp av biler - for reduserte leasingkostnader	15 000	0	17 000	0	17 000	0	17 000	0	17 000	17 000	17 000	17 000
MP-146	Utskifting spesialkjøretøy helse	5 500	0	0	0	5 500	0	0	0	5 500	0	5 500	0
MP-147	Opptrappingsplan tjenestebiler Hjemmetjenesten	4 700	0	2 000	0	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0
	Sum Anskaffelse	**25 200**	**0**	**19 000**	**0**	**24 500**	**0**	**19 000**	**0**	**22 500**	**17 000**	**22 500**	**17 000**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for tjenesteområdet

Innkjøp av biler - for reduserte leasingkostnader

Investeringen skal erstatte leasede kjøretøy med eide kjøretøy, samt dekke opp for tidligere kjøpte elbiler som må byttes ut. Antall leasingbiler er på vei nedover. Ved inngangen til 2027 vil det være 35 leasingbiler igjen. Det er fremdeles ringvirkninger fra 2024 da investeringsmidler til kjøp av biler ble fjernet.

Utskifting spesialkjøretøy helse

Helse og mestring har flere eide spesialkjøretøy, for eksempel mannskapsbiler, dagsenterbusser, utkjøringskjøretøy for hjelpemidler m.m. Alder på denne bilparken er høy, og det er behov for utskiftning for å kunne levere tjenestene i årene fremover.

Opptrappingsplan tjenestebiler Hjemmetjenesten

Iht KST-113/26, opptrappingsplan tjenestebiler virksomhet Hjemmetjenester. Larvik kommune opplever en demografisk utvikling med en markant økning i antall eldre innbyggere med behov for helse- og omsorgstjenester. Både nasjonale og lokale føringer tilsier at flere innbyggere skal bo hjemme lenger, noe som øker kompleksiteten og omfanget av oppgavene i hjemmetjenesten. Dette medfører et økt behov for transportkapasitet. Hjemmetjenesten er helt avhengig av en funksjonell bilpark for å utføre lovpålagte tjenester i hele kommunen. Behovet for transportkapasitet skyldes i hovedsak demografisk utvikling, økt tjenestetrykk, endret oppgavedeling mellom hjemmesykepleie og praktisk bistand, videreutvikling av ambulante sykepleieteam og krav til driftseffektivitet, forsvarlighet og beredskap.

Gjeldende planer for tjenesteområdet

Videreføring av planer i perioden

Kommuneplan

- Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2040, jfr. KST-sak 318/24

Overordnede strategier og temaplaner som følger opp Kommuneplanens samfunnsdel

- Temaplan for innbyggertjenester, jfr. KST-144/26
- Temaplan for anskaffelse, jfr. KST-145/26
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2026-2029 (KST-015/26)

Måltabell for området

Hovedmål	Delmål
KPS 1: Vi skaper verdier gjennom innovasjon og felles innsats	Lokal leverandørutvikling og innovasjon
KPS 2: Vi styrker innbyggerkraft og bygger tillit på demokratiske prinsipper	Realisere verdier gjennom effektive anskaffelser
KPS 3: Vi sikrer et relevant og tilgjengelig tjenestetilbud for de som trenger det	
KPS 4: Vi tar hensyn til miljøet og reduserer klimaavtrykket	Ivaretagelse av samfunnshensyn
	KEP1: Vi skal bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn
KPS 5: Vi bevarer natur- og kystområder for nåværende og fremtidige generasjoner	
KPS 6: Vi ruster oss for framtiden gjennom langsiktig planlegging og beredskap	Effektiv ressursbruk ved anskaffelser

Oppdrag for området

Oppdrag	Beskrivelse
KEP: Vi skal gjennomføre klimasmarte anskaffelser	Systematiske klima- og miljøkrav i relevante anskaffelser innen eiendomsforvaltning og kommunalteknikk for å kutte direkte og indirekte utslipp.
KEP: Vi skal ha grønn finansportefølje	Forvaltningen av kommunens primæroppgavefond tar hensyn til ESG (klima, sosiale forhold og selskapsstyring). Selskapenes klimagassutslipp følges opp og rapporteres til fondsstyret.

Kommunens overføringer

Området består av

Til dette området legges postene knyttet til:

- Fellesutgifter
- Folkevalgte styringsorganer
- Revisjon og kontrollutvalg
- Overføring til kirkelig fellesråd
- Overføring til andre etter vedtak

Beløp i 1000

Netto driftsramme per enhet

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Folkevalgte styringsorganer	14 717	11 245	13 070	10 666	12 766	10 666
Revisjon og kontrollutvalg	3 109	3 237	3 292	3 292	3 292	3 292
Overføring til kirkelig fellesråd	39 545	42 683	39 962	39 962	39 962	39 962
Overføring til andre etter vedtak	25 676	25 406	28 197	27 387	26 847	26 847
Sum	**83 047**	**82 570**	**84 521**	**81 307**	**82 867**	**80 767**

Investeringstabell for området

Beløp i 1000

		Økonomiplan								Øvrige år			
Prosjektkode	Investeringsprosjekter	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2031	2032	2033	2034
	Overføring til kirkelig fellesråd												
04462	Vedlikehold middelalderkirker	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	3 000	3 000	3 000
05120	Rehabilitering kirkegårder	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	3 000	3 000	3 000
	Sum Overføring til kirkelig fellesråd	**6 000**	**0**	**6 000**	**0**	**6 000**	**0**	**6 000**	**0**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**6 000**
	Overføring til andre etter vedtak												
05369	Investeringer, Bølgen	2 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	1 000	1 000	1 000
	Sum Overføring til andre etter vedtak	**2 000**	**0**	**1 000**	**0**	**1 000**	**0**	**1 000**	**0**	**1 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**

Beskrivelse av investeringsbudsjett for området

Vedlikehold middelalderkirker

Investeringstilskudd til Larvik kirkelige fellesråd for vedlikehold av middelalderkirker.

Rehabilitering kirkegårder

Investeringstilskudd til Larvik kirkelige fellesråd for rehabilitering og vedlikehold av kirkegårder.

Investeringer, Bølgen

Investeringstilskudd til kulturhuset Bølgen.

Områdets «virksomheter»

Folkevalgte styringsorganer

Området består av

- Godtgjørelser og utgifter i forbindelse med kommunestyre, formannskap, komitéer, råd og utvalg
- Utgifter i forbindelse med valg
- Støtte til kommunestyregruppene
- Æresborgere
- Vennskapskommuner

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	11 320	8 800	8 525	8 221	8 221	8 221
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 065	2 315	4 415	2 315	4 415	2 315
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	200	80	80	80	80	80
Overføringsutgifter	347	191	191	191	191	191
Sum Driftsutgifter	**14 932**	**11 386**	**13 211**	**10 807**	**12 907**	**10 807**
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1	0	0	0	0	0
Refusjoner	-214	-141	-141	-141	-141	-141
Sum Driftsinntekter	**-215**	**-141**	**-141**	**-141**	**-141**	**-141**
Sum	**14 717**	**11 245**	**13 070**	**10 666**	**12 766**	**10 666**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**11 245**	**11 245**	**11 245**	**11 245**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Valgramme 2027	1 800	0	0	0
KST 230/25 Folkevalgte styringsorganer reduksjon	-275	-275	-275	-275
Strat.dok.2025-2028: PwC IFO2: Redusert antall folkevalgte	0	-304	-304	-304
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**1 525**	**-579**	**-579**	**-579**
Konsekvensjusteringer	**1 525**	**-579**	**-579**	**-579**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**12 770**	**10 666**	**10 666**	**10 666**
Nye tiltak				
HØP 2026-2029: Valgramme 2027	300	0	2 100	0
Sum Nye tiltak	**300**	**0**	**2 100**	**0**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**300**	**0**	**2 100**	**0**
Ramme 2027-2030	**13 070**	**10 666**	**12 766**	**10 666**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Nye tiltak

HØP 2026-2029: Valgramme 2027

Det avsettes kommunalt budsjett til kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2027. Budsjettrammen er kr 200 000 lavere enn hva som ble avsatt til forrige kommunestyre- og fylkestingsvalg i 2023.

Endring 2027: Det gjennomføres kommunevalg i 2027 og stortingsvalg i 2029. Budsjettrammene må økes med kr 300 000 for å dekke de kommunale utgiftene til valgene.

Revisjon og kontrollutvalg

Området består av

- Godtgjørelser og utgifter til Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (sekretariat for kontrollutvalget i Larvik kommune)
- Overføring til Telemark kommunerevisjon IKS

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Lønn	231	224	245	245	245	245
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	109	40	132	132	132	132
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 285	2 387	2 328	2 328	2 328	2 328
Overføringsutgifter	484	587	587	587	587	587
Sum Driftsutgifter	**3 109**	**3 237**	**3 292**	**3 292**	**3 292**	**3 292**
Driftsinntekter						
Refusjoner	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum	**3 109**	**3 237**	**3 292**	**3 292**	**3 292**	**3 292**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**3 237**	**3 237**	**3 237**	**3 237**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**3 237**	**3 237**	**3 237**	**3 237**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Budsjettramme Kontrollutvalg justering	55	55	55	55
Sum Nye tiltak	**55**	**55**	**55**	**55**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**55**	**55**	**55**	**55**
Ramme 2027-2030	**3 292**	**3 292**	**3 292**	**3 292**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Budsjettramme Kontrollutvalg justering

Kommunedirektøren foreslår justering av budsjettramme i henhold til vedtak i VETAKS (Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgsekretariat IKS) per 29.09.26, saksnr. 50/26. Saksutskrift fra vedtaket vedlegges saksdokumenter til Handlings- og økonomiplan.

Overføring til kirkelig fellesråd

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Overføringsutgifter	39 545	42 683	39 962	39 962	39 962	39 962
Sum Driftsutgifter	**39 545**	**42 683**	**39 962**	**39 962**	**39 962**	**39 962**
Sum	**39 545**	**42 683**	**39 962**	**39 962**	**39 962**	**39 962**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**38 243**	**38 243**	**38 243**	**38 243**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Komp LKFR lønnsoppgjør 2026	1 999	1 999	1 999	1 999
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**1 999**	**1 999**	**1 999**	**1 999**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
Strat.dok.2025-2028: PwC IFO1: Reduksjoner i utgifter til kirke (Larvik kirkelige fellesråd)	-280	-280	-280	-280
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-280**	**-280**	**-280**	**-280**
Konsekvensjusteringer	**1 719**	**1 719**	**1 719**	**1 719**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**39 962**	**39 962**	**39 962**	**39 962**
Ramme 2027-2030	**39 962**	**39 962**	**39 962**	**39 962**

Overføring til andre etter vedtak

Området består av

- Overføring til Larvik Kulturhus Bølgen
- Overføringer til interkommunale selskaper
  - IKA-Kongsberg
  - Vestfoldmuseene IKS
  - Gea Norvegica Geopark IKS
- Kjøp av VTA-plasser
  - iVekst
- Overføring av driftstilskudd som følge av statlige og interkommunale avtaler
  - Krisesenteret i Vestfold
  - Incestsenteret i Vestfold
  - START-Vestfold
  - Ungt Entreprenørskap
  - Pasientskadeerstatningsfondet

Driftsbudsjett - Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsutgifter						
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 709	4 284	2 666	2 666	2 666	2 666
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	8 008	8 068	8 618	7 808	7 268	7 268
Overføringsutgifter	17 480	17 837	18 416	18 416	18 416	18 416
Finansutgifter	4 168	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	**39 366**	**30 190**	**29 700**	**28 890**	**28 350**	**28 350**
Driftsinntekter						
Refusjoner	0	-3	-3	-3	-3	-3
Overføringsinntekter	-4 620	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-9 070	-4 782	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Driftsinntekter	**-13 690**	**-4 784**	**-1 503**	**-1 503**	**-1 503**	**-1 503**
Sum	**25 676**	**25 406**	**28 197**	**27 387**	**26 847**	**26 847**

Budsjettramme drift - med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Vedtatt budsjett	**27 822**	**27 822**	**27 822**	**27 822**
Endring tiltak forrige økonomiplan				
Komp Bølgen lønnsoppgjør 2026	925	925	925	925
Sum Endring tiltak forrige økonomiplan	**925**	**925**	**925**	**925**
Tiltak årsbudsjett forrige år				
HØP 2026-2029: Reversering av tiltak "KST 275/23 Innsparing overføringer til andre"	0	-810	-1 350	-1 350
KST 230/25 Reduksjon drift Bølgen	-250	-250	-250	-250
Sum Tiltak årsbudsjett forrige år	**-250**	**-1 060**	**-1 600**	**-1 600**
Konsekvensjusteringer	**675**	**-135**	**-675**	**-675**
Konsekvensjustert ramme (dvs. tidligere vedtatt og budsjetteknisk justert ramme)	**28 497**	**27 687**	**27 147**	**27 147**
Nye tiltak				
HØP 2027-2030: Krisesenteret i Vestfold	550	550	550	550
HØP 2027-2030: Medbyggerne jf KS-021/26	100	100	100	100
HØP 2027-2030: VTA- plasser- økte kostnader	550	550	550	550
Sum Nye tiltak	**1 200**	**1 200**	**1 200**	**1 200**
Nye tiltak og realendringer budsjett	**1 200**	**1 200**	**1 200**	**1 200**
Ramme 2027-2030	**29 697**	**28 887**	**28 347**	**28 347**

Beskrivelse av økonomiplantiltak

Nye tiltak

HØP 2027-2030: Krisesenteret i Vestfold

Larvik kommunes andel av utgifter til Krisesenteret reguleres/økes årlig uten at kommunens budsjett reguleres tilsvarende. Dette kommenteres jevnlig i rapportering i løpet av året. Nå foreslås en økning som gjør budsjett mer i samsvar med faktiske kostnader for å dekke kommunens andel av forpliktelser til Krisesenteret.

HØP 2027-2030: Medbyggerne jf KS-021/26

Iht KST-021/26, punkt 6 (Korreksjoner etter statsbudsjett 2026), skal Larvik kommune støtte Medbyggerne med kr 2 per innbygger. Beløpet utgjør ca 100.000.
Medbyggerne er et samarbeid hvor håndtverksbedrifter og entreprenører samarbeider med offentlige etater og kommuner for å fremme hvitt arbeid og bekjempe arbeidslivskriminalitet.

HØP 2027-2030: VTA- plasser- økte kostnader

Larvik kommunes andel av utgifter til VTA-plasser reguleres årlig uten at kommunens budsjett reguleres tilsvarende. Dette kommenteres jevnlig i rapportering i løpet av året. Nå foreslås en økning som gjør budsjett mer i samsvar med faktiske kostnader til disse VTA-plassene.

FORSKRIFTSSKJEMA

Etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. skal kommunen sette opp økonomiplan og budsjett etter obligatoriske forskriftsskjemaer.

Drift har følgende skjemaer:

- §5-4 Bevilgningsoversikt drift (1.ledd) viser de sentrale postene som inneholder ikke-tjenesteavhengige utgifter og inntekter. Budsjettene til drift på tjenesteområdene er ikke inkludert.
- §5-4 Sum bevilgninger netto (2.ledd) viser summen av hva som ligger budsjettert ute i drift på tjenesteområdene, og utgjør i hovedsak differansen mellom *§5-4 Bevilgningsoversikt drift* og *§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift*. Tjenesteområdene har budsjettert en liten del som også styres sentralt til §5-4; dette gjelder avskrivninger og avsetning/bruk av fond. Det er derfor lagt inn en korrigeringslinje for å avstemme rammen per tjenesteområdet til sum driftsutgifter.
- §5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift inneholder alt, både tjenesteavhengige og ikke-tjenesteavhengige utgifter og inntekter.

Investering har følgende skjema:

- *§5-5 Bevilgningsoversikt investering* viser utgifter, inntekter, avsetninger og bruk av avsetninger i økonomiplanens investeringsdel.

§ 5-4 Bevilgningsoversikt drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-1 980 381	-2 009 582	-2 020 987	-2 020 987	-2 112 226	-2 133 348	-2 154 682	-2 176 229
Inntekts- og formuesskatt	-1 740 644	-1 874 518	-1 890 306	-1 890 306	-1 960 427	-1 980 031	-1 999 832	-2 019 830
Eiendomsskatt	79	0	0	0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	-16 920	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600
Sum generelle driftsinntekter	**-3 737 865**	**-3 896 700**	**-3 923 893**	**-3 923 893**	**-4 085 253**	**-4 125 979**	**-4 167 114**	**-4 208 659**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**3 216 393**	**3 372 714**	**3 406 052**	**3 388 765**	**3 552 036**	**3 548 615**	**3 572 834**	**3 598 863**
Avskrivninger	244 390	244 390	244 390	217 395	217 395	217 395	217 395	217 395
Sum netto driftsutgifter	**3 460 783**	**3 617 104**	**3 650 442**	**3 606 160**	**3 769 431**	**3 766 010**	**3 790 229**	**3 816 258**
Brutto driftsresultat	**-277 082**	**-279 596**	**-273 451**	**-317 733**	**-315 822**	**-359 969**	**-376 885**	**-392 401**
Renteinntekter	-79 126	-47 542	-47 542	-47 542	-78 721	-77 684	-75 612	-78 884
Utbytter	-1 604	-2 200	-3 163	-3 163	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-89 366	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	262 849	242 777	249 537	249 663	304 195	338 700	364 763	365 352
Avdrag på lån	202 442	210 664	184 664	184 664	192 818	215 633	236 569	257 631
Netto finansutgifter	**295 195**	**403 699**	**383 496**	**383 622**	**416 792**	**475 149**	**524 221**	**542 598**
Motpost avskrivninger	-244 390	-244 390	-244 390	-217 395	-217 395	-217 395	-217 395	-217 395
Netto driftsresultat	**-226 277**	**-120 287**	**-134 344**	**-151 506**	**-116 425**	**-102 215**	**-70 060**	**-67 198**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat								
Overføring til investering	43 044	96 175	107 014	108 461	131 000	100 000	50 000	0
Avsetninger til bundne driftsfond	45 760	33 800	33 800	34 381	18 100	6 700	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-34 440	-15 442	-15 442	-2 810	-1 300	-27 200	-66 700	-21 100
Avsetninger til disposisjonsfond	171 913	16 189	51 284	51 284	1 375	29 385	88 430	89 968
Bruk av disposisjonsfond	0	-10 435	-42 311	-39 811	-32 750	-6 670	-1 670	-1 670
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**226 277**	**120 287**	**134 344**	**151 506**	**116 425**	**102 215**	**70 060**	**67 198**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Sentrale poster	178 575	254 613	170 286	83 076	152 586	173 729	195 130	187 293
Helse og mestring	1 378 265	1 409 370	1 458 360	1 459 194	1 524 820	1 555 868	1 570 549	1 666 807
Oppvekst	1 346 546	1 370 120	1 389 309	1 398 057	1 406 707	1 394 767	1 391 767	1 392 652
Samfunn og miljø	138 794	154 688	163 900	133 916	142 502	94 587	52 333	43 420
Arbeid og medborgerskap	233 345	255 781	288 398	360 500	341 109	316 524	303 138	298 874
Organisasjon	97 590	99 853	101 590	110 161	121 233	117 668	116 084	116 084
Økonomi- og virksomhetsstyring	-3 330	16 419	17 155	17 098	16 799	15 107	15 707	13 307
Kommunens overføringer	83 047	78 347	82 570	82 570	84 521	81 307	82 867	80 767
Sum bevilgninger drift, netto	**3 452 832**	**3 639 192**	**3 671 567**	**3 644 572**	**3 790 276**	**3 749 555**	**3 727 574**	**3 799 204**
Herav:								
Avskrivinger	244 390	244 390	244 390	217 395	217 395	217 395	217 395	217 395
Netto renteutgifter og -inntekter	-1 647	8 495	7 532	7 658	4 045	4 045	4 045	4 045
Overføring til investering	0	0	0	1 448	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	45 723	33 800	33 800	34 381	18 100	6 700	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-34 440	-15 442	-15 442	-2 810	-1 300	-27 200	-66 700	-21 100
Bruk av disposisjonsfond	-17 588	-4 765	-4 765	-2 265	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**3 216 393**	**3 372 714**	**3 406 052**	**3 388 765**	**3 552 036**	**3 548 615**	**3 572 834**	**3 598 863**

§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering (første ledd)

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Investeringer i varige driftsmidler	356 083	1 129 255	883 792	885 240	1 019 136	1 163 491	1 005 912	515 401
Tilskudd til andres investeringer	38 128	6 500	6 500	6 500	8 000	7 000	7 000	7 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	10 789	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Utlån av egne midler	2 091	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**407 091**	**1 145 755**	**900 292**	**901 740**	**1 037 136**	**1 180 491**	**1 022 912**	**532 401**
Kompensasjon for merverdiavgift	-24 946	-58 407	-69 495	-69 495	-69 167	-116 910	-131 642	-59 720
Tilskudd fra andre	-36 399	-3 500	-33 200	-33 200	-23 000	-151 500	-16 000	-151 500
Salg av varige driftsmidler	-14 933	-129 189	-33 189	-33 189	-30 000	-54 000	-25 000	-18 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-6 668	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-284 806	-858 484	-657 394	-657 394	-783 969	-758 081	-782 270	-303 181
Sum investeringsinntekter	**-367 752**	**-1 049 580**	**-793 279**	**-793 279**	**-906 136**	**-1 080 491**	**-954 912**	**-532 401**
Videreutlån	148 803	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Bruk av lån til videreutlån	-148 803	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Avdrag på lån til videreutlån	66 266	60 000	60 000	60 000	55 000	50 000	50 000	50 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-65 010	-60 000	-60 000	-60 000	-55 000	-50 000	-50 000	-50 000
Netto utgifter videreutlån	**1 256**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring fra drift	-43 044	-96 175	-107 014	-108 461	-131 000	-100 000	-50 000	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	1 830	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-3 117	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	5 829	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 091	0	0	0	0	0	-18 000	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-40 594**	**-96 175**	**-107 014**	**-108 461**	**-131 000**	**-100 000**	**-68 000**	**0**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Regulert budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-1 980 381	-2 009 582	-2 020 987	-2 020 987	-2 112 226	-2 133 348	-2 154 682	-2 176 229
Inntekts- og formuesskatt	-1 740 644	-1 874 518	-1 890 306	-1 890 306	-1 960 427	-1 980 031	-1 999 832	-2 019 830
Eiendomsskatt	79	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-213 304	-150 662	-150 662	-185 537	-130 440	-103 177	-98 471	-90 201
Overføringer og tilskudd fra andre	-441 115	-227 861	-227 861	-239 246	-231 268	-231 268	-231 268	-231 268
Brukerbetalinger	-146 090	-166 562	-166 562	-164 679	-164 234	-167 255	-164 370	-164 370
Salgs- og leieinntekter	-600 988	-634 695	-634 695	-634 773	-617 770	-629 470	-652 170	-703 970
Sum driftsinntekter	**-5 122 442**	**-5 063 880**	**-5 091 073**	**-5 135 529**	**-5 216 365**	**-5 244 550**	**-5 300 793**	**-5 385 868**
Lønnsutgifter	2 461 902	2 404 621	2 398 823	2 420 203	2 480 613	2 488 736	2 494 923	2 584 076
Sosiale utgifter	720 491	710 171	707 470	706 022	701 320	702 323	718 699	706 498
Kjøp av varer og tjenester	1 097 533	1 095 712	1 112 467	1 115 946	1 112 993	1 084 494	1 111 836	1 103 836
Overføringer og tilskudd til andre	321 044	329 390	354 473	358 230	388 222	391 633	381 055	381 663
Avskrivninger	244 390	244 390	244 390	217 395	217 395	217 395	217 395	217 395
Sum driftsutgifter	**4 845 360**	**4 784 284**	**4 817 622**	**4 817 796**	**4 900 543**	**4 884 581**	**4 923 908**	**4 993 468**
Brutto driftsresultat	**-277 082**	**-279 596**	**-273 451**	**-317 733**	**-315 822**	**-359 969**	**-376 885**	**-392 401**
Renteinntekter	-79 126	-47 542	-47 542	-47 542	-78 721	-77 684	-75 612	-78 884
Utbytte	-1 604	-2 200	-3 163	-3 163	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-89 366	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	262 849	242 777	249 537	249 663	304 195	338 700	364 763	365 352
Avdrag på lån	202 442	210 664	184 664	184 664	192 818	215 633	236 569	257 631
Netto finansutgifter	**295 195**	**403 699**	**383 496**	**383 622**	**416 792**	**475 149**	**524 221**	**542 598**
Motpost avskrivninger	-244 390	-244 390	-244 390	-217 395	-217 395	-217 395	-217 395	-217 395
Netto driftsresultat	**-226 277**	**-120 287**	**-134 344**	**-151 506**	**-116 425**	**-102 215**	**-70 060**	**-67 198**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat								
Overføring til investering	43 044	96 175	107 014	108 461	131 000	100 000	50 000	0
Avsetninger til bundne driftsfond	45 760	33 800	33 800	34 381	18 100	6 700	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-34 440	-15 442	-15 442	-2 810	-1 300	-27 200	-66 700	-21 100
Avsetninger til disposisjonsfond	171 913	16 189	51 284	51 284	1 375	29 385	88 430	89 968
Bruk av disposisjonsfond	0	-10 435	-42 311	-39 811	-32 750	-6 670	-1 670	-1 670
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**226 277**	**120 287**	**134 344**	**151 506**	**116 425**	**102 215**	**70 060**	**67 198**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

GEBYR- OG BETALINGSSATSER

Oversikten viser satser for Larvik kommune i 2027, sist vedtatt i Handlings- og økonomiplan 2026-2029, samt forslag til nye satser i 2027. Nye satser gjelder fra 1.1.2027, med mindre annet er nevnt.

Ordinær prisvekst av gebyr tar utgangspunkt i kommunal deflator foreslått til 3,8 % i Statsbudsjett 2027.

Grunnbeløp (G) fra 1.5.2026 er kr 136 549.

Overføring til Larvik kirkelige fellesråd

Kommunen vedtar kremasjonsavgift og avgift for feste av grav etter forslag fra gravplassmyndigheten, jf. gravplassloven § 21 annet ledd.

Feste- og kremasjonsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Enkel kistegrav	Kr/år	620,00	660,00	40,00	6,45%	↗	
Kremasjonsavgift for kommunens innbyggere	Kr/stk	5 140,00	5 640,00	500,00	9,73%	↗	
Urnegrav	Kr/år	450,00	450,00	0,00	0,00%	↘	

Helse og mestring

Catering

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Cateringtjenester	Kr/porsjon	Økes med 3,5 %	Økes med 3,8 %				
Middag i kafeteria inkl. dessert	Kr/porsjon	110	114	4	4%	↗	
Middag til oppvarming for hjemmeboende	Kr/porsjon	97	100	3	3%	.....	Tidl.Larvik
Varm middag inkl. dessert til hjemmeboende	Kr/porsjon	124	129	5	4%	↗	Tidl.Lardal

Hjemmebehandling

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Fysioterapi hjemme		Takst iht Helfo	Takst iht Helfo				Sats følger Helfo takst

Kursavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Betaling for ulike treningsgrupper ved Friskliv og Mestring	Kr/kurs	Økes med 3,5%	Økes med 3,8%				
Kursavgift Friskliv og Mestring	Kr/kurs	544	564	20	4%	↗	
Kursavgift gruppe Sterk og stødig		200	208	8	4%	↗	
Kursavgift gruppe/aktivitetstilbud fysio 10 timer	Kr/kurs	300	311	11	4%	↗	

Oppholdsbetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Korttidsopphold	Kr/døgn	205	210	5	2%	.....	Styres av forskrift
Korttidsopphold dag/natt	Kr/døgn	115	120	5	4%	↗	Styres av forskrift
Langtidsopphold		Avhenger av inntekt	Avhenger av inntekt				Styres av forskrift
Trygghetsopphold	Kr/døgn	397	412	15	4%	↗	

Praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Inntekt 0-1 G	Kr/mnd	112	116	4	4%	↗	Maks sats i hht forskrift er 250 kr.
Inntekt 1-2 G	Kr/mnd	245	250	5	2%	↘	Maks sats ihht forskrift er 250 kr.
Inntekt 2-3 G	Kr/mnd	427	460	33	8%	↗	Selvkost - maks 920 pr. mnd (2 timer)
Inntekt over 3 G	Kr/mnd	427	460	33	8%	↗	Selvkost - maks 2 300 pr. mnd (5 timer)

Trygghetsalarm

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Digital	Kr/mnd	297	300	3	1%	↘	

Skole og SFO

For leie av skolelokaler: Alle utleiepriser er med forbehold om ekstra kostnader ved behov for vaktmestertjenester, ekstra vask og skade og ødeleggelse ved utlån.

Se mer informasjon på kommunens nettsider om leie av skolelokaler.

Kost-/aktivitetspenger

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
5/4/3 dager per uke	Kr/mnd	Varierer	Varierer				Individuelle priser per enhet

*Leie av skolelokaler for ideelle- og frivillige foreninger fra Larvik, samt aktivitet knyttet til det lokale nærmiljøutvalget ***)*

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av gymsal**) m/overnatting	Kr/rom/døgn	1 990	2 070	80	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av gymsal**) per rom	Kr/rom/time	95	100	5	5%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolelokale til gjennomføring av barnebursdag på nærskolen	Kr/rom/time	0	0	0	0%	↘	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolerom*) m/overnatting	Kr/per hode/første døgn	75	80	5	7%	↗	Klasserom må fylles opp****) Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolerom*) m/overnatting	Kr/per hode/påfølgende døgn	40	45	5	13%	↗	Klasserom må fylles opp****) Ny pris gjelder fra 1.8.27

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av skolerom*) u/overnatting	Kr/rom/time	55	60	5	9%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av svømmehall**)	Kr/time	170	180	10	6%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27

Leie av skolelokaler for lokale lag/foreninger utenfor Larvik, samt privatpersoner/kommersielle leietakere, statlige og fylkeskommunale institusjoner/etater

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Leie av gymsal**) m/overnatting	Kr/rom/døgn	4 910	5 100	190	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av gymsal**) u/overnatting	Kr/rom/time	420	440	20	5%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolerom*) m/overnatting	Kr/per hode/første døgn	160	170	10	6%	↗	Klasserom må fylles opp****) Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolerom*) m/overnatting	Kr/per hode/påfølgende døgn	80	85	5	6%	↗	Klasserom må fylles opp****) Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolerom*) u/overnatting	Kr/rom/time	630	150	-480	-76%	↘	Revidert gebyr/sats. Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av skolerom*) u/overnatting	Kr/rom	2 460	2 560	100	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Leie av svømmehall**) timebasis	Kr/time	420	440	20	5%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27

Oppholdsbetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
12 timer pr. uke 1.–3. trinn til fastsatt tid	Kr/mnd	0	0	0	0%	↘	Jf.forskrift til opplæringslova § 2-2
3 dager pr. uke 1.–3. trinn (avtalte dager eller annen hver uke)	Kr/mnd	560	580	20	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
3 dager pr. uke 4. trinn (avtalte dager eller annen hver uke)	Kr/mnd	2 390	2 480	90	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
4 dager pr. uke 1.–3. trinn (fire faste dager pr. uke)	Kr/mnd	1 110	1 155	45	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
4 dager pr. uke 1.–3. trinn (fire faste dager pr. uke)	Kr/mnd	1 110	1 155	45	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
4 dager pr. uke 4. trinn	Kr/mnd	2 930	3 040	110	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
5 dager pr. uke 1.–3. trinn	Kr/mnd	1 830	1 900	70	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
5 dager pr. uke 4. trinn	Kr/mnd	3 650	3 790	140	4%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Barn med særskilt behov 5.-7.trinn	Kr/mnd	0	0	0	0%	↘	Jf.forskrift til opplæringslova § 2-3
Graderte satser, maks andel av inntekt til foreldrebetaling	Prosent	6%	6%				Jf.forskrift til opplæringslova § 2-4. Redusert betaling basert på vedtak etter søknad (§ 2-4).
Tilfeldig opphold; ekstra opphold	Kr/dag	290	300	10	3%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27
Tilfeldig opphold; gjentatt forsinket henting	Kr/gang	290	300	10	3%	↗	Ny pris gjelder fra 1.8.27

*) leie av skolerom inkluderer strøm og sluttrenhold, samt tilgang til toalett

**) leie av gymsal og svømmehall inkluderer strøm og sluttrenhold, samt tilgang til dusj og toalett

***) Der eksterne foreninger ber foreninger i Larvik om å booke skolerom til eksterne arrangementer må den lokale foreningen være en reell medarrangør for å få lokal foreningspris. Det vil si stille egne ressurser til disposisjon under arrangementet.

****) Klasserom må fylles opp, jmf branngodkjenninger, før nye rom tas i bruk. Ellers vil ekstra renholdskostnader påløpe.

Barnehage

Kost-/aktivitetspenger

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
5/4/3 dager per uke	Kr/mnd	Varierer	Varierer				Individuelle priser per enhet

Oppholdsbetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Barnehage 3 dager per uke (eller annen hver uke)	Kr/mnd	720	720	0	0%	↘	jf. makspris foreslått Statsbudsjett.
Barnehage 4 dager per uke	Kr/mnd	960	960	0	0%	↘	jf. makspris foreslått Statsbudsjett.
Barnehage 5 dager per uke	Kr/mnd	1 200	1 200	0	0%	↘	jf. makspris foreslått Statsbudsjett.
Graderte satser, Inntekt under 2G	Kr/mnd	0	0	0	0%	↘	Graderte satser basert på vedtak etter søknad.
Graderte satser, maks andel av inntekt til foreldrebetaling	Prosent	6%	6%				Jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehage §3b. Graderte satser basert på vedtak etter søknad.
Graderte satser; gratis kjernetid (20 t/uke)	Kr/mnd	0	0	0	0%	↘	Jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehage §3c. Graderte satser basert på vedtak etter søknad.
Søskenmoderasjon for barn nummer 2	Prosent	30%	30%				Jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehage §3a.
Søskenmoderasjon for barn nummer 3+	Prosent	100%	100%				Jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehage §3a.

Larvik Læringssenter

Introduksjonsloven regulerer hvem som får gratis opplæring, dvs. deltakere med rett og plikt, eller bare rett til norskopplæring. Øvrige deltagere er betalingsdeltakere.

Norskskolen/Norskopplæring

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Kurs; Dagskurs	Kr/kurs	13 000	13 500	500	4%	↗	
Kurs; Kveldskurs, ny forenklet løsning 15 ganger	Kr/kurs	4 600	4 800	200	4%	↗	
Kurs; Nettkurs, forenklet løsning	Kr/mnd	2 000	2 100	100	5%	↗	
Prøve; Norsk	Kr/prøve	1 150	1 200	50	4%	↗	
Prøve; Samfunnskunnskap	Kr/prøve	850	900	50	6%	↗	
Prøve; Statsborger	Kr/prøve	1 100	1 100	0	0%	↘	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Samfunnskunnskap, 75 timer	Kr/kurs	3 300	3 450	150	5%		

Boligkontoret

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Betaling Boligkontoret, les mer: https://www.larvik.kommune.no/administrasjon/aktuelt/boligkontoret-deles-mellom-flere-virksomheter/							

Kultur og Idrett

For ***leie av Sliperiet kulturverksted*** gjelder følgende: Personalutgifter kommer i tillegg til leieprisen. Tilstedeværelse av husvert er obligatorisk. Bruk av tekniker, teknisk utstyr og riggehjelp avtales etter behov, bekostes av leietaker og faktureres i henhold til faste takster.

For ***leie av Kongegata, Ungdomshuset***, gjelder følgende: Personalkostnader kan komme i tillegg til leieprisen, og timeprisen tilsvarer Sliperiets satser.

Kongegata 1, Fabrikken ungdomshus; Leie av Ungdomshuset

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Ungdom og ungdomsgrupper (13-25 år, selvstyrt aktivitet), og skoleklasser/elevaktivitet	Kr/dag	0	0	0	0%		
(2) Intern, Larvik kommune	Kr/dag	0	0	0	0%		
(3) Lokale lag/foreninger	Kr/dag	0	0	0	0%		
(4) Lag/foreninger fra andre kommuner	Kr/dag	2 255	2 350	95	4%		
(5) Private aktører, og statlige og fylkeskommunale instanser	Kr/dag	4 675	4 860	185	4%		
Intern, Larvik kommune (2)	Kr/dag	0	0	0	0%		

Kongegata 1, Fabrikken ungdomshus; Leie av øvingslokaler i Musikkhuset

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ungdom fra 13 år	Kr/medlem/semester	310	320	10	3%		

Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Elevkontingent (1): ordinær plass	Kr/elev/semester	2 300	2 390	90	4%		
Elevkontingent (2): gruppeundervisning	Kr/elev/semester	1 550	1 610	60	4%		
Instrumentleie	Kr/elev/semester	205	215	10	5%		
Materiellavgift	Kr/elev/semester	345	360	15	4%		

Sliperiet kulturverksted - Aula/foajé

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Intern, Larvik kommune	Kr/dag	0	0	0	0%	↘	
(2 og 3) Lag/foreninger	Kr/dag	0	0	0	0%	↘	
(4) Åpent kulturarrangement (i regi av andre enn 1-3)	Kr/dag	0,0	0,0	0,0	0,0%	↘	
(5) Andre arrangementer	Kr/dag	2 995	3 110	115	4%	↗	

Sliperiet kulturverksted - Konferanserom/orkestersal

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Intern, Larvik kommune	Kr/dag	1 125	1 170	45	4%	↗	
(2) Lokale lag/foreninger	Kr/dag	0	0	0	0%	↘	
(3) Lag/foreninger fra andre kommuner	Kr/dag	2 670	2 780	110	4%	↗	
(4) Åpent kulturarrangement (i regi av andre enn 1-3)	Kr/dag	2 715	2 820	105	4%	↗	
(5) Andre arrangementer	Kr/dag	6 000	6 230	230	4%	↗	

Sliperiet kulturverksted - Pressverksalen arrangement

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Intern, Larvik kommune	Kr/dag	4 470	4 640	170	4%	↗	
(2) Lokale lag/foreninger	Kr/dag	4 375	4 550	175	4%	↗	
(3) Lag/foreninger fra andre kommuner	Kr/dag	9 150	9 500	350	4%	↗	
(4) Åpent kulturarrangement (i regi av andre enn 1-3)	Kr/dag	13 575	14 100	525	4%	↗	
(5) Andre arrangementer	Kr/dag	19 660	20 410	750	4%	↗	

Sliperiet kulturverksted - Pressverksalen øvelse/produksjon

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Intern, Larvik kommune	Kr/dag	1 415	1 470	55	4%	↗	
(2) Lokale lag/foreninger	Kr/dag	910	950	40	4%	↗	
(3) Lag/foreninger fra andre kommuner	Kr/dag	3 335	3 470	135	4%	↗	
(4) Åpent kulturarrangement (i regi av andre enn 1-3)	Kr/dag	3 400	3 530	130	4%	↗	
(5) Andre arrangementer	Kr/dag	5 985	6 220	235	4%	↗	

Sliperiet kulturverksted - Øvingscontainere

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
1 øvingsøkt (á 3 timer)	Kr/økt	310	320	10	3%	↗	
Fast avtale om leie 2 x 3 timer per uke	Kr/mnd	1 555	1 620	65	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Fast avtale om leie 3 timer per uke	Kr/mnd	1 035	1 080	45	4%	↗	

Sliperiet kulturverksted - Øvingsrom

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Intern, Larvik kommune	Kr/time	565	590	25	4%	↗	
(2) Lokale lag/foreninger	Kr/time	0	0	0	0%	↘	
(3) Lag/foreninger fra andre kommuner	Kr/time	615	640	25	4%	↗	
(4) Åpent kulturarrangement (i regi av andre enn 1-3)	Kr/time	645	670	25	4%	↗	
(5) Andre arrangementer	Kr/time	665	690	25	4%	↗	

Teaterhuset Munken (leie)

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
(1) Lokale lag/foreninger	Kr/dag	4 705	4 890	185	4%	↗	
(2) Andre leietakere	Kr/dag	8 170	8 480	310	4%	↗	

Kommunalteknikk

VAR gebyr

Fra 2026 til 2027 reduseres gebyrene for vann med 10 % og avløpsgebyrene endres ikke. Renovasjonsgebyrene endres i hovedsak ikke. For en normalbolig reduseres gebyrene samlet med 3,2 %. Renovasjonsgebyret for hytter med helårs fellesløsning reduseres slik at prisen samsvarer med ordinær hytterenovasjon. Slamgebyrene økes med 55 %.

Avfallsgebyrer

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ekstratømming	kr/år	712	712	0	0%	↘	
Hytterenovasjon halvårs	Kr/år	1 472	1 472	0	0%	↘	
Hytterenovasjon helårs	Kr/år	3 234	1 472	-1 762	-54%	↘	Reduseres til samme pris som hytterenovasjon halvårs.
Rabatt redusert restavfallsvolum	kr/år	-1 601	-1 601	0	0%	↘	
Renovasjon ekstra sekk restavfall	Kr/stk.	100	100	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning bunntømt kontainer restavfall 5000 liter	Kr/år	2 913	2 913	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning mat, papir, plast	Kr/år	1 605	1 605	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning mat, papir, plast halvt volum	Kr/år	800	800	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning restavfall 1000 liter	Kr/år	9 360	9 360	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning restavfall 140 liter	Kr/år	1 309	1 309	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning restavfall 240 liter	Kr/år	2 246	2 246	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning restavfall 360 liter	Kr/år	3 369	3 369	0	0%	↘	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Renovasjon fellesløsning restavfall 500 liter	Kr/år	4 683	4 683	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning restavfall 660 liter	Kr/år	6 176	6 176	0	0%	↘	
Renovasjon fellesløsning restavfall 770 liter	Kr/år	7 210	7 210	0	0%	↘	
Renovasjon kompostering	Kr/år	-872	-872	0	0%	↘	
Renovasjon standard	Kr/år	3 234	3 234	0	0%	↘	
Renovasjon standard delt	Kr/år	1 617	1 617	0	0%	↘	
Renovasjon standard ekstra	Kr/år	4 835	4 835	0	0%	↘	
Renovasjon standard ekstra +	Kr/år	6 436	6 436	0	0%	↘	
Renovasjon standard ekstra delt	Kr/år	2 417	2 417	0	0%	↘	
Tillegg økt restavfallsvolum	kr/år	1 601	1 601	0	0%	↘	

Avløpsgebyr etter målt forbruk

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløpsgebyr abonnement	Kr/år	4 557	4 557	0	0%	↘	
Avløpsgebyr pr. m3	Kr/m3	20,15	20,15	0,00	0,00%	↘	

Boliger under 70 m2 VAR

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløpsgebyr 70 m3 stipulert forbruk	Kr/år	1 411	1 411	0	0%	↘	
Avløpsgebyr abonnement	Kr/år	4 557	4 557	0	0%	↘	
Renovasjonsgebyr standard	Kr/år	3 234	3 234	0	0%	↘	
Vanngebyr 70 m3 stipulert forbruk	Kr/år	1 224	1 163	-61	-5%	↘	Reduseres i 2027.
Vanngebyr abonnement	Kr/år	2 419	2 298	-121	-5%	↘	Reduseres i 2027.

Boliger over 70 m2 VAR

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløpsgebyr 150 m3 stipulert forbruk	Kr/år	3 023	3 023	0	0%	↘	
Avløpsgebyr abonnement	Kr/år	4 557	4 557	0	0%	↘	
Renovasjonsgebyr standard	Kr/år	3 234	3 234	0	0%	↘	
Vanngebyr 150 m3 stipulert forbruk	Kr/år	2 624	2 493	-131	-5%	↘	Reduseres i 2027.
Vanngebyr abonnement	Kr/år	2 419	2 298	-121	-5%	↘	Reduseres i 2027.

Hytter VAR

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløpsgebyr 70 m3 stipulert forbruk	Kr/år	1 411	1 411	0	0%	↘	
Avløpsgebyr abonnement	Kr/år	4 557	4 557	0	0%	↘	
Renovasjon hytter	Kr/år	1 472	1 472	0	0%	↘	
Vanngebyr 50 m3 stipulert forbruk (vann fra utvendig vannpost)	Kr/år	875	831	-44	-5%	↘	Reduseres i 2027.
Vanngebyr 70 m3 stipulert forbruk	Kr/år	1 224	1 163	-61	-5%	↘	Reduseres i 2027.
Vanngebyr abonnement	Kr/år	2 419	2 298	-121	-5%	↘	Reduseres i 2027.

Andre bygg VAR, stipulert forbruk 500 m3

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Avløpsgebyr 500 m3 stipulert forbruk	Kr/år	10 075	10 075	0	0%	↘	
Avløpsgebyr abonnement	Kr/år	4 557	4 557	0	0%	↘	
Vanngebyr 500 m3 stipulert forbruk	Kr/år	8 745	8 310	-435	-5%	↘	Reduseres i 2027.
Vanngebyr abonnement	Kr/år	2 419	2 298	-121	-5%	↘	Stor overdekning i 2025 og 2026 fører til reduksjon i gebyret for 2027.

Måleravlesning/stenge gebyr VA

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Fast gebyr måleravlesning	Kr/gang	600	600	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026
Fast gebyr vannavstenging	Kr/gang	500	500	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026

Vanngebyr etter målt forbruk

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Vanngebyr abonnement	Kr/år	2 419	2 298	-121	-5%	↘	Reduseres i 2027.
Vanngebyr pr. m3	Kr/m3	17,49	16,62	-0,87	-4,97%	↘	Reduseres i 2027.

Parkering

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Betalingsparkering	Kr/time	25	25	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.

Offentlig tilgjengelige kommunale ladestasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Lading av elbil	Kr./kWh	4	4	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026

Gravetillatelser

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arbeidsvarsling (godkjenning)	Kr./stk	1 500	1 500	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.
Behandlingsrefusjon	Kr./stk	1 500	1 500	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.
Fremføringssøknad i K Grav	Kr./stk	2 000	2 000	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.
Manglende ferdigmelding	Kr./stk	4 000	4 000	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.
Manglende gravetillatelse	Kr./stk	5 000	5 000	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.
Manglende gravetillatelse, mer enn to ganger innenfor ett år	Kr./stk	10 000	10 000	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.
Utført kontroll	Kr./stk	1 000	1 000	0	0%	↘	Ingen endring fra 2026.

Slamgebyrer

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Deponigebyr slam pr m3	Kr/m3	143	222	79	55%	↗	Økes i 2027.
Gråvannstank tømming hvert 4. år 3 m3	Kr/år	310	481	171	55%	↗	Økes i 2027.
Ikke klargjort tanklokk, utsatt tømming	Kr/gang	687	1 065	378	55%	↗	Økes i 2027.
Minirenseanlegg	Kr/år	1 189	1 843	654	55%	↗	Økes i 2027.
Slamavskiller tømming hvert 2. år	Kr/år	595	922	327	55%	↗	Økes i 2027.
Slamavskiller tømming hvert år 3 m3	Kr/år	1 189	1 843	654	55%	↗	Økes i 2027.
Tett tank tømming 2 ganger hvert år 3 m3	Kr/år	2 164	3 354	1 190	55%	↗	Økes i 2027.
Tett tank tømming hvert 2. år 3 m3	Kr/år	542	840	298	55%	↗	Økes i 2027.
Tett tank tømming hvert 2. år 6 m3	Kr/år	875	1 356	481	55%	↗	Økes i 2027.
Tett tank tømming hvert 2. år 9 m3	Kr/år	1 432	2 220	788	55%	↗	Økes i 2027.
Tett tank tømming hvert år 6 m3	Kr/år	1 751	2 714	963	55%	↗	Økes i 2027.
Tett tank tømming hvert år 9 m3	Kr/år	2 627	4 072	1 445	55%	↗	Økes i 2027.

Brann og redning

Feie- og tilsynsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Feie- og tilsynsgebyr bolig	Kr/pipeløp/år	400,0	415,0	15,0	3,8%	↗	Økt med deflator 2027
Feie- og tilsynsgebyr fritidsbolig	Kr/gang	1 265,0	1 315,0	50,0	4,0%	↗	Økt med deflator 2027

Eiendom

For ***leie av idrettshaller og anlegg*** gjelder følgende:
Dersom utleie til overnatting er godkjent: Timepris for aktuelt rom, inntil 12 timer/døgn.

"Arrangement" defineres som "tilstelninger med påmeldte deltagere" eller "offisielle konkurranser".

Der eksterne foreninger ber foreninger i Larvik om å booke anlegg til eksterne arrangementer gjelder følgende: Den lokale foreningen må være en reell medarrangør for å få lokal foreningspris, det vil si at foreningen må stille egne ressurser til disposisjon under arrangementet.

Forkortelser: FH: Farrishallen. TH: Turnhallen.

Idrettshaller/anlegg; Leie av lokaler for registrerte frivillige lag/foreninger i Larvik kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arrangement i atletsal/skytehall/aktivitetssal/hoppegrop	Kr/time	265	275	10	4%	↗	
Arrangement i Huldrehallen, liten idrettshall	Kr/time	420	440	20	5%	↗	
Arrangement i idrettshall/svømmehall	Kr/time	470	490	20	4%	↗	
Arrangement på hel fotball-kunstgressbane	Kr/time	400	415	15	4%	↗	
Arrangement på hel fotball-naturgressbane	Kr/time	295	310	15	5%	↗	
Arrangement, kun kafeteria (per dag)	Kr/dag	1 240	1 290	50	4%	↗	
Arrangement, kun kafeteria (per time)	Kr/time	240	250	10	4%	↗	
Garderobebruk u/hall	Kr/gang	310	325	15	5%	↗	
Trening i atletsal/skytehall/aktivitetssal/treningsrom	Kr/time	175	185	10	6%	↗	
Trening i Huldrehallen, liten idrettshall	Kr/time	195	205	10	5%	↗	
Trening i idrettshall/svømmehall	Kr/time	260	270	10	4%	↗	
Trening i liten atletsal (FH) eller hoppegrop (TH)	Kr/time	145	150	5	3%	↗	
Trening på hel fotball-kunstgressbane	Kr/time	255	265	10	4%	↗	
Trening på hel fotball-naturgressbane	Kr/time	200	210	10	5%	↗	

Idrettshaller/anlegg; Leie av lokaler for øvrige leietakere, samt lag/forening fra andre kommuner

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Arrangement i atletsal/skytehall/aktivitetssal/hoppegrop	Kr/time	485	505	20	4%	↗	
Arrangement i Huldrehallen, liten idrettshall	Kr/time	840	875	35	4%	↗	
Arrangement i idrettshall/svømmehall	Kr/time	1 140	1 185	45	4%	↗	
Arrangement på hel fotball-kunstgressbane	Kr/time	645	670	25	4%	↗	
Arrangement på hel fotball-naturgressbane	Kr/time	570	595	25	4%	↗	
Arrangement, kun kafeteria (per dag)	Kr/dag	2 485	2 580	95	4%	↗	
Arrangement, kun kafeteria (per time)	Kr/time	475	495	20	4%	↗	
Garderobebruk u/hall	Kr/gang	620	645	25	4%	↗	
Trening i atletsal/skytehall/aktivitetssal/treningsrom	Kr/time	275	285	10	4%	↗	
Trening i Huldrehallen, liten idrettshall	Kr/time	405	420	15	4%	↗	
Trening i idrettshall/svømmehall	Kr/time	485	505	20	4%	↗	
Trening i liten atletsal (FH) eller hoppegrop (TH)	Kr/time	225	235	10	4%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Trening på hel fotball-kunstgressbane	Kr/time	485	505	20	4%	↗	
Trening på hel fotball-naturgressbane	Kr/time	360	375	15	4%	↗	

Svømmehaller

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Enkeltbillett, barn (t.o.m 14 år)	Kr/billett	45	45	0	0%	↘	Justeres hvert 4. år, sist endret i 2023.
Enkeltbillett, pensjonist, student, militær	Kr/billett	60	60	0	0%	↘	Justeres hvert 2. år, sist endret i 2025.
Enkeltbillett, voksen (f.o.m 15 år)	Kr/billett	80	80	0	0%	↘	Justeres hvert 2. år, sist endret i 2025.
Klippekort, pensjonist, barn, student, militær (20 klipp)	Kr/kort	780	780	0	0%	↘	Justeres hvert 2. år, sist endret i 2025.
Klippekort, voksen (10 klipp)	Kr/kort	650	650	0	0%	↘	Justeres hvert 2. år, sist endret i 2025.

Samfunnsutvikling

Alle som har en salgs- eller skjenkebevilling må hvert år betale et bevillingsgebyr til kommunen. Størrelsen på gebyret avhenger av hvor mye alkohol som selges eller skjenkes.

Omsetnings- og bevillingsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
Ambulerende skjenkebevilling							Helse- og omsorgsdepartementet vedtar gebyrsatsene i alkoholforskriften § 6-2.
Omsetnings- og bevillingsgebyr							Helse - og omsorgsdepartementet vedtar gebyrsatsene i alkoholforskriften §6-2
Tilsynsavgift							Avgiftsnivået reguleres årlig etter gjeldende satser i Forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv.

Gebyrforskrift for plan-, bygge- og oppmålingssaker

Gebyrforskrift for plan-, bygge- og oppmålingssaker 2026

Gebyrene er vedtatt med hjemmel i følgende lover/paragrafer:

- Bygge - og delingssøknader samt plansaker etter plan- og bygningsloven av 27.06.08, jf. § 33-1.
- Oppmålingssaker etter lov om eiendomsregistrering (matrikkellova) av 17.06.05, jf. § 32, samt forskrift av 26.06.09, § 16.
- Arbeider etter lov om eierseksjoner av 23.05.97, jf. § 7.
- Forurensningsloven av 13.03.81, samt forskrift av 01.06.04, §§ 2-12 og 11-4.

1. Generell del

§ 1.01. Alle gebyrer betales til Larvik kommune etter oppgave fra virksomhetene. Behandlingsgebyr sendes tiltakshaver eller rekvirent, når ikke annet er oppgitt. Behandlingsgebyr for reguleringsplaner sendes tiltakshaver før 1. gangs behandling i Det faste utvalg for plansaker (planutvalget).

§ 1.02. Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages da dette kun er oppfølging av regulativet og er hjemlet i plan- og bygningsloven § 33-1 og matrikkellova § 33. Gebyret fastsettes etter de satser som gjelder på tidspunkt for mottak av fullstendig søknad.

§ 1.03. Kommunens vedtak om reduksjon av gebyr er enkeltvedtak og kan påklages etter forvaltningsloven. Klage fører ikke til utsettelse av betalingsfristen.

§ 1.04. Søknad om nedsettelse av gebyr må innsendes innen 3 uker etter at faktura er mottatt. Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

§ 1.05 I særskilte tilfeller kan gebyret beregnes etter medgått tid. Dette gjelder ikke for reguleringsplan behandling. Timesatsen er fastsatt til kr. 1 580.

§ 1.06 Gebyrer må betales selv om søknaden trekkes eller avslås. Dersom søknaden trekkes før virksomheten har påbegynt saksbehandlingen, betales ikke gebyr.

§ 1.07 Der hvor betalingssatsene er knyttet til bygningers størrelse, skal det benyttes bruksareal (BRA) for bygningen(e). BRA beregnes etter NS 3940. Dersom tiltaket ikke har noe bruksareal, beregnes gebyret etter bebygd areal (BYA).

§ 1.08 Merverdiavgift beregnes ikke ved innkreving av gebyrene.

§ 1.09 Kommunen er ansvarlig overfor tinglysingsmyndigheten for at eventuelle tinglysingsgebyr blir betalt. Det samme gjelder evt. dokumentavgift ved arealoverføring. Kostnader som kommunen påføres i forbindelse med innhenting av relevante opplysninger i forbindelse med oppmålingsforretning, viderefaktureres til rekvirenten. Utskriving og innkreving av statlige og kommunale gebyrer skal skje samordnet.

§ 1.10 Behandlingsfristen for oppmålingssaker løper ikke i perioden 15. november til 31. mars påfølgende år, på grunn av blant annet snø og mørketid, jf. Matrikkelforskriften § 18, 3. ledd.

§ 1.11 Der matrikkelbrevet er resultat av en oppmålingssak er dette beregnet i oppmålingsgebyret. Matrikkelbrev som en egen forespørsel faktureres etter satsene i § 4.4.1.

§ 1.12 10% av gebyrinntekter fra byggesaksbehandling avsettes til dekning av kostnader ved tilsyn i byggesaker.

§ 1.13 Dersom kommunen etter egen vurdering eller etter skriftlig søknad anser gebyret som klart urimelig, kan gebyret settes ned. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

2. Byggesaker

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 1. 05 I særskilte tilfeller kan gebyret beregnes etter medgått tid. Dette gjelder ikke for reguleringsplan behandling.		1 580,0	1 640,0	60,0	3,8%	↗	Gjelder for byggesak og oppmåling
§ 2.01 Helårsboliger og fritidsboliger (pbl. § 20-1) a) Eneboliger/fritidsboliger	Kr/per boenhet	29 880,0	31 015,0	1 135,0	3,8%	↗	
§ 2.01 Helårsboliger og fritidsboliger (pbl. § 20-1) b) Enebolig med sekundærleilighet (inntil 50 m²)	Kr/per boenhet	37 350,0	38 770,0	1 420,0	3,8%	↗	
§ 2.01 Helårsboliger og fritidsboliger (pbl. § 20-1) c) Enebolig med sekundærleilighet (over 50 m²)	Kr	44 820,0	46 525,0	1 705,0	3,8%	↗	
§ 2.01 Helårsboliger og fritidsboliger (pbl. § 20-1) d) Mikrohus til boligformål, jf DiBK sin definisjon	Kr	14 940,0	15 510,0	570,0	3,8%	↗	
§ 2.02 Flerbolighus og andre boligbygg - pr. bygg (pbl. § 20-1) a) 1-4 boenheter	Kr/per boenhet	22 410,0	23 260,0	850,0	3,8%	↗	
§ 2.02 Flerbolighus og andre boligbygg - pr. bygg (pbl. § 20-1) b) 5-8 boenheter	Kr/per boenhet	11 950,0	12 405,0	455,0	3,8%	↗	
§ 2.02 Flerbolighus og andre boligbygg - pr. bygg (pbl. § 20-1) c) Over 8 boenheter	Kr/per boenhet	6 000,0	6 230,0	230,0	3,8%	↗	
§ 2.02 Flerbolighus og andre boligbygg - pr. bygg (pbl. § 20-1) d) Parkeringsareal i bygg (parkeringskjeller eller på tak) - pr. påbegynte 200 m²	Kr	6 600,0	6 850,0	250,0	3,8%	↗	
§ 2.02 Flerbolighus og andre boligbygg - pr. bygg (pbl. § 20-1) e) Oppdeling (per bruksenhet)	Kr	23 490,0	24 385,0	895,0	3,8%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) a) 0 - 50 m² BRA	Kr	8 690,0	9 020,0	330,0	3,8%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) b) 51 - 100 m² BRA	Kr	14 900,0	15 470,0	570,0	3,8%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) c) 101 - 200 m² BRA	Kr	22 460,0	23 315,0	855,0	3,8%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) d) 201 - 500 m² BRA	Kr	26 290,0	27 290,0	1 000,0	3,8%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) e) 501- 1000 m² BRA	Kr	37 980,0	39 425,0	1 445,0	3,8%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) f) over 1000 m² - For de første 1000 m² BRA	Kr	46 110,0	47 860,0	1 750,0	3,8%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) g) Deretter per 100 m² BRA	Kr	100,0	104,0	4,0	4,0%	↗	
§ 2.03 Andre søknadspliktige tiltak med ansvarsrett (pbl. § 20-3) h) For enkle lagerbygg uten innlagt vann og faste arbeidsplasser samt landbruksbygg over 1000 m²	Andel av gebyr	50%	50%				Andel av gebyr etter §2.03
§ 2.04 Søknad om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) a) Garasjer og uthus inntil 70 m² bruksareal - per enhet	Kr	6 480,0	6 725,0	245,0	3,8%	↗	
§ 2.04 Søknad om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) b) Boder inntil 15 m² bruksareal	Kr/per enhet	2 310,0	2 400,0	90,0	3,9%	↗	
§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) a) 0 - 30 m²	Kr	4 000,0	4 150,0	150,0	3,8%	↗	
§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) b) 31 - 100 m²	Kr	7 000,0	7 265,0	265,0	3,8%	↗	
§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) c) Over 101 m²	Kr	13 560,0	14 075,0	515,0	3,8%	↗	
§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) d) Bruksendring for tiltak uten ansvar		Se bokstav a - c	Se bokstav a - c				
§ 2.06 Brygger - Oppføring av ny brygge/erstatning for eksisterende brygge	Kr	6 600,0	6 850,0	250,0	3,8%	↗	
§ 2.06 Brygger - Tillegg for båtplasser: a) 5 - 15 plasser	Kr	5 100,0	5 295,0	195,0	3,8%	↗	
§ 2.06 Brygger - Tillegg for båtplasser: b) 16 - 30 plasser	Kr	8 000,0	8 300,0	300,0	3,8%	↗	
§ 2.06 Brygger - Tillegg for båtplasser: c) Over 30 plasser	Kr	13 090,0	13 590,0	500,0	3,8%	↗	
§ 2.06 Brygger - Tillegg for båtplasser: d) Endring av brygge	Kr	5 100,0	5 295,0	195,0	3,8%	↗	
§ 2.06 Brygger - Tillegg for båtplasser: e) Andre tiltak i marine områder	Kr	6 600,0	6 850,0	250,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak a) Nye piper/rehabilitering av piper	Kr	1 290,0	1 340,0	50,0	3,9%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak b) Søknad om trappeheis	Kr	1 970,0	2 045,0	75,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak c) Godkjenning av en enkelt ansvarsrett	Kr	2 660,0	2 760,0	100,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak d) Unntak fra TEK17 - per unntak	Kr	3 110,0	3 230,0	120,0	3,9%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak e) Søknad om flere like tiltak, f.eks. rehabilitering av bad, innglassing av balkonger mv. (det beregnes gebyr for maksimalt 15 like tiltak)	Kr	5 220,0	5 420,0	200,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak f) Igangsettingstillatelse - utover den første	Kr	5 000,0	5 190,0	190,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak g) Igangsettingstillatelse med vurdering av komplekse rekkefølgekrav	Kr	10 000,0	10 380,0	380,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak h) Midlertidig brukstillatelse	Kr	3 930,0	4 080,0	150,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak i) Midlertidig tidsubegrenset brukstillatelse med tillatelse før 1998, uten tidligere gitt brukstillatelse	Kr	8 000,0	8 300,0	300,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak j) Midlertidig tidsubegrenset brukstillatelse med tillatelse før 1998, med tidligere gitt brukstillatelse	Kr	3 930,0	4 080,0	150,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak k) Forlengelse av midlertidig brukstillatelse	Kr	2 670,0	2 770,0	100,0	3,7%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak l) Ferdigattest for tiltak godkjent før 2010	Kr	5 000,0	5 190,0	190,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak m) Riving av bygning - 0 - 100 m² BRA	Kr	3 940,0	4 090,0	150,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak n) Riving av bygning - 101 m² - 1000 m² BRA	Kr	5 210,0	5 410,0	200,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak o) Riving av bygning - Over 1000 m² BRA	Kr	6 470,0	6 715,0	245,0	3,8%	↗	
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak p) For rivning av tiltak som under oppføring faller inn under regulativets §§ 2.04 og 2.05	Andel av gebyr	50%	50%				Andel av byggesaksgebyret etter §§ 2.04 og 2.05
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak q) For øvrige mindre tiltak som krever behandling etter plan- og bygningsloven betales et gebyr på	Kr	3 590,0	3 725,0	135,0	3,8%	↗	F.eks. skilt, fasadeendring, endring av tidligere vedtak, sammenføyning av bruksenheter
§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak r) For øvrige større tiltak som krever behandling etter plan- og bygningsloven betales et gebyr på	Kr	8 460,0	8 780,0	320,0	3,8%	↗	F.eks. nettstasjoner, konstruksjoner og anlegg (både sjø og vann), tekniske installasjoner
§ 2.08 Reviderte søknader og tegninger/endringssøknader	Kr	5 230,0	5 430,0	200,0	3,8%	↗	
§ 2.09 Dispensasjoner (pbl. § 19-2) a) Dispensasjon	Kr/per dispensasjon	15 730,0	16 330,0	600,0	3,8%	↗	
§ 2.09 Dispensasjoner (pbl. § 19-2) b) Dispensasjon der andre myndigheter er høringspart	Kr/per dispensasjon	18 530,0	19 235,0	705,0	3,8%	↗	
§ 2.09 Dispensasjoner (pbl. § 19-2) c) Dispensasjon for felling av tre, der treet er dokumentert dødt eller utgjør en åpenbar fare for omgivelsene		Inntil tre arbeidstimer	Inntil tre arbeidstimer				
§ 2.10 Forhåndskonferanser a) Saker etter pbl § 20-3	Kr	8 460,0	8 780,0	320,0	3,8%	↗	
§ 2.10 Forhåndskonferanser b) Saker etter pbl § 20-4 og 20-5	Kr	5 220,0	5 420,0	200,0	3,8%	↗	
§ 2.10 Forhåndskonferanser c) Skriftlig vurdering av forespørsel fra profesjonelt foretak knyttet til en konkret eiendom/en konkret problemstilling som ikke er knyttet til en søknad		Inntil en arbeidstime	Inntil en arbeidstime				
§ 2.11 Søknad om personlig ansvarsrett for selvbygger	Kr/per søknad	4 860,0	5 045,0	185,0	3,8%	↗	
§ 2.12 Mangelfull søknad/avvisning av søknad a) Der kommunen må etterspørre ansvarlig søker skriftlig om vedlegg som manglet til søknaden	Kr	3 930,0	4 080,0	150,0	3,8%	↗	F.eks. situasjonsplan, søknad om ansvarsrett, tegninger (f,eks snitt, plan og fasader)
§ 2.12 Mangelfull søknad/avvisning av søknad b) Der søknaden avvises	Kr	5 220,0	5 420,0	200,0	3,8%	↗	
§ 2.13 Søknad om deling (pbl § 20-1, bokstav m) a) I regulert område	Kr/per enhet	15 630,0	16 225,0	595,0	3,8%	↗	Gebyr for oppmålingssaken kommer i tillegg
§ 2.13 Søknad om deling (pbl § 20-1, bokstav m) b) Bebygd	Kr/per enhet	11 470,0	11 905,0	435,0	3,8%	↗	Gebyr for oppmålingssaken kommer i tillegg
§ 2.13 Søknad om deling (pbl § 20-1, bokstav m) c) Utenfor regulert område, ubebygd	Kr/per enhet	20 620,0	21 405,0	785,0	3,8%	↗	Gebyr for oppmålingssaken kommer i tillegg
§ 2.13 Søknad om deling (pbl § 20-1, bokstav m) d) Tilleggsparsell/grensejustering/arealoverføring	Kr	3 930,0	4 080,0	150,0	3,8%	↗	Gebyr for oppmålingssaken kommer i tillegg
§ 2.14 Søknad om deling – feltutbygging (pbl. § 20-1, bokstav m) a) 0 - 5 daa	Kr	29 770,0	30 900,0	1 130,0	3,8%	↗	For saker hvor det fattes vedtak som gjelder enkelttomter i felt som søkes fradelt samtidig, betales etter samlet tomteareal:
§ 2.14 Søknad om deling – feltutbygging (pbl. § 20-1, bokstav m) b) 5 - 10 daa	Kr	44 250,0	45 930,0	1 680,0	3,8%	↗	For saker hvor det fattes vedtak som

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
							gjelder enkelttomter i felt som søkes fradelt samtidig, betales etter samlet tomteareal:
§ 2.14 Søknad om deling – feltutbygging (pbl. § 20-1, bokstav m) c) Over 10 daa	Kr	67 640,0	70 210,0	2 570,0	3,8%	↗	For saker hvor det fattes vedtak som gjelder enkelttomter i felt som søkes fradelt samtidig, betales etter samlet tomteareal:
§ 2.15 Ekstern sakkyndig bistand		Rekvireres	Rekvireres				
§ 2.16 Behandling av tiltaksplaner for forurenset grunn, jf. forurensningsforskriften § 2-12. a) Behandling og godkjenning av tiltaksplaner, enkel sak	Kr	9 000,0	9 340,0	340,0	3,8%	↗	
§ 2.16 Behandling av tiltaksplaner for forurenset grunn, jf. forurensningsforskriften § 2-12. b) Behandling og godkjenning av tiltaksplaner, middels sak	Kr	18 000,0	18 685,0	685,0	3,8%	↗	
§ 2.16 Behandling av tiltaksplaner for forurenset grunn, jf. forurensningsforskriften § 2-12. c) Behandling og godkjenning av tiltaksplaner, komplisert sak	Kr	36 000,0	37 370,0	1 370,0	3,8%	↗	
§ 2.17 Utslippstillatelse for private avløpsanlegg a) Utslippstillatelse 1 - 15 pe	Kr	5 330,0	5 530,0	200,0	3,8%	↗	Jf. Forurensingsloven § 52a) og Forurensingsforskriften; Utgifter til annonsering dekkes av tiltakshaver
§ 2.17 Utslippstillatelse for private avløpsanlegg b) Utslippstillatelse 16 - 50 pe	Kr	7 650,0	7 940,0	290,0	3,8%	↗	Jf. Forurensingsloven § 52a) og Forurensingsforskriften; Utgifter til annonsering dekkes av tiltakshaver
§ 2.17 Utslippstillatelse for private avløpsanlegg c) Utslippstillatelse 51 - 100 pe	Kr	9 830,0	10 205,0	375,0	3,8%	↗	Jf. Forurensingsloven § 52a) og Forurensingsforskriften; Utgifter til annonsering dekkes av tiltakshaver
§ 2.17 Utslippstillatelse for private avløpsanlegg d) Utslippstillatelse over 100 pe	Kr	13 770,0	14 295,0	525,0	3,8%	↗	Jf. Forurensingsloven § 52a) og Forurensingsforskriften; Utgifter til annonsering dekkes av tiltakshaver
§ 2.18 Utslippstillatelse, tillegg per boenhet a) Inntil tre boenheter	Kr/per boenhet	1 340,0	1 390,0	50,0	3,7%	↗	
§ 2.18 Utslippstillatelse, tillegg per boenhet b) Inntil 10 boenheter	Kr/per boenhet	1 110,0	1 150,0	40,0	3,6%	↗	
§ 2.18 Utslippstillatelse, tillegg per boenhet c) Inntil 20 boenheter	Kr/per boenhet	910,0	945,0	35,0	3,8%	↗	
§ 2.18 Utslippstillatelse, tillegg per boenhet d) Over 20 boenheter	Kr/per boenhet	760,0	790,0	30,0	3,9%	↗	
§ 2.19 Endring eller utvidelse av eksisterende anlegg a) Søknad om utslippstillatelse etter pålegg om utbedring	Kr	3 710,0	3 850,0	140,0	3,8%	↗	
§ 2.19 Endring eller utvidelse av eksisterende anlegg b) Søknad om utvidelse av eksisterende anlegg etter pålegg om utbedring	Kr	3 710,0	3 850,0	140,0	3,8%	↗	
§ 2.20 Behandling av ulovlig utslipp a) Faktureres etter medgått tid med minimumsbeløp	Kr	7 760,0	8 055,0	295,0	3,8%	↗	
§ 2.20 Behandling av ulovlig utslipp b) Faktureres etter medgått tid med maksimumsbeløp	Kr	27 220,0	28 255,0	1 035,0	3,8%	↗	
§ 2.21 Årsgebyr for kontroll av eldre og nye separate avløpsanlegg	Kr	600,0	625,0	25,0	4,2%	↗	Gjelder ikke anlegg med krav om serviceavtale/årlig rapportering til kommunen.

Utdypende beskrivelse av enkelte gebyrer i kapittelet

§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) a) 0 - 30 m²

For andre tiltak uten krav til ansvarsrett etter pbl § 20-2 beregnes gebyr etter BRA

§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) b) 31 - 100 m²
For andre tiltak uten krav til ansvarsrett etter pbl § 20-2 beregnes gebyr etter BRA

§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) c) Over 101 m²
For andre tiltak uten krav til ansvarsrett etter pbl § 20-2 beregnes gebyr etter BRA

§ 2.05 Andre søknader om tiltak uten ansvarsrett (pbl. § 20-4) d) Bruksendring for tiltak uten ansvar
For andre tiltak uten krav til ansvarsrett etter pbl § 20-2 beregnes gebyr etter BRA

§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak q) For øvrige mindre tiltak som krever behandling etter plan- og bygningsloven betales et gebyr på
Eksempelvis skilt, fasadeendring, endring av tidligere vedtak, sammenføyning av boenheter

§ 2.07 Andre søknadspliktige tiltak r) For øvrige større tiltak som krever behandling etter plan- og bygningsloven betales et gebyr på
Eksempelvis nettstasjoner, konstruksjoner og anlegg (både sjø og vann), tekniske installasjoner

§ 2.08 Reviderte søknader og tegninger/endringssøknader
Med revidert søknad/endringssøknad menes endringer det søkes om etter at rammetillatelse eller ett-trinns tillatelse er gitt, men før bygget eller tiltaket er tatt i bruk. Slikt gebyr beregnes likevel ikke dersom endringen er fremmet for å imøtekomme naboprotest eller naboklage. Etter at tiltaket er tatt i bruk betales fullt gebyr for søknad om endring. Medfører endringen at bruksareal (BRA) endre eller innebærer endringen en oppdeling av enheter e.l., beregnes gebyr etter §§ 2.02, 2.03 og 2.04, ev. som tillegg til gebyr for andre endringer.

§ 2.09 Dispensasjoner (pbl. § 19-2) a) Dispensasjon
Ved innvilget dispensasjon for fradeling, frafalles dispensasjonsgebyret for den samme dispensasjonen i byggesaken.

§ 2.09 Dispensasjoner (pbl. § 19-2) b) Dispensasjon der andre myndigheter er høringspart
Ved innvilget dispensasjon for fradeling, frafalles dispensasjonsgebyret for den samme dispensasjonen i byggesaken.

§ 2.15 Ekstern sakkyndig bistand
Kommunen kan rekvirere sakkyndig bistand etter pbl § 25-2 2. ledd for tiltakshavers regning.

3. Plansaker

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 3.1 Politisk avklaring av planinitiativ, pbl § 12-8							
§ 3.1.1 Sak til politisk behandling av uenighet på vesentlige punkter i oppstartsmøtet om det videre planarbeidet, pbl § 12-8 første ledd, hvis planinitiativet er i samsvar med overordnet plan	Kr	6 130,0	6 360,0	230,0	3,8%	↗	
§ 3.1.2 Sak til politisk behandling av uenighet på vesentlige punkter i oppstartsmøtet om det videre planarbeidet, pbl § 12-8 første ledd, hvis planinitiativet er i strid med overordnet plan	Kr	24 530,0	25 460,0	930,0	3,8%	↗	
§ 3.1.3 Sak til politisk behandling når forslagsstiller krever at beslutningen om stans av planinitiativ blir forelagt til politisk behandling etter pbl § 12-8 andre ledd	Kr	24 530,0	25 460,0	930,0	3,8%	↗	
§ 3.2 Behandlingsgebyr reguleringsplaner							
§ 3.2.1 Oppstartsmøte	Kr	34 880,0	36 205,0	1 325,0	3,8%	↗	
§ 3.2.2 Fast gebyr for å fremme reguleringssak til politisk behandling. Se presisering i tekstboks.	Kr	89 530,0	92 930,0	3 400,0	3,8%	↗	Det kreves ikke fast gebyr for regulering av campingplasser og eksisterende småbåthavner i Farrisvannet.

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 3.2.3 a) Arealgebyr 0 - 5 daa	Kr	85 400,0	88 645,0	3 245,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 b) Arealgebyr 5 - 10 daa	Kr	107 540,0	111 625,0	4 085,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 c) Arealgebyr 10 - 20 daa	Kr	162 500,0	168 675,0	6 175,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 d) Arealgebyr 21 daa og større	Kr	1 750,0	1 815,0	65,0	3,7%	↗	Gebyr 10-20 daa + gebyr per påbegynte daa opp til 50 daa
§ 3.2.3 e) Arealgebyr 21 daa og større - Industriformål	Kr	870,0	900,0	30,0	3,4%	↗	Gebyr 10-20 daa + gebyr per påbegynte daa opp til 50 daa
§ 3.2.3 f) Arealgebyr campingplasser 0 - 50 daa	Kr	39 740,0	41 250,0	1 510,0	3,8%	↗	Fra 2028 opphører redusert behandlingsgebyr etter §3.2 for camping
§ 3.2.3 g) Arealgebyr campingplasser 50 - 100 daa	Kr	99 570,0	103 355,0	3 785,0	3,8%	↗	Fra 2028 opphører redusert behandlingsgebyr etter § 3.2 for camping
§ 3.2.3 h) Arealgebyr campingplasser Over 100 daa	Kr	139 300,0	144 595,0	5 295,0	3,8%	↗	Fra 2028 opphører redusert behandlingsgebyr etter § 3.2 for camping
§ 3.2.3 i) Arealgebyr for regulering av eksisterende småbåthavner i Farrisvannet inkl. eventuelle landarealer	Kr	39 740,0	41 250,0	1 510,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 j) Arealgebyr solkraftanlegg 0 - 50 daa	Kr	39 740,0	41 250,0	1 510,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 k) Arealgebyr solkraftanlegg 50 - 100 daa	Kr	99 570,0	103 355,0	3 785,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 l) Arealgebyr solkraftanlegg Over 100 daa	Kr	139 300,0	144 595,0	5 295,0	3,8%	↗	
§ 3.2.3 m) Unntak fra gebyrer i § 3.2.3. Se presisering i tekstboks.	Kr						
§ 3.2.4 a) Tillegg for bebyggelse (utnyttelsesgrad, BRA). Se presisering i tekstboks.	Kr/m2	15,5	16,0	0,5	3,2%	↗	Gebyr beregnes av bruksareal (BRA)
§ 3.2.4 b) Tillegg for bebyggelse (utnyttelsesgrad, BRA) formål Industri og/eller Lager. Se presisering i tekstboks.	Kr/m2	4,5	4,5	0,0	0,0%	↘	Gebyr beregnes av bruksareal (BRA)
§ 3.2.5 a) Behandling av planprogram ved krav om konsekvensutredning. Se presisering i tekstboks.	Kr	41 700,0	43 285,0	1 585,0	3,8%	↗	
§ 3.2.5 b) Reguleringsplaner med konsekvensutredning, tilleggsgebyr. Se presisering i tekstboks.	Andel av gebyr	30%	30%				Andel av beregnet gebyr etter §§ 3.2.2, 3.2.3 og 3.2.4
§ 3.3 Behandling av privat forslag til områderegulering for vindkraft							
§ 3.3.1 Privat forslag til områderegulering for vindkraft. Se presisering i tekstboks.		Som for industriformål	Som for industriformål				
§ 3.4 Endringer av reguleringsplan etter forenklet prosess, pbl § 12-14 2.ledd							
§ 3.4.1 Endringer av kun teknisk eller bagatellmessig karakter. Se presisering i tekstboks.	Kr	10 760	10 760	0	0%	↘	
§ 3.4.2 Endring av bestemmelser for mulige tiltak utenfor byggegrensene i regulerte boligområder. Se presisering i tekstboks.		0	10 760	10 760	0%	↘	Nytt gebyr for å møte behovet i markedet. Gjør endringer rimeligere for søker.
§ 3.4.3 Endringer der kun bestemmelsene eller kun plankartet endres. Se presisering i tekstboks.	Kr	30 000	30 000	0	0%	↘	
§ 3.4.4 Endring av både kart og bestemmelser. Se presisering i tekstboks.	Kr	50 000	50 000	0	0%	↘	
§ 3.5 Tilbaketrekking av plan							
§ 3.5.1 Tilbaketrekking av plan. Se presisering i tekstboks.	Andel av gebyr	50%	50%				Andel av beregnet gebyr etter § 3.2
§ 3.6 Forkastede planer							
§ 3.6.1 Når planforslaget er i tråd med overordnet plan. Se presisering i tekstboks.	Andel av gebyr	75%	75%				Andel av gebyr etter § 3.2

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 3.6.2 Når planforslaget er i strid med overordnet plan. Se presisering i tekstboks.	Andel av gebyr	100%	100%				Andel av gebyr etter § 3.2
§ 3.7 Andre bestemmelser							
§ 3.7.1 Fritak fra gebyr. Se presisering i tekstboks.							Se paragraf 3
§ 3.7.2 Kommunale foretak. Se presisering i tekstboks.							Se paragraf 3

Utdypende beskrivelse av enkelte gebyrer i kapittelet

§ 3.2.2 Fast gebyr for å fremme reguleringssak til politisk behandling. Se presisering i tekstboks.

Fast gebyr 3.2.2, arealgebyr 3.2.3 og tillegg for BRA 3.2.4 faktureres når komplett planmateriale er mottatt til behandling

§ 3.2.3 m) Unntak fra gebyrer i § 3.2.3. Se presisering i tekstboks.

Følgende arealformål blir ikke gebyrbelagt: Idrettsanlegg Grav- og urnelund Grønnstruktur Eksisterende samferdselsanlegg LNF-formål: eksisterende jord- og skogbruksområder, naturformål, friluftsformål, naturvern, jordvern, vern av kulturmiljø eller kulturminne, særlige landskapshensyn Bruk og vern av sjø og vassdrag: friluftsområde i sjø og vassdrag, badeområde, skipsled, havneområde i sjø, naturområde i sjø og vassdrag, regattabane Hensynssoner: når arealet innenfor en hensynssone ikke kan benyttes i prosjektet.

§ 3.2.4 a) Tillegg for bebyggelse (utnyttelsesgrad, BRA). Se presisering i tekstboks.

For detaljerte reguleringsplaner betales også gebyr for bebyggelse (utnyttelsesgrad). Bare ny bebyggelse og omdisponering av eksisterende bebyggelse skal regnes med. BRA regnes uten tillegg for tenkte plan.

§ 3.2.4 b) Tillegg for bebyggelse (utnyttelsesgrad, BRA) formål Industri og/eller Lager. Se presisering i tekstboks.

For detaljerte reguleringsplaner betales også gebyr for bebyggelse (utnyttelsesgrad). Bare ny bebyggelse og omdisponering av eksisterende bebyggelse skal regnes med. BRA regnes uten tillegg for tenkte plan.

§ 3.2.5 a) Behandling av planprogram ved krav om konsekvensutredning. Se presisering i tekstboks.

For planer der det er krav om planprogram (jf. pbl § 4-1 og vedlegg I og II i forskrift om konsekvensutredning) beregnes det et behandlingsgebyr når materialet er mottatt til behandling.

§ 3.2.5 b) Reguleringsplaner med konsekvensutredning, tilleggsgebyr. Se presisering i tekstboks.

For reguleringsplaner som krever konsekvensutredning etter pbl § 4-2.

§ 3.3.1 Privat forslag til områderegulering for vindkraft. Se presisering i tekstboks.

For behandling av forslag til områderegulering for konsesjonspliktige kraftanlegg etter energiloven jfr. pbl § 12-2 annet ledd, betales gebyr i tråd med gebyrregulativets kapittel 3.

§ 3.4.1 Endringer av kun teknisk eller bagatellmessig karakter. Se presisering i tekstboks.

Endringer i reguleringsplan av teknisk eller bagatellmessig karakter, når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går ut over hovedrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder, jf. pbl. § 12-14 annet ledd, der vedtaksmyndigheten er delegert til kommunedirektøren (administrativ endring)

§ 3.4.2 Endring av bestemmelser for mulige tiltak utenfor byggegrensene i regulerte boligområder. Se presisering i tekstboks.

Endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går ut over hovedrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder, jf. pbl. § 12-14 annet ledd.

§ 3.4.3 Endringer der kun bestemmelsene eller kun plankartet endres. Se presisering i tekstboks.

Endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går ut over hovedrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder, jf. pbl. § 12-14 annet ledd.

§ 3.4.4 Endring av både kart og bestemmelser. Se presisering i tekstboks.

Endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går ut over hovedrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder, jf. pbl. § 12-14 annet ledd.

§ 3.5.1 Tilbaketrekking av plan. Se presisering i tekstboks.
Dersom tiltakshaver trekker plansaken skriftlig før politisk 1. gangs behandling. Gebyr for oppstartsmøte inngår ikke i beregningen.

§ 3.6.1 Når planforslaget er i tråd med overordnet plan. Se presisering i tekstboks.
Planforslag som forkastes (avvises) av planutvalget/kommuneplanutvalget ved 1. gangs behandling, og som er i tråd med overordnet plan (områdeplan, kommunedelplan, kommuneplanens arealdel)

§ 3.6.2 Når planforslaget er i strid med overordnet plan. Se presisering i tekstboks.
Planforslag som forkastes (avvises) av planutvalget/kommuneplanutvalget ved 1. gangs behandling, og som er i strid med overordnet plan (områdeplan, kommunedelplan, kommuneplanens arealdel)

§ 3.7.1 Fritak fra gebyr. Se presisering i tekstboks.
Kommunen beregner ikke gebyr for å behandle planforslag fra offentlige forslagsstillere når planen skal ivareta offentlige interesser eller funksjoner, og tiltaket skal finansieres med bevilgninger fra stat eller kommune, eller med lån som har statlig eller kommunal garanti. Gebyrfritaket vil gjelde for planforslag fra statlige og kommunale myndigheter når planforslaget ikke er knyttet til eiendomsutvikling av rene eiendoms- og grunneierinteresser.

§ 3.7.2 Kommunale foretak. Se presisering i tekstboks.
Kommunale foretak likestilles med private forslagstillere og må betale gebyr.

4. Oppmålingssaker

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 4.1 Oppretting av grunneiendom, festegrunn eller anleggseiendom							
§ 4.1.1 a) Oppretting av én grunneiendom og festegrunn 0- 2000 m²	Kr	36 850,0	38 250,0	1 400,0	3,8%	↗	Tillegg for merking av grenser for utsatt forretning.
§ 4.1.1 b) Oppretting av én grunneiendom og festegrunn 2001- 10 000 m²	Kr/m² over 2000 m²	5	5	0	0%	↘	Tillegg for merking av grenser for utsatt forretning.
§ 4.1.1 c) Oppretting av én grunneiendom og festegrunn over 10 000 m²	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Ikke mindre enn Gebyr for 10 000 m². Tillegg for merking av grenser for utsatt forretning.
§ 4.1.1 d) Oppretting av grunneiendom og festegrunn over 5 tomter	Andel av gebyr	75%	75%				Gjelder ved samtidig rekvisisjon av tomter
§ 4.1.1 e) Oppretting av ett punktfeste	Kr	7 970,0	8 270,0	300,0	3,8%	↗	Jf. Matrikkelforskriften § 40, pkt.1.
§ 4.1.1 f) Oppretting av grunneiendom i LNF inntil 100 daa samlet areal eller til offentlig veigrunn	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Ikke mindre enn gebyr etter § 4.1.1a
§ 4.1.1 g) Oppretting av grunneiendom i LNF over 100 daa	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Etter Matrikkelforskriften § 27, 7.ledd,
§ 4.1.2 a) Oppretting av én anleggseiendom 0- 5000 m³	Kr	33 330,0	34 600,0	1 270,0	3,8%	↗	
§ 4.1.2 b) Oppretting av én anleggseiendom over 5000 m³	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Ikke mindre enn gebyr for 5000 m³
§ 4.1.3 a) Avbrutt oppmålingsforretning før avholdt forretning	Andel av gebyr	20%	20%				Andel av tilsvarende gebyr
§ 4.1.3 b) Avbrutt oppmålingsforretning etter avholdt forretning	Andel av gebyr	80%	80%				Andel av tilsvarende gebyr
§ 4.2 Grensejustering og arealoverføring							
§ 4.2.1 a) Grensejustering - Samlet areal 0- 250 m²	Kr	14 390,0	14 935,0	545,0	3,8%	↗	
§ 4.2.1 b) Grensejustering - Samlet areal 251- 500 m²	Kr	17 390,0	18 050,0	660,0	3,8%	↗	
§ 4.2.1 c) Grensejustering - Samlet areal 501- 1000 m²	Kr	20 390,0	21 165,0	775,0	3,8%	↗	

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 4.2.1 d) Grensejustering av anleggseiendom	Kr	16 870,0	17 510,0	640,0	3,8%	↗	
§ 4.2.2 a) Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie - Samlet areal 0- 1000 m²	Kr	28 570,0	29 655,0	1 085,0	3,8%	↗	
§ 4.2.2 b) Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie - Samlet areal 1001- 10 000 m²	Kr/m² over 1000 m²	3	3	0	0%	↘	
§ 4.2.2 c) Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie - Samlet areal over 10 000 m²	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Ikke mindre enn gebyr for 10 000 m²
§ 4.2.2 d) Arealoverføring av anleggseiendom - Samlet volum 0- 2000 m³	Kr	28 570,0	29 655,0	1 085,0	3,8%	↗	
§ 4.2.2 e) Arealoverføring av anleggseiendom - Samlet volum over 2000 m³	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Ikke mindre enn gebyr for 2000 m³
§ 4.3 Matrikkulering, nymerking og klarlegging							
§ 4.3.1 a) Matrikulering av tidligere koordinatbestemt matrikkelenhet	Kr	7 970,0	8 270,0	300,0	3,8%	↗	Jf. Matrikkelforskriften § 40, pkt.1.
§ 4.3.1 b) Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	Kr	7 970,0	8 270,0	300,0	3,8%	↗	Ønskes klarlegging av eiendommens grenser, faktureres det etter § 4.1.1
§ 4.3.1 c) Registrering av uregistrert jordsameie	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				
§ 4.3.2 a) Nymerking av grensepunkt 1- 2 punkter	Kr	8 070,0	8 375,0	305,0	3,8%	↗	
§ 4.3.2 b) Nymerking av grensepunkt over 2 punkter	Kr/punkt	2 480,0	2 575,0	95,0	3,8%	↗	Tillegg per punkt
§ 4.3.2 c) Nymerking av grensepunkt - Utsatt forretning (MUF)	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Gjelder merking av grenser etter MUF. Alle grenser skal merkes samtidig.
§ 4.3.3 a) Klarlegging - Én grenselinje	Kr	15 110,0	15 685,0	575,0	3,8%	↗	
§ 4.3.3 b) Klarlegging - Tillegg for flere grenselinjer	Kr/linje	4 300,0	4 465,0	165,0	3,8%	↗	Tillegg per grenselinje
§ 4.3.3 c) Klarlegging - Tillegg for ekstra punkt på grenselinje	Kr/punkt	2 460,0	2 555,0	95,0	3,9%	↗	
§ 4.3.3 d) Klarlegging av hele eiendommen	Andel av gebyr	75%	75%				Andel av tilsvarende gebyr etter § 4.1.1
§ 4.3.4 a) Registrering av privat avtale om grenselinje	Kr	3 340,0	3 465,0	125,0	3,7%	↗	
§ 4.3.4 b) Registrering av privat avtale om grenselinje - Tillegg for flere grenselinjer	Kr/linje	820,0	850,0	30,0	3,7%	↗	
§ 4.4 Andre gebyrer							
§ 4.4.1 a) Matrikkelbrev - Digital fil	Kr	175,0	182,0	7,0	4,0%	↗	Gebyr bestemmes av Kartverket
§ 4.4.1 b) Matrikkelbrev - Papirutskrift, inntil 10 sider	Kr	175,0	182,0	7,0	4,0%	↗	Gebyr bestemmes av Kartverket
§ 4.4.1 c) Matrikkelbrev - Papirutskrift, over 10 sider	Kr	350,0	363,0	13,0	3,7%	↗	Gebyr bestemmes av Kartverket

Utdypende beskrivelse av enkelte gebyrer i kapittelet

§ 4.1.1 a) Oppretting av én grunneiendom og festegrunn 0- 2000 m²

Inkludert grunneiendom og festegrunn med utsatt forretning (MUF). Etter matrikkelforskriften § 25 pkt. 1. For merking av MUF se § 4.3.2c

§ 4.1.1 b) Oppretting av én grunneiendom og festegrunn 2001- 10 000 m²

Inkludert grunneiendom og festegrunn med utsatt forretning (MUF). Etter matrikkelforskriften § 25 pkt. 1. For merking av MUF se § 4.3.2c

§ 4.1.1 c) Oppretting av én grunneiendom og festegrunn over 10 000 m²
Inkludert grunneiendom og festegrunn med utsatt forretning (MUF). Etter matrikkelforskriften § 25 pkt. 1. For merking av MUF se § 4.3.2c

§ 4.1.1 d) Oppretting av grunneiendom og festegrunn over 5 tomter
Fra og med 6. tomt betales 75% av gebyr for tilsvarende tomt

§ 4.1.1 f) Oppretting av grunneiendom i LNF inntil 100 daa samlet areal eller til offentlig veigrunn
Oppretting av grunneiendom med større sammenhengende LNF-arealer med samlet areal inntil 100 daa. Skal være tilleggsareal til nabobruk. Gebyret for slike saker faktureres etter medgått tid

§ 4.1.1 g) Oppretting av grunneiendom i LNF over 100 daa
Gjelder ikke for fradeling av landbruksareal der gårdstun med tilhørende bygninger skal omgjøres til boligeiendom. Faktureres da etter § 4.1.1

§ 4.1.3 a) Avbrutt oppmålingsforretning før avholdt forretning
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, eller av andre grunner ikke lar seg matrikkelføre.

§ 4.1.3 b) Avbrutt oppmålingsforretning etter avholdt forretning
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, eller av andre grunner ikke lar seg matrikkelføre.

§ 4.2.1 a) Grensejustering - Samlet areal 0- 250 m²
Ensidig eller tosidig grensejustering av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie. Arealet kan justeres med inntil 5 % av minste eiendoms areal. Maksimalt 500 m² per eiendom. Etter Matrikkelloven § 16 og Matrikkelforskriften § 34

§ 4.2.1 b) Grensejustering - Samlet areal 251- 500 m²
Ensidig eller tosidig grensejustering av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie. Arealet kan justeres med inntil 5 % av minste eiendoms areal. Maksimalt 500 m² per eiendom. Etter Matrikkelloven § 16 og Matrikkelforskriften § 34

§ 4.2.1 c) Grensejustering - Samlet areal 501- 1000 m²
Ensidig eller tosidig grensejustering av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie. Arealet kan justeres med inntil 5 % av minste eiendoms areal. Maksimalt 500 m² per eiendom. Etter Matrikkelloven § 16 og Matrikkelforskriften § 34

§ 4.2.1 d) Grensejustering av anleggseiendom
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum. Maksimalt 1000 m³. Etter Matrikkelloven §16 og Matrikkelforskriften §34

§ 4.2.2 a) Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie - Samlet areal 0- 1000 m²
Etter Matrikkelloven § 15 og Matrikkelforskriften § 33. Tilleggsareal som må utføres som en fradeling av selvstendig parsell, faktureres etter samme gebyr som i § 4.2.3

§ 4.2.2 b) Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie - Samlet areal 1001- 10 000 m²
Etter Matrikkelloven § 15 og Matrikkelforskriften § 33. Tilleggsareal som må utføres som en fradeling av selvstendig parsell, faktureres etter samme gebyr som i § 4.2.3

§ 4.2.2 c) Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn eller jordsameie - Samlet areal over 10 000 m²
Etter Matrikkelloven § 15 og Matrikkelforskriften § 33. Tilleggsareal som må utføres som en fradeling av selvstendig parsell, faktureres etter samme gebyr som i § 4.2.3

§ 4.2.2 d) Arealoverføring av anleggseiendom - Samlet volum 0- 2000 m³
Etter Matrikkelloven § 15 og Matrikkelforskriften § 33. For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenslåing er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

§ 4.2.2 e) Arealoverføring av anleggseiendom - Samlet volum over 2000 m³
Etter Matrikkelloven § 15 og Matrikkelforskriften § 33. For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenslåing er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

§ 4.3.1 a) Matrikulering av tidligere koordinatbestemt matrikkelenhet
I saker der en eller flere av partene krever oppmålingsforretning i marka, faktureres dette i henhold til tilsvarende gebyr etter § 4.3.2.

§ 4.3.2 a) Nymerking av grensepunkt 1- 2 punkter
Grensepunkt må tidligere være koordinatbestemt i oppmålingsforretning eller tilsvarende forretning.

§ 4.3.2 b) Nymerking av grensepunkt over 2 punkter
Grensepunkt må tidligere være koordinatbestemt i oppmålingsforretning eller tilsvarende forretning.

§ 4.3.2 c) Nymerking av grensepunkt - Utsatt forretning (MUF)
Grensepunkt må tidligere være koordinatbestemt i oppmålingsforretning eller tilsvarende forretning.

§ 4.3.3 a) Klarlegging - Én grenselinje
For grenselinjer som ikke tidligere er koordinatbestemt eller klarlegging av rettigheter. En grenselinje defineres som en rett linje mellom to grensepunkt.

§ 4.3.3 b) Klarlegging - Tillegg for flere grenselinjer
For grenselinjer som ikke tidligere er koordinatbestemt eller klarlegging av rettigheter. En grenselinje defineres som en rett linje mellom to grensepunkt.

§ 4.3.3 c) Klarlegging - Tillegg for ekstra punkt på grenselinje
For grenselinjer som ikke tidligere er koordinatbestemt eller klarlegging av rettigheter. En grenselinje defineres som en rett linje mellom to grensepunkt.

§ 4.3.3 d) Klarlegging av hele eiendommen
For grenselinjer som ikke tidligere er koordinatbestemt eller klarlegging av rettigheter. En grenselinje defineres som en rett linje mellom to grensepunkt.

§ 4.3.4 a) Registrering av privat avtale om grenselinje
Registrering av referanse til privat avtale på en eksisterende grenselinje - En grenselinje defineres som en rett linje mellom to grensepunkt.

§ 4.3.4 b) Registrering av privat avtale om grenselinje - Tillegg for flere grenselinjer
Registrering av referanse til privat avtale på en eksisterende grenselinje - En grenselinje defineres som en rett linje mellom to grensepunkt.

5. Eierseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 5.1.1 a) Eierseksjonering og reseksjonering - 1 - 4 seksjoner	Kr/Eiendom	10 350,0	10 745,0	395,0	3,8%	↗	Gebyr pr. eiendom
§ 5.1.1 b) Eierseksjonering og reseksjonering - 5 - 8 seksjoner	Kr/Eiendom	13 500,0	14 015,0	515,0	3,8%	↗	Gebyr pr. eiendom
§ 5.1.1 c) Eierseksjonering og reseksjonering - Over 8 seksjoner	Kr/Seksjon	520,0	540,0	20,0	3,8%	↗	Gebyr per eiendom. I tillegg til gebyr for § 5.1.1b
§ 5.1.2 Trukket søknad	Andel av gebyr	50%	50%				Andel av tilsvarende gebyr etter § 5.1.1
§ 5.1.3 Befaring	Kr	3 775,0	3 920,0	145,0	3,8%	↗	Tilleggsgebyr for befaring

Gebyr	Enhet	Sats 2026	Sats 2027	Endring i kr	Endring i %	Trendpil	Merknad
§ 5.2.1 Sletting av eierseksjoner	Kr	5 020,0	5 210,0	190,0	3,8%	↗	
§ 5.3.1 a) Oppmåling av seksjonert uteareal 0- 250 m²	Kr/Seksjon	14 980,0	15 550,0	570,0	3,8%	↗	Samlet areal per seksjon
§ 5.3.1 b) Oppmåling av seksjonert uteareal 251- 1000 m²	Kr/Seksjon	23 600,0	24 500,0	900,0	3,8%	↗	Samlet areal per seksjon
§ 5.3.1 c) Oppmåling av seksjonert uteareal over 1000 m²	Kr/time	Etter medgått tid	Etter medgått tid				Ikke mindre enn gebyr for 1000 m²
§ 5.3.1 d) Oppmåling av seksjonert uteareal - Kontorforretning	Kr/Seksjon	7 970,0	8 270,0	300,0	3,8%	↗	Jf. Matrikkelforskriften § 40, pkt.1.

Eierseksjonering

Utdypende beskrivelse av enkelte gebyrer i kapittelet

§ 5.1.1 c) Eierseksjonering og reseksjonering - Over 8 seksjoner

I tillegg til grunngebyr faktureres et tillegg per seksjon

§ 5.1.2 Trukket søknad

For søknader som trekkes etter at saksbehandlingen er påbegynt

§ 5.3.1 d) Oppmåling av seksjonert uteareal - Kontorforretning

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka, med innsendt dokumentasjon på grenser. I saker med usikre grenser mot andre berørte eiendommer, eller der en eller flere av partene krever oppmålingsforretning i marka, faktureres dette i henhold til tilsvarende gebyr etter § 5.3.1 a-c